विपद् पूर्वतयारीतथाप्रतिकार्ययोजना,२०७९, चितवन

Disaster Preparedness and Response Plan (DPRP) 2079, Chitwan

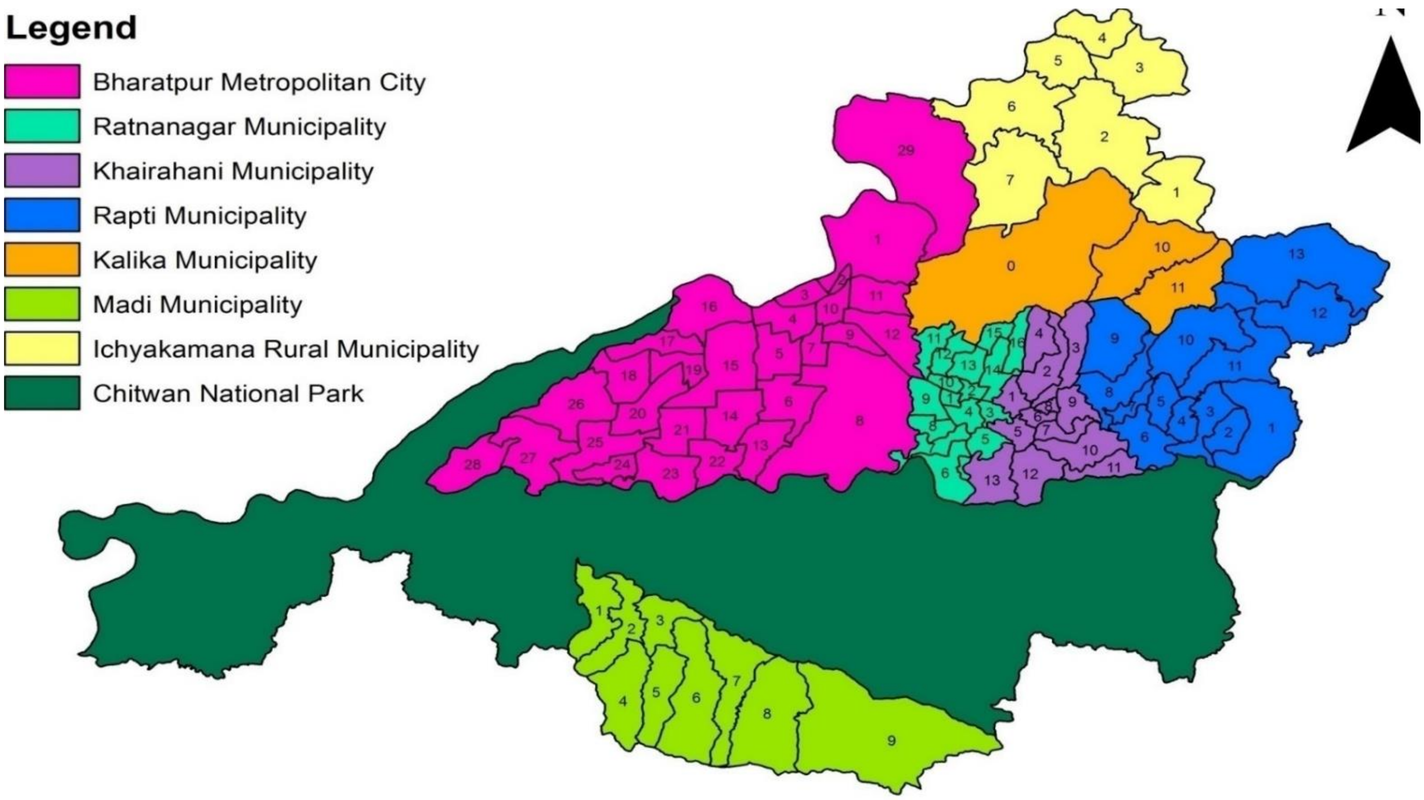

प्रकाशक

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

चितवन

बाढी पहिरोबाट प्रभावित क्षेत्र

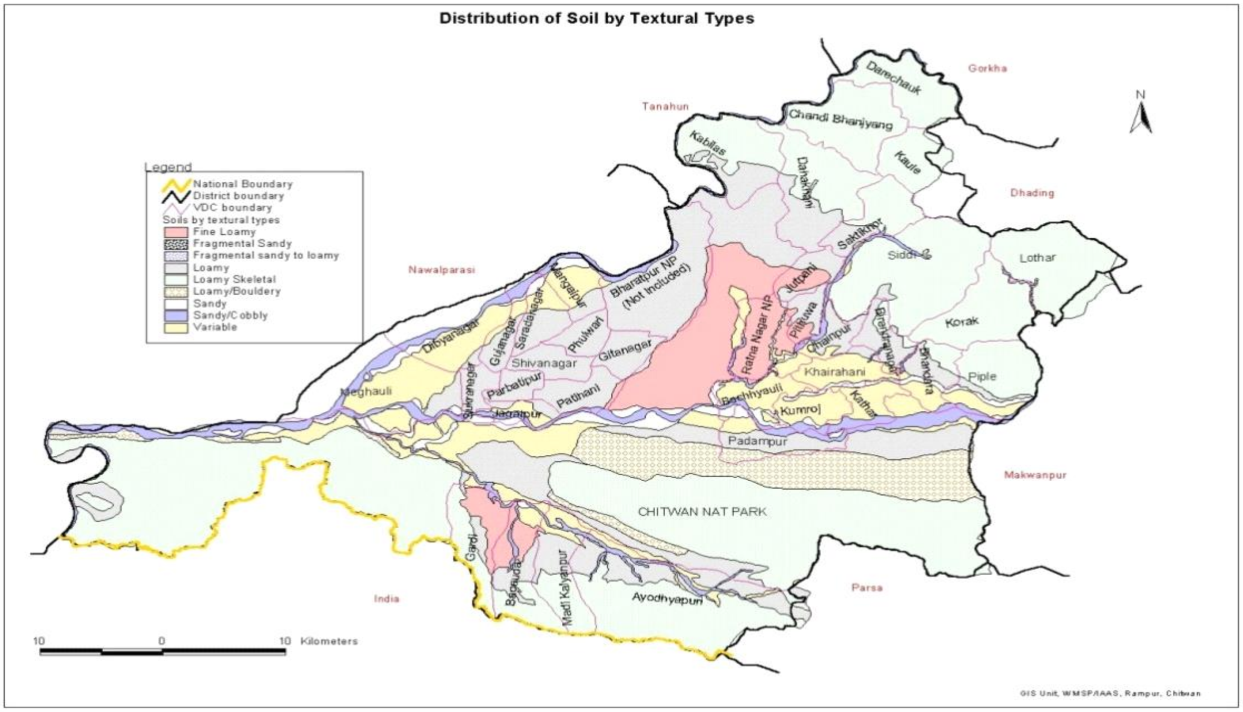

दस्तावेज : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना–२०७९, चितवन
Disaster preparedness and Response Plan (DPRP) 2078, Chitawan

प्रकाशक: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, चितवन

प्रकाशन मिति : साउन,२०७९

सर्वाधिकार : © प्रकाशकमा

संयोजन: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, चितवन

सहयोगः “चितवन

प्राविधिक सहयोग: वलराम लुइटेल (परामर्शदाता)

संक्षेप शव्दावलीहरु : Abbreviation Disaster

Short Form	Full Form	Nepali
HFA	Hygo Framework Approach	ह्योगो कार्यसंरचना
NSDRM	National Strategy for Disaster Risk Management	विपद् जोखिमव्यवस्थापनकालागि राष्ट्रिय रणनीति
NDRF	National Disaster Response Framework	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यसंरचना
NCRA	Natural Calamity Relief Act	दैविप्रकोप उद्धार ऐन
NEWS	National Early Warning System	राष्ट्रिय पूर्वसूचना प्रणाली
DDRC	District Disaster Relief Committee	जिल्ला दैविप्रकोप उद्धार समिति
RDRC	Regional Disaster Relief Committee	क्षेत्रिय दैविप्रकोप उद्धार समिति
NDRC	National Disaster Relief Committee	राष्ट्रिय दैविप्रकोप उद्धार समिति
DEOC	District Emergency Operation Committee	जिल्लाआपत्कालिनकार्यसञ्चालन केन्द्र
REOC	Regional Emergency Operation Committee	क्षेत्रियआपत्कालिनकार्यसञ्चालन केन्द्र
NEOC	National Emergency Operation Committee	राष्ट्रियआपत्कालिनकार्यसञ्चालन केन्द्र
DPRP	Disaster Preparedness and Response Plan	जिल्लाविपद् पूर्व तयारी तथाप्रतिकार्य योजना
DDMP	District Disaster Management Plan	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना
LDRMP	Local Disaster Risk Management Plan	स्थानिय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना
CBDRMP	Community Based Disaster Risk Management Plan	समुदायमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना
LDMC	Local Level Disaster Management Committee	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति (स्थानीय स्तरिय)
CDMC	Community Level Disaster Management Committee	समुदाय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति
DTO	District Technical Office	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय
FCHV	Female Community Health Volunteer	समुदायमा कार्यरत महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
DUDBC	Depart. of Urban Development and Building Construction	सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
NRCS	Nepal Red Cross Society	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
GBV	Gender Based Violence	लैंगिकमा आधारित हिंसा
CCCM	Camp Coordination and Camp Management	क्याम्प समन्वय तथा व्यवस्थापन
IEC	Information, Education and communication	सूचना, शिक्षा र सञ्चार
IRA	Initial Rapid Assessment	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा

MIRA	Multi Cluster Initial Rapid Assessment	बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा
NFRI	Non Food Relief Items	गैरखाद्य सामग्री
RRT	Rapid Response Team	द्रुतप्रतिकार्य समूह
CCA	Climate Change Adaptation	जलवायू परिवर्तन अनुकुलन
PRA	Participatory Rural Appraisal	सहभागितात्मक लेखाजोखा मूल्यांकन
RRA	Rapid Rural Appraisal	द्रुत लेखाजोखा मूल्यांकन
QRT	Quick Response Team	
TLC	Temporary Learning Centre	
DCMC	District Covid-19 Management committee	
CMC	Covid-19 crisis Management Centre	
DART	Disaster Assistance Response Team	
IRA	Initial Rapid Assessment	
MIRA	Multisectoral Initial Rapid Assessment	
LDCRP	Local Disaster and Climate Resilince Plan	

विषय सूची

खण्ड १ परिचय

१.१पृष्ठभूमि ६

१.२ चितवन जिल्लाको संक्षिप्त परिचय ६

१.२.१. भौगोलिक अवस्थिति ६

१.२.२. जिल्ला सदरमुकाम र प्रमुख आर्थिक व्यापारिक केन्द्रहरु ७

१.२.३. प्रमुख नदी तथा जलभण्डार ७

१.२.४. प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरु ७

१.२.५. जलवायु ८

१.२.६. जनसंख्या ८

खण्ड २विपदपूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिचय ९

२.१. योजनाको पृष्ठभूमि **९**

२.२. योजनाका उद्देश्यहरु १०

२.३. योजनाको आवश्यकता तथा महत्व ११

२.४. प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा १२

२.५. योजनामा समावेश भएका विषयवस्तुहरु १३

२.६. योजना तर्जुमा प्रकृया १३

२.७. योजनाको सिमा १४

२.८. लक्षित समूह १४

२.९. पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरु १५

२.१०. पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरु

खण्ड ३ विपद्को प्रभाव र क्षति न्यूनीकरणका लागि भएका संस्थागत प्रयासहरु

३.१. विपद्का घटनाहरुको अवस्था १६

३.१.१ विपदबाट भएको क्षति १७

३.१.२ विपद्का घटनाहरुबाट विगत १० वर्षयता भएको क्षतिको संक्षिप्त विवरण १८

३.१.३ कोभिड -१९ को अवस्था र चितवनमा यसको असर १९

३.१.४ प्रमुख खोला तथा नदीहरु र तिनले क्षतिपुर्याउन सक्ने संभावित स्थानहरु २०

३.२. विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था २१

३.२.१ नेपालको संविधान २१

३.२.२विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ २३

३.२.३स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ २३

३.२.४विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति २०७५ २३

३.२.५प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन,२०७५ २४

३.३ जिल्लामा घटेका प्रकोपका मुख्य मुख्य घटनाहरु र सोको प्राथमिकीकरण २४

३.३.१ प्रकोप पात्रो २५

३.४. सम्भाब्य प्रकोपको आँकलन तथा संभावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साङ्कन २६

३.५. विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण २६

३.६. प्रकोप घटना पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण २७

३.७. सरोकारवाला निकाय, संस्थाहरूको बिवरण लेखाजोखा २७

३.८ मानवीय विषयगत क्षेत्रहरुको लेखाजोखा २५

३.८.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को परिचय २८

३.८.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य २८

३.८.३ विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू २९

खण्ड ४ सामान्य पूर्वतयारी योजना ३२

खण्ड ५ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

५.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र ३३

५.२खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र ३८

५.३अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र ४३

५.४खाद्य सुरक्षा कृषि तथा जीविकोपार्जन विषयगत क्षेत्र ५८

५.५स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र ६५

५.६खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र ६७

५.७आपत्कालीन संरक्षण विषयगत क्षेत्र ६४

५.८आपत्कालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्र ६८

५.९बन्दोवस्ती विषयगत क्षेत्र ७२

५.१०भौतिक पूर्वाधार विषयगत क्षेत्र ७५

खण्ड ६ आवश्यकताको लेखाजोखा

६.१ विषयगत स्रोत साधनको आँकलन ७८

६.१.१ समन्वय तथा सूचना क्षेत्र ७८

६.१.२ खोज तथा उद्धार क्षेत्र ७८

६.१.३ खाद्य क्षेत्र ७८

६.२जिल्लाका स्थानीय तहमा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता सम्बन्धी विवरण ७९

६.३आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र ८०

६.४अन्य निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्य ८०

खण्ड ७ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

७.१. लक्ष्य र सूचकहरू ८१

७.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई ८३

अनुसुचीहरु

अनुसूची १ चितवन जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण १०२
अनुसूची २ जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्बरहरु ८७
अनुसूची ३ चितवन जिल्लाका निर्वाचित स्थानीय पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्बरहरु १०६
अनुसूची ४ चितवन जिल्लाको बिभिन्न स्थानमा रही कार्यरत नेपाल प्रहरीका कार्यालयका प्रमुखहरु १०८
अनुसूची ५ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अन्तरगत रहेका साधन स्रोतहरुको विवरण ११४
अनुसूची ६ नेपाली सेनाको बिभिन्न स्थानमा रहेका युनिटका प्रमुखहरुको विवरण ११५
अनुसूची ७ निजी अस्पतालहरुको नाम र सम्पर्क नम्बर ११६
अनुसूची ८ चितवन जिल्लामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका गैरसरकारी संस्थाहरु ११९
अनुसूची ९ चितवन जिल्लाका स्थानीय तहमा कार्यरत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरु १२०
अनुसूची १० स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र महिला विकास शाखा प्रमुखहरुको सम्पर्क नम्बर १२१
अनुसूची ११ स्थानीय तहका कार्यालयहरुका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरु १२१
अनुसूची १२ जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालयका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण १२२
अनुसूची १३ चितवन जिल्लामा सक्रिय सञ्चारकर्मीहरुको सम्पर्क नम्वर १२३
अनुसूची १४ चितवन जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धी विवरण १२४
अनुसूची १५ चितवन जिल्लामा रहेका बारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण १२५
अनुसूची १६ खोज तथा उद्धारका लागि जिल्ला प्रहरीकार्यालयमा रहेका स्रोतहरु १२६
अनुसूची १७ उद्योग बाणिज्य संघका पदाधिकारीहरुको विवरण १२९
अनुसूची १८ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाका पदाधिकारीहरु १३०
अनुसूची १९ नेपाली सेनाका विभिन्न युनिटमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु १३२
अनुसूची २० सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय कुरिनटार र गणमा रहेका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरुको विवरण १३३
अनुसूची २१ जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका चौकी, पोष्ट र ईलाकाहरुमा उपलब्ध सामग्रीहरु १३४
अनुसूची २२ स्थानीय निकायगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था ११३६
अनुसूची २३ जिल्लामा कोभिड १९ को व्यवस्थापन क्षमता १४०
अनुसूची २४ जिल्लामा रहेका हेभ्भी इक्वीपमेण्टहरुको विवरण १४२
अनुसूची २५ नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरुको सम्पर्क विवरण १४३
अनुसूची २६ तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरु १४४
अनुसूची २५विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यशर्त १४५
अनुसूची २६ अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त १४६
अनुसूची २७विपद् प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण फाराम १४७
अनुसूची २८ बिपद् उद्धारर टोली खटीने जनशतिः १४८
सन्दर्भ सामग्रीहरु १५२

खण्ड- १

परिचय

१.१. पृष्ठभूमि

नेपाल विभिन्न प्रकारका प्राकृतिक एवं गैर प्राकृतिक प्रकोपको उच्च जोखिममा रहेको मुलुक हो । कमजोर भौगर्भिक अवस्था, भूबनावट, धरातलीय स्वरुप, जलवायु परिवर्तन, अव्यवस्थित बसोबास र सहरीकरण, वातावरणीय प्रभावलाई नजरअन्दाज गरी गरिने विकास निर्माण लगायतका विभिन्न कारणले निम्त्याउने प्रकोप र यसबाट सिर्जना हुने विपदका घटनाहरु नेपालमा बारम्बार हुने गरेका छन्, जसबाट वर्षेनी ठूलो जनधनको क्षति हुने गरेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण उत्पन्न प्रकोपको प्रवृत्ति, मात्रा एवं प्रकृति प्रतिकूल बन्दै जाँदा विपद व्यवस्थापनमा थप चुनौतिहरुको सामना गर्नुपर्ने देखिएको छ ।

विपद्को सामना गर्ने क्षमताको विकास केन्द्रदेखि स्थानीय तहसम्मको आवश्यकता हो । राष्ट्रिय तहमा विपद्को सामना गर्ने क्षमताको विकासमा भएका प्रयासलाई स्थानीय तहसम्म विस्तार गर्नु र विकास प्रक्रियामा सबै सरोकारवालासँग सहकार्य गर्नु आजको आवश्यकता हो । यसै क्रममा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति चितवनले जिल्लास्थित सरोकारवालासँग बृहत् अन्तरक्रिया गरी विपद्को सामना गर्ने प्रणालीको विकास स्वरूप भूकम्प, पहिरो, आगलागी, बाढी, महामारी, सुख्खा खडेरीको सन्दर्भलाई लिएर यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ । विगतमा घटेका विपदका घटननाहरुको मूल्यांकन एवं विश्लेषण गरी यथासंभव त्यस्ता घटनाहरु दोहोरिन नदिन रघटनाहरु भइहालेपनि त्यसबाट हुने संभावित मानवीय तथा भौतिक क्षति र हानी नोक्सानी कम गर्न, साथै विपदको समयमा प्रभावकारी ढङ्गले मानवीय सहायता परिचालन गर्न पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुका साथै विपदको सामना गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्न मद्दत गर्दछ । विपद जोखिमहरुको पूर्वानुमान गरी सोको व्यवस्थापनमा सरोकारवाला निकाय/कार्यालयको भूमिका तथा जिम्मेवारी स्पष्ट गर्न तथा उपलब्ध मानवीय, आर्थिक, भौतिक तथा अन्य साधन श्रोतहरुको समन्यात्मक रुपमा उच्चतम परिचालन गर्न प्रस्तुत योजनाले मार्गदर्शन गर्दछ ।

चितवन जिल्लामा विपदबाट उत्पन्न हुन सक्ने असहज अवस्थामा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी मानव जीवन र सम्पत्त तथा भौतिक संरचनाहरुको संरक्षण गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य भएकोले यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । विपद्का विगतका अनुभवका आधारमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित बनाउन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक भएकोले नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (संशोधन २०७६) बमोजिम तर्जुमा भएको प्रस्तुत योजनालाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति चितवनको मिति २०७९ असार१२ गतेको बैठकबाट अनुमोदन गरी लागू गरिएको छ ।

१.२. चितवन जिल्लाको संक्षिप्त परिचय :

१.२.१. भौगोलिक अवस्थिति

चितवन जिल्ला नेपालका ७७ जिल्ला मध्येको एक जिल्ला हो, जुन बागमती प्रदेशको दक्षिण-पश्चिम भागमा अवस्थित छ । विश्व मानचित्रमा २७°२१'४५" देखि २७°५२'३०"उत्तरी अक्षांश र ८३°५४'४५" देखि ८४°४८' ५" पुर्वी

देशान्तरमा अवस्थित यो जिल्ला २२३८.३९ वर्ग किलोमिटर (८६४.२५ वर्ग माइल) क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । जिल्लाको भूभाग समुद्री सतहवाट १४४ मिटर देखि १९४७ मिटरसम्मको उचाईमा रहेको छ । यो जिल्ला तराईको भावर प्रदेश देखि महाभारत पर्वत सम्म फैलिएको छ । जिल्लाको पूर्वतर्फ मकवानपुर र पर्सा, पश्चिमतर्फ नवलपरासी र तनहूँ, उत्तरतर्फ गोर्खा र धादिङ्ग जिल्लाहरु पर्दछन् भने दक्षिणतर्फ भारतको उत्तर प्रदेश र विहार राज्य पर्दछ । जिल्लाको धेरैजसो भूभाग चितवन उपत्यकामा रहेको छ भने उत्तरी भागमा महाभारत पर्वत शृङ्खला पर्दछ । नेपालको सबैभन्दा पुरानो चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज यसै जिल्लामा पर्दछ । युनेस्कोको विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत यो राष्ट्रिय निकुञ्ज ९५२.६३ वर्ग किलोमिटर (३६७.८१ वर्ग माइल) क्षेत्रफलमा फैलिएको छ ।तीन वटा प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र र छ वटा प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र रहेको चितवन जिल्लामा एक महानगरपालिका र पाँच नगरपालिका र एक गाउँपालिकागरी जम्मा सात वटा स्थानीय तह रहेका छन ।

१.२.२. जिल्ला सदरमुकाम र प्रमुख आर्थिक व्यापारिक केन्द्रहरुः

चितवन जिल्लाको सदरमुकाम भरतपुर महानगरपालिकास्थित भरतपुरमा रहेको छ, जुन नेपालका ठूला सहरमध्येको एक हो भनेयहाँका अन्य प्रमुख सहर तथा व्यापारिक केन्द्रहरुमा नारायणघाट, टाँडी, पर्सा,नारायणगढ, टाँडी, पर्सा, खैरहनी, पर्साढाप, मुग्लिन, चनौली, रामपुर, मंगलपुर, जगतपुर, गितानगर, शिवनगर, भण्डारा, कुरिनटार, वसन्तपुर, बरुवा बजार, पटिहानी, पार्वतीपुर, शारदानगर, मेघौली आदि रहेका छन् ।भरतपुर खासगरि मध्यक्षेत्रमा बसोवास गर्ने नेपालीहरुका लागि उच्च शिक्षा, व्यापार र यातायातको केन्द्र बिन्दु मानिन्छ । संघीय राजधानी काठमाण्डौसंग जोड्ने निकटतम राजमार्ग र पूर्व पश्चिम राजमार्गको संगमस्थलमा रहेको हुँदा व्यापार, उद्योग, कृषि,पर्यटन लगायका क्षेत्रमा भरतपुर र समग्र चितवन नेपालमै एक प्रशिद्ध स्थानको रुपमा रहेको छ । प्राकृतिक सुन्दरता, जैविक,साँस्कृतिक एवंधार्मिक विविधताको कारण चितवन जिल्ला आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको लागि नेपालका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरुमध्ये पर्दछ ।

१.२.३. प्रमुख नदी तथा जलभण्डार

चितवन जिल्ला भएर बग्ने प्रमुख नदी तथा खोलाहरुमा नारायणी,राप्ती, लोथर, रिउ, कायर खोला, रिग्दी अदि पर्दछन् भने बीसहजारी ताल, सत्रहजार ताल, सत्ताइसहजार ताल, अठ्ठाइस हजार ताल, नन्दभाउजु ताल, तमोरधैला ताल, कसरा ताल, मन्जुरा ताल, अन्जुरा ताल, गड्वा ताल, मुण्डा ताल, देवी ताल, बैकुण्ठ ताल, अन्जना ताल, परशुराम कुण्ड आदि यहाँ अवस्थित ताल तथा कुण्डहरु हुन् ।

१.२.४. प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरु : देवघाट, बागेश्वरी, गणेशस्थान, शिवघाट, त्रिवेणी, गोद्धक, पाण्डवनगर, सोमेश्वर कालिका, बिक्रमबाबा, चित्रसारी, जुट्पानी कालिका, उपरदाङगढी, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, सौराह, कुरिनटार, पुरानो गढी, सोमेश्वर गढी, कविलासपुर गढी, सिराईचुली आदि यहाँका मुख्य ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरु हुन् । जिल्लामा अवस्थित सौराहा, मेघौली, टाइगरटप, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, नारायणी, त्रिशुलीमा गरिने जलविहार बाह्य पर्यटनका आकर्षणको रुपमा रहेका छन् भने देवघाट, त्रिवेणी, वाल्मीकि आश्रम, गोद्धाक, विक्रमबाबा, वागेश्वरी, चित्रसारी, लगायतका स्थलहरु धार्मिक एवम् आन्तरिक पर्यटकहरुका लागिअकर्षण बन्दै आएका छन् ।

१.२.५. जलवायु

चितवन समशितोष्ण र उष्ण प्रदेशीय हावापानी भएको र मनसुनको समयमा उच्च वर्षा हुने ठाउँ हो । यस क्षेत्रमा मनसुन प्रायः जुन महिनाको मध्यदेखि सुरु हुन्छ र सेप्टेम्बर महिनाको अन्त्यतिर वर्षामा कमी आउँछ । यस अवधिमा यहाँ वार्षिक सरदर २५०० मिलिमिटर वर्षा हुने गरेको पाइन्छ ।

१.२.६. जनसंख्या

आँलोको घरको रुपमा चिनिने चितवन जिल्ला आजभन्दा करिव पाँच दशक अघिसम्म मानव बसोबासको दृष्टिले प्राथमिकतामा पर्ने गरेको नपाइएतापनि त्यसयता नेपालका प्राय सबैजसो जिल्लाका मानिसहरु बसाइसराई गरी यस जिल्लामा आई बसोबास गर्ने गरेको पाइन्छ । तसर्थ चितवन जिल्ला विभिन्न जातजाति, भाषाभाषी, धर्म र संस्कृतिको विविधता भएको जिल्लाको रुपमा चिनिन्छ । वि.स.२०७८ सालको प्रारम्भिक तथ्याङ्क अनुसार यस जिल्लाको कुल घरधुरी संख्या ७१३७५० र कुल जनसंख्या रहेको छ जस मध्ये पुरुष ३४७१७३ र महिला ३३४५५७ रहेको छ । स्थानीय तहगत जनसंख्या विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

स्थानीय तह	वडा संख्या	घरधुरी	परिवार सँ	जम्मा	पुरुष	महिला
भरतपुर महानपा	२९	७७८३८	९८२८८	३६९३७७	१७९७४४	१८९६३३१७
रत्ननगर नपा	१६	१९९०१	२२६७०	९०९७८	४४१२०	४६८५८
राप्ती नपा	१३	१४३९०	१५४५९	६६४२६	३२६०९	३३८१७
खैरहनी नपा	१३	१४६५०	१६७५७	६८६७५	३३१०४	३५५७१
कालिका नपा	११	११६२३	१२४६६	५२७७९	२५७४०	२७०३९
माडी नपा	९	९७१०	१०२२७	३८५५०	१८२५७	२०२९३
इच्छाकामना गा पा	७	५५१७	६१७४	२६९६५	१३५९९	१३३६६
जम्मा	९८	१५३६२९	१८२०४१	७१३७५०	३४७१७३	३३४५५७

स्रोतः केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको प्रारम्भिक तथ्याकँ अनुसार२०७८

खण्ड - २

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिचय

२.१. योजनाको पृष्ठभूमि

नेपाल भूकम्प,बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ,खडेरी, अतिवृऽष्टी, शितलहर जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेको छ। यस्ता विपदहरुबाट जोगाउन, प्रकोप सिर्जित विपद्को समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्ने र सम्बन्धित निकायहरुको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। आपत्कालमा गरिने प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरूको पूर्वतयारीको स्तर र उनीहरुको क्षमता तथा सबै तहमा उपलब्ध स्रोत साधनले ठूलो प्रभाव पर्दछ । तसर्थ प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घटनाबाट हुनसक्ने जीउधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि र विपद्को समयमा मानवको जीवन रक्षाकालागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो । विपदबाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभुत सेवा सुविधाहरूको हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारी महत्वपूर्ण हुन्छ । तसर्थ प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूबाट हुन सक्ने विपद्का घटनाबाट मानिसको जीउधन, विकास पूर्वाधार तथा सेवाहरूको क्षतिलाई कम गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ ।
पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्ने र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील गराउने कार्यमा मद्धत पुर्याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।यसै सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयले तयार गरेको "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७" को आधारमा जिल्ला स्थित सरोकारवालासँग समेत छलफल अन्तरक्रिया गरी जोखिम न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्नजिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक वर्ष अद्यावधिक गर्दै आएको छ। सोही योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधीकरण गर्ने क्रममा "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७(संसोधन २०७६)" ले निर्धारण गरेका विधि तथा प्रक्रिया पूरा गरी "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९" तर्जुमा गरिएको छ ।

२.२. योजनाका उद्देश्यहरुः

विपद्को समयमा विपद् प्रभावितको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतको अधिकतम् उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाको मूल उद्धेश्यरहेको छ । योजनाका निर्दिष्ट उद्देश्य निम्न बमोजिम छन्

- विपद् प्रभावित व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल उद्धारगरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु,
- विपद् प्रभावित मानिसलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोग उपलब्ध गराउनु,

- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि स्थानीय तहसंगको समन्वय र सहकार्यलाइ थप मजबुत बनाउनु,
- उपलब्ध न्यूनतम साधन–स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै साधन–स्रोतको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सरोकारवाला निकाय तथा सङ्घसंस्थासँग प्रभावकारी समन्वय गर्नु,
- विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूलप्रवाहीकरण गरी विपद्जन्य जोखिम कम गर्ने र विपद् पछिको पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउने आधार तयार गर्नु,

२.३.योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद् व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यहरु मध्ये प्रतिकार्य योजना विपद्का घटना घटे लगत्तै देखि स्थिति सामान्य नभएसम्म कार्यान्वयन हुन्छ । विपद्को यो समय ज्यादै संवेदनशील भएको र यस समयमा गरिने मानवीय सहयोगका कार्यले क्षति तथा नोक्सानी उल्लेख्य मात्रामा घटाउन सकिने भएकाले यस योजनाको निकै ठूलो महत्व रहेको हुन्छ । यस योजनाको आवश्यकता र महत्वलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छः

- मानवीय सहायता एवम् विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा संलग्न निकाय एवं उपलब्ध स्रोत साधन पहिचान गराउँछ ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि अपुग स्रोत पहिचान गरी त्यसको पूर्तिको व्यवस्था गर्न आवश्यक वातावरण मिलाउँछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा विभिन्न विषयक्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरुको भूमिका निर्धारण गरी विपद्का असरहरुको सामना गर्न एकीकृत प्रयासलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्ने सुनिश्चितता दिन्छ ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायलाई हातेमालो गर्ने प्रेरणा दिन्छ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धनका विषयलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ ।

२.४.योजनाको अपेक्षित नतिजाः

विपद् जोखिम व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यमध्ये विपद् पहिले जोखिम न्यूनीकरणका आधारभूत कार्य, विपद् परे लगत्तै स्थिति सामान्य नभएसम्म गरिने प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी र तत्कालीन पुनर्लाभका लागि कार्य गरिने भएकाले यस योजनाबाट विपद् प्रभावित मानिसको अधिकारको रक्षा, आपतकालीन जीविकोपार्जनमा सहयोगका साथै विपद् जोखिम व्यवस्थापनका क्षेत्रमा समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यस योजनाका केही अपेक्षित नतिजा देहायअनुसार हुने प्रक्षेपण गरिएको छः

- विपद् पहिले गर्नु पर्ने आधारभूत पूर्वतयारीका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोग कार्यलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सरोकारवाला र समुदायबीच समन्वय र सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ

- प्रभावितलाई आफ्नो अधिकार र दायित्वको बारेमा सचेत हुने अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचमा अभिवृद्धि हुनेछ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक सद्भभाव अभिवृद्धि भएर विपद्को सामनागर्न सबै एकजुटहुने वातावरण तयारहुनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड भएकाले मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायक निकायमा जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास हुनेछ ।

२.५.योजनामा समावेश भएका विषयवस्तुहरु

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा समावेश विषयवस्तुहरु मुख्यतया देहायअनुसार छन्

- जिल्लाको समग्र वस्तुस्थिति विवरण,
- विपदबाट प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्र एवं समुदायको संख्या र अवस्थिति,
- उपलब्ध क्षमता (विपद्सँग जुध्ने र प्रतिकार्यमा उपलब्ध हुन सक्ने),
- विपद् जोखिम विश्लेषण,
- पूर्व चेतावनी प्रणाली,
- खोज तथा उद्धार व्यवस्था,
- आश्रय घर (सेल्टर) वा क्याम्प व्यवस्थापन प्रणाली,
- राहत व्यवस्था र वितरण,
- खाद्य सामग्री र गैर खाद्य सामग्रीको भण्डार अवस्था,
- प्रतिकार्यमा संलग्न साझेदारहरुको भूमिका र जिम्मेवारीको निर्धारण,
- हरेक निकायमा विपद् सम्पर्क व्यक्तिको पहिचान र विपदको समयमा नियमित सञ्चार सम्पर्कको व्यवस्था,
- मानवीय सहायताकर्मीले गर्ने सहयोग (के, कसले, कहिले, कहाँ, कसरी उपलब्ध गराउने हो सोको पहिचान) उपलब्ध गराइएको हुनेछ ।
- सरोकारवाला सरकारी तथा गैर सरकारी संघ/संस्थाको विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि हुने

२.६. योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृया केवल "योजना तर्जुमा" गर्ने मात्र नभई यो भैरहेको योजनालाई नियमित रुपमा पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गर्ने र चेतना अभिवृद्धि गर्ने महत्वपूर्ण कार्य हो ।

सम्बन्धित तहमा कार्यरत विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूसंगको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिको भए अनुरुप विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको अवधारणागत ढाँचा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

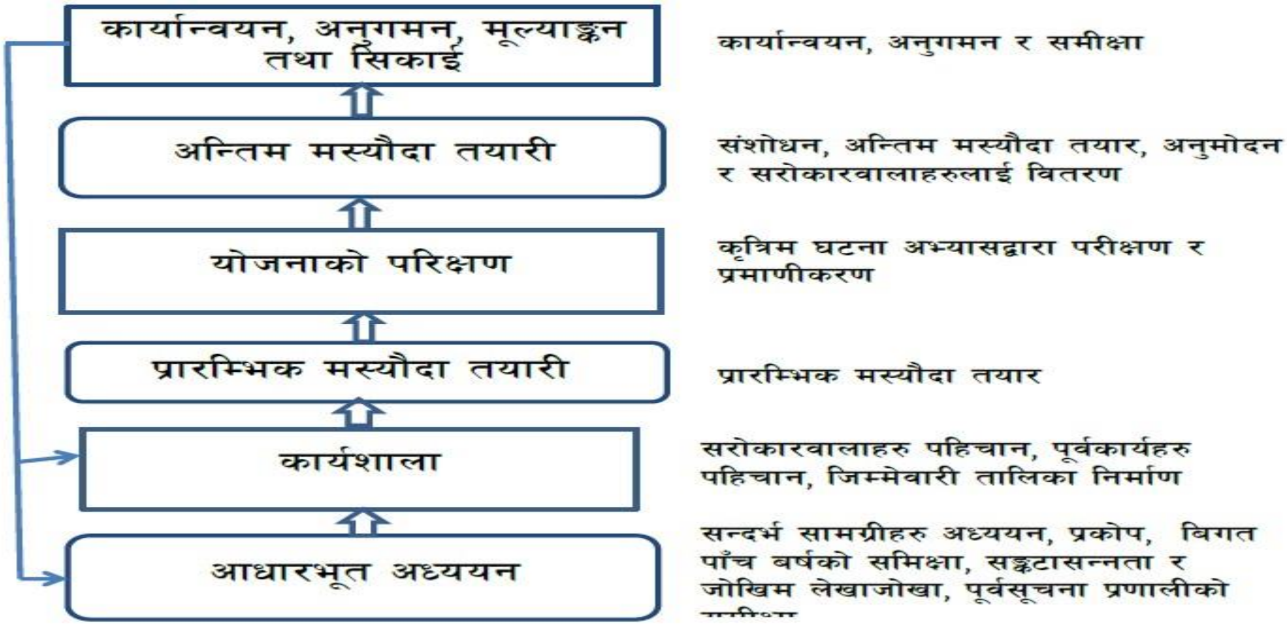

उपरोक्त मार्गदर्शनको खाकालाई अनुसरण गर्ने क्रममा सर्वप्रथम २०७९/०३/१२ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सम्पन्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको वैठकवाट विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP)अद्यावधिक गर्ने निर्णय भयो ।बैठकले जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्न देहायका **पदाधिकारी रहेको** समिति गठन गर्यो ।

संयोजकः	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सदस्यः	प्रतिनिधि, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी चितवन शाखा
सदस्यः	प्रतिनिधि, भरतपुर महानगरपालिका
सदस्यः	परामर्शदाता, वलराम लुइटेल
सदस्य	सुरक्षा निकाय वाट १ जना

सदस्य सचिवः प्रशासकीय, अधिकृत जिल्ला प्रशासन कार्यालय

क्षेत्रगत अवधारणा अनुसार विभिन्न ११ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) को पहिचान गरिएको छ । जिल्लास्थित सबै स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय तथा सरोकारवाला निकायहरुबाट सूचना तथातथ्याङ्कहरु माग संकलन गरिएको छ। जिल्लास्तरीय सरोकारवालाहरुसंग छलफल र अन्तरक्रिया समेत गरी प्राप्त भएका सूचना, तथ्याङ्कर सुझाव समेतको आधारमा विज्ञको सहयोगबाट "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (संसोधन २०७६)"समेतका आधारमा पुनरावलोकन गरी योजनाको मस्यौदा तयार भयो । प्रस्तुत मस्यौदा उपर मिति २०७९/०३/१२ गते जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको आयोजनामा सञ्चालित बहुसरोकारवाला निकायहरुको बैठकमा छलफल एवं बिश्लेषण भई प्राप्त भएका राय सुझावहरुलाई समेत समावेश गरी "जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, चितवन–२०७९" तयार गरिएको छ ।

२.७. योजनाका सीमाः

यस योजनाका सीमा निम्न अनुसार रहेका छन्।

१. यस योजनाले विगतको अनुभवको आधारमा भूकम्प,बाढी, डुबान,कटान आगलागी, चट्याङ जस्ता विपद्का घटनाबाट २०७९ सालमा प्रभावित हुन सक्ने परिवार ५०,५०० र जनसंख्या २,००,००० अनुमान गरिएको छ। पूर्वतयारी र प्रकोपको स्तर अनुसार वास्तविक क्षति तथा नोक्सानीको आकार घटबढ हुन सक्नेछ ।
२. कार्ययोजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरुप क्षेत्रगत (Cluster)अवधारणाका आधारमा तर्जुमागरिएको छ। जिल्लास्थित मानवीय सहायतामा संलग्न निकाय तथा संस्थाहरुले आफ्नो नेतृत्वलाई प्रभावकारी नबनाएको खण्डमा क्षेत्रगत अवधारणाको कार्यान्वयन कमजोर हुन सक्नेछ ।
३. विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् स्थल, बन्दोवस्ती व्यवस्थापन र आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा योजना महत्वपूर्ण हुन्छ । अतः यस योजनामा उल्लेख भए अनुरुप विभिन्न विषयगत समितिका बैठकहरु बसी यस सम्बन्धमा थप गृहकार्य गरी स्पष्टता कायम गर्न सकिएमा मात्र यो योजना प्रभावकारी हुन सक्नेछ ।
४. विपद् पर्दाको अवस्थामा योजना अनुरुप मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिसँग स्रोतको अभाव हुन सक्ने भएकोले योजना अनुरुप विपद् प्रतिकार्यका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संघीय सरकार, प्रादेशिक सरकार र मानवीय सहायतामा संलग्न संघसंस्थाहरुको सहयोग लिनुपर्ने अवस्था छ ।
५. यस योजनामा समुदायस्तरमा गएर सूचना संकलन गरिएको छैन जसले कति घरधुरी प्रभावित हुन सक्छन् भनेर यकिन तथ्याङ्क लिन सकिएको छैन । विगतका वर्षहरुको उपलब्ध बिवरणहरु र बाढीको घटनामा प्रभावित जनसंख्यामध्ये शिविरमा आश्रीत हुनु परेको विवरणलाई आधार मानी प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी र जनसंख्या लिइएको छ ।
६. योजना कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा सम्बन्धित सरकारी कार्यालय, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय, नीजि क्षेत्र, गैर सरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी क्षेत्र, संयुक्त राष्ट्र संघका निकायहरुले वार्षिक योजना बनाउंदा यसमा रहेका पक्षहरुलाई समेत समेटी योजनामा राख्ने र बजेट छुट्याउनुपर्ने हुन्छ ।

२.८. लक्षित समूह

यस जिल्लामा बाढी डुवान, चट्याङ्ग, हावाहुरी, पहिरो, जनावर आतङ्क आदि प्रकोपहरु समस्याहरुको रुपमा बढ्दो क्रममा छन् । यस वर्षको मौसम पूर्वानुमान र बिगतका वर्षहरुको प्रभाव तथा क्षतिलाई मध्यनजर एवम् बिश्लेषण गर्दा यस बर्ष पनि देहाय अनुसार घरधुरी र जनसंख्या प्रभावित हुने देखिन्छ ।

	भरतपुर		कालिका		रत्ननगर		माडी		खैरहनी		राप्ती		इच्छाकामना		जम्मा	
प्रकोप	घरधुरी	जनसं	घरधुरी	जनसं	घरधुरी	जनसं	घरधुरी	जनसं	घरधुरी	जनसं	घरधुरी	जनसंख्या	घरधुरी	जनसं	घरधुरी	जनसंख्या
बाढी कटान डुवान	३००००	१०००००	२०५०	६०००	५०००	१७०००	४५००	२००००	१०२०	३०००	४०००	१२०००			४३५७०	१५८०००

पहिरो	३००	१०००	१००	३५०							२००	६२०	१२५३	३२८०	१८५३	८३५०

२.९. पूर्वतयारीका सामान्य सिद्धान्तहरू

पूर्वतयारी कार्य गर्दा सबै साझेदारहरूले अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तहरू देहाय बमोजिम हुने छन्

- जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत एकद्वार नीति अनुरुप समग्र समन्वयको काम हुनेछ । प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले समन्वयका लागि अन्य संघसंस्थाहरूको सहयोग लिन सकिने छ ।
- विषयगत इकाईबाट समेत आवश्यक समन्वय गर्ने र समन्वय गर्दा मूख्य माग वा आधारभूत आवश्यकता पुरा गर्ने विषयलाई बढी ध्यान दिनु पर्नेछ ।
- विपद् पूर्वतयारी एवं उद्धार कार्यका लागि दक्ष जनशक्ति, आर्थिक, भौतिक सुविधा तथा स्थानीय सञ्जालमा आधारित गैरसरकारी संस्थाहरू भएकाले त्यस्ता संस्थाहरूलाई क्षमता अनुसार प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरिनेछ ।
- पूर्व निर्धारित रुपमा समन्वय, सहयोग, साझेदारी, सहकार्य, निर्देशन र नियन्त्रणको कार्यमा एकरुपता कायम गरिनेछ।

२.१०जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम जिल्ला स्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न देहायबमोजिमको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ ।

- प्रमुख जिल्ला अधिकारी — अध्यक्ष
- जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि — सदस्य
- जिल्ला भित्रका स्थानिय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख — सदस्य
- स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय हेर्ने जिल्ला स्थित कार्यलयको प्रमुख — सदस्य
- जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु — सदस्य
- जिल्ला स्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यलयका प्रमुखहरु — सदस्य
- राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्लास्थित प्रमुख वा प्रतिनिधि — सदस्य
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्लास्थित प्रमुख — सदस्य
- गैरसरकारी महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख — सदस्य
- नेपाल पत्रकार महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख — सदस्य
- उधोग बाणिज्य महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख — सदस्य
- प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत — सदस्य

खण्ड - ३

विपद्को प्रभाव र क्षति न्यूनीकरणका लागि भएका संस्थागत प्रयास

३.१. विपद्का घटनाहरुको अवस्था

यस जिल्लामा महाभारत र चुरे पर्वतमालाबाट उत्पन्न भएर बग्ने दर्जनौं साना तथा ठूला नदीले खासगरी मनसुन सक्रिय भएको समयमा उत्पन्न गर्ने विपद्का कारण चितवन जिल्लाका बिभिन्न क्षेत्रहरु बर्षेनी जोखिम झेल्न बाध्य भएका छन् । विपद् पूर्वतयारीका बिषयमा पर्याप्त ज्ञानको अभाव, नदी कटान क्षेत्रहरुमा कमजोर तटबन्ध, बर्षेनी नदीले आफ्नो बहाव परिवर्तन गर्दै जानु, प्राकृतिक श्रोत साधनको अत्यधिक दोहन, विकास निर्माणका कामहरु विपद् मैत्री नहुनु आदि यसका मुख्य कारण रहेका छन् । बर्षायाममा थोरै समयमा अति धेरै पानी पर्नु, लामो समयसम्म पानी पर्नु, खोला खोल्सामा अत्यधिक पानी बग्नु, कटानको परिणाम स्वरुप बाढी तथा पहिरोको कारण नदी किनारका बासिन्दा बिस्थापित हुनु, कृषि बाली तथा पशु चौपायाको क्षति आईपर्नु, भौतिक तथा मानवीय क्षति जस्ता विपद्जन्य घटना आई पर्ने गरेका छन् । चितवन जिल्लाको लागि विपद् जोखिमको अवस्था र मुख्य प्रकोपहरु निम्न अनुसार पहिचान तथा बिश्लेषण गरिएको छ ।

३.१.१ विपदबाट भएको क्षति

विपद्	**२०७५**		**२०७६**		**२०७७**		२०७८		
	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	
बाढी तथा डुवान	७	५	५	५	७	१७१			१५० विघा जमिन
भूकम्प	-	-	-	-	-	-			
आगलागी	४	१८	६	१८	३	१९			
चट्याङ	६	-	-	-	-	-			
हावाहुरी	४	३९२	५	८२	५	५			
सडक दुर्घटना	२९५		२६१		३९७				
जनावर आक्रमण	-	-	५	-	-	-			

विपद्	२०७५		२०७६		२०७७		२०७८		
	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	
अन्य	२	–	–	–	१ चिसोबाट मृत्यु				
जम्मा	३१८	४१५	२८२	१०५	४१३	१९५			१५० बिघा जमिन

स्रोतः जिल्ला प्रहरी कार्यालय चितवन२०७८

.१.२ विपद्का घटनाहरुबाट विगत ११ वर्षयता भएको क्षतिको संक्षिप्त विवरणः

(२०६८-०१-०१देखी२०७७-१२-३१सम्म)आर्थिक क्षति रु. हजारमा

बर्ष	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७
बाढी										
घटना संख्या	२	०	३	२	१	४	७	१	१	१
मृत्यु	०	०	१	२	०	२	४	०	०	०
बेपत्ता	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
घाइते	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
प्रभावित परिवार	३२०	०	०	०	१	३५	५३४	१	०	१
घरमा क्षति	०	०	०	०	०	०	५२९	१	०	१
आर्थिक क्षति	०	०	१००	०	३००	१५०	०	०	०	०
पहिरो										
घटना संख्या	०	०	०	०	२	१०	८	४	३	५
मृत्यु	०	०	०	०	२	३	६	१	०	०
बेपत्ता	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
घाइते	०	०	०	०	०	१२	३	४	०	०
प्रभावित परिवार	०	०	०	०	२	१४	१८	५	०	०
घरमा क्षति	०	०	०	०	०	०	७	०	०	०
आर्थिक क्षति	०	०	०	०	०	०	३००	०	०	०
भूकम्प										
घटना संख्या					१					

बर्ष	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७
मृत्यु					१०					
बेपत्ता					०					
घाइते					१४३					
प्रभावित परिवार										
घरमा क्षति					४५१९					
आर्थिक क्षति										
आगलागी										
घटना संख्या	१५	१४	१२	१०	८	९	१३	१६	१५	१७
मृत्यु	०	०	०	१	२	१	२	१	१	१
बेपत्ता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घाइते	१	०	०	१	०	१	६	३	५	२
प्रभावित परिवार	२	६	१	६	१०	९	१४	१८	१८	१९
घरमा क्षति	८	९	७	६	६	७	६	१०	३	७
आर्थिक क्षति	१०,५४५	३२,२३९	६०,१८५	३,२०५	८,१००	४,७९०	१२,४२०	५६,८१०	४२,६०८	२१,०८०
हावाहुरी										
घटना संख्या							२	९	२	१
मृत्यु							०	२	०	१
बेपत्ता							०	०	०	०
घाइते							८	२	०	४
प्रभावित परिवार							१८	३९२	८	५
घरमा क्षति							१२	२६१	७	
आर्थिक क्षति									२,५००	

२०७८ मा

kalika	Incident	Incident Date	Affected Family	Injured
	Thunderbolt	2022-07-06	14	14

स्रोतः विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (गृह मन्त्रालय) drr portal

.१.३कोभिड -१९ को अवस्था र चितवनमा यसको असरः

सन् २०१९ को डिसेम्बर महिनामा चिनको हुवेई प्रान्तको वुहान (Wuhan) शहरमा सर्वप्रथम पहिचान भएको कोरोना भाइरस (Covid-19) संक्रमण विश्वव्यापी रुपमा तीब्र गतिमा फैलिदै गएको र यसको असर नेपालमा पनि परेको छ । नेपालमा गत साल २०७७ को अन्त्यताका पहिचान भएको कोभिड-१९ संक्रमणबाट प्रायः सबै जिल्ला प्रभावित भएका छन् । २०७८ असार मसान्तसम्ममा नेपालमा कोभिड-१९ बाट संक्रमित हुनेको संख्या करिव सात लाख १२ हजार नाघेको छ भने ९५०० बढीको मृत्यु भइसकेको छ । यस अविधमा चितवन जिल्लामा कूल संक्रमित संख्या १८ हजार एकसय भन्दा बढी रहेको छ भने मृत्यु हुनेको संख्या तीन सय नाघिसकेको छ ।

विश्वव्यापी महाब्याधि कोभिड -१९ को जिल्लाको अवस्थाः हालको अवस्था(जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय वाट माग्ने)

स्थानीय तह	हाल सम्म संक्रमित		उपचाररत		निको भएको		मृत्यु भएको	
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म
भरतपुर महानगरपालिका	६८२९	५६६३	४१५	४१३	६२९४	५१८६	१२३	६५
खैरहनी नगरपालिका	५४७	३८९	५४	५२	४८४	३३०	९	८
माडी नगरपालिका	३४४	२५७	५९	६८	२७८	१८५	७	४
रत्ननगर नगरपालिका	९७५	७००	७७	७५	८७७	६१६	२२	९
राप्ती नगरपालिका	४००	३०४	३८	३८	३४८	२५६	१४	१०
कालिका नगरपालिका	३३९	२६०	४२	३२	२८६	२२२	११	६
इच्छाकामना गाउँपालिका	१२८	६५	१०	५	११७	५८	१	२
जम्मा	९५६२	७६३८	६९५	६८३	८६८४	६८५३	१८७	१०४

स्रोतः जिल्ला प्रशासन कार्यालय चितवन (असार,२०७८)

३.१.४प्रमुख खोला तथा नदीहरु र तिनले क्षतिपुर्याउन सक्ने संभावित स्थानहरुः(२०७८ को विवरण राख्ने)

सिनं	खोला/नदी	विगतमा प्रभावित भएका र आगामी समयमा प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रहरु
१.	नारायणी नदी	**भरतपुर महानगरपालिका**वडा१. ठिमुरा क्षेत्र, देवघाट क्षेत्र, नारायणी नदी किनार क्षेत्र वडा३. बाह्रघरे, संसारीमाई, नन्तमाग वडा४. शिवघाट, धर्मचोक, राममन्दिर, गैडाचोक, यज्ञपुरी वडा१६. झनझने, सानो गढी वडा १७. गोब्रेनी, गाजीपुर, शिवालय, युवा क्लव भवन, वडा कार्यालय क्षेत्र वडा१८. गाजीपुर क्षेत्र वडा१९. मलडाडा, अमर टोल वडा२६. बिच टोल भगडी, चौतारी टोल, हिरापुर, सिसै, खयरघारी वडा २७. तेलौली, बुद्धनगर, मेघौली, धर्मपुर, शान्ति चौक, दप्रेनी क्षेत्र, वडा २८.न्यूरेनी, गोलाघाट जितपुर वडा कार्यालय, जितपुर, आलवास, सिआवास क्षेत्र, लखौरी तामाङ्ग ।
२.	राप्ती नदी	**भरतपुरमहानगरपालिकाः**वडा १३. सिमलगौरी, छितामाई वडा २२. बोटे टोल, पदमपोखरी, घटकाई, गैडा चोक, नदी किनाराका वस्तीहरु वडा २३. धैलाघारी टोल, दराई टोलको तल्लो बेल्ट, बटटाडी टोल, बिक्रमचोक टोल, केरुङ्गा खोला क्षेत्र वडा २४. साबिक जगतपुर ७, ८ र ९ क्षेत्र वडा २५. बोटे टोल, सिमरेनी, खोखनी, बयरघारी क्षेत्र ।

सिनं	खोला/नदी	विगतमा प्रभावित भएका र आगामी समयमा प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रहरु
		वडा २७. बुद्धनगर, मेघौली, धर्मपुर, शान्ति चौक, दप्रेनी क्षेत्र, वडा २८. गोलाघाट जितपुर वडा कार्यालय, जितपुर, आलवास, सिआवास क्षेत्र । **खैरहनी नगरपालिकाः** वडा नं ११,१२ र १३ ।**रत्ननगर नगरपालिकाः** वडा नं ५, ६, ७, ८, ९ **राप्ती नगरपालिकाः**वडा नं1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
३.	रिउ खोला	**माडी नगरपालिकाः** गोविन्दबस्ती, कृष्णनगर, शिवद्वार, दिवानगर, गौरीनगर, संतानेश्वोर, हरिनगर, सिमरा, रतनी, धोवाह, पौवारी, भैरवपुर, गर्दी, सरुवा, बनकट्टा, पाण्डवनगर,अमिलिया
४.	बाँदरमुढे खोला	**माडी नगरपालिकाः**कल्याणपुर,रामराज्यपुर
५.	मुगइ खोला	**माडी नगरपालिकाः** वडा नम्बर ३ र ४ बघौडा, पौवारी, लौगई, सिधुवा, खैरहनी
६.	डाङ्ग्रे खोला,	**माडी नगरपालिकाः**सेरुवा
७.	घाँघर खोला	**माडी नगरपालिकाः** कृष्णनगर, गणेशकुन्ज, कान्तिपुर, बाह्रघरे, शिवद्वार, खरखट्टा
८.	मरोट खोला	**माडी नगरपालिकाः** बोटेटोल
९.	च्यात्राखोला	**खैरहनी नगरपालिकाः** वडा नं ९ । **राप्ती नगरपालिकाः** ६, ७, ८ र ९ का अधिकाँस भागहरु
१०.	कयर खोला	**खैरहनी नगरपालिकाः** वडा नं १, २,४।**रत्ननगर नगरपालिकाः** वडा नं १६, ३, ४ **कालिका नगरपालिकाः** वडा न ८ र ९गत वर्षहरुमा ५०० घरधुरी भन्दा वढी जोखिममा हुने गरेकोमा हाल तटवन्धनका कारण न्यूनीकरण भई १०० घरधुरी
११.	रिग्दीखोला,	**इच्छाकामना**
१२.	लोथरखोला	**रत्ननगर नगरपालिकाः** वडा नं ३, ४, ५, ६, ७
१३.	बुढीराप्ती	राप्ती, खैरनी
१४.	१० वटा खोला	**इच्छाकामना गाउँपालिकाः वडा नं २** मा रिग्दी खोलाबाट तल्लो काउले, वर्ल्याङ्ग, माथिल्लो हुस्ती, तल्लो हुस्ती, चुने र धनवाशेवस्ती तथा आशा खोला**वडा नं ३** मा वारवाङ्गखोला र मौवाखोला **वडा नं ४** मा नाग्दी खोला **वडा नं ६** मा काली खोला **वडा नं ७** मा मूलखोला, स्याङ्दीखोला, समौरीखोला, मूल स्याङ्दीखोला, चुरुङ्दीखोला
१५.	मार्ताल खोला	**राप्ती नगरपालिकाः** वडा नं ३ र ४
१६.	लोर खोला	**राप्ती नगरपालिकाः** वडा नं१, २, ३, ४, ५, ६, १२, १३
१७.	सिद्धी खोला	**कालिका १० र ११, माथ्रा मार्न र घाँस काट्न जाँदा मृत्यु २ जना २०७८, वाढी ले प्रभावित २५ घरधुरी २०७७ र २०७८**
१८.	शक्तिखोर खोला	**कालिका ९ र १०, मनसुन को समयमा खोला तर्दा १ जनाको मृत्यु र ७ घरधुरी प्रभावित २०७८**
१९.	वुडखहरे खोला	**कालिका २, ३, ६, ७ र ८ घर डुवान भएको तथा सडक लाइ क्षति गरेको १५० घरधुरी २०७४ देखि २०७८ सम्म**

स्रोतः सबै स्थानीय तहहरुबाट प्राप्त जानकारी । (असार, २०७९)

विभिन्न विपदबाट बढी जोखिम हुने क्षेत्रहरूः-अनुसुचिमा देखाइएको छ ।

रिउ खोलाबाट प्रभावित क्षेत्रहरुः

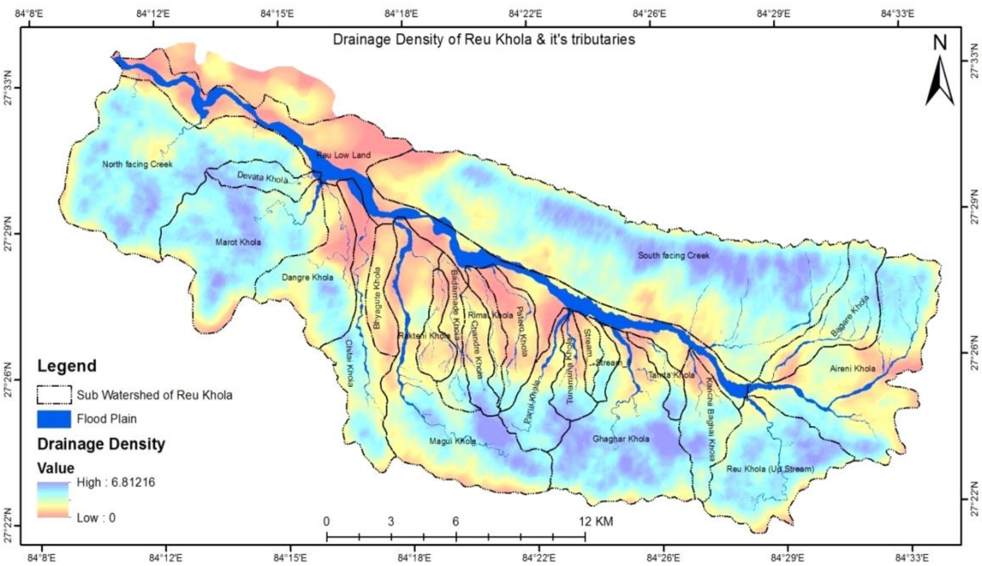

राप्ती नदीबाट प्रभावित क्षेत्रहरुः

नारायणी नदीबाट प्रभावित क्षेत्रहरुः

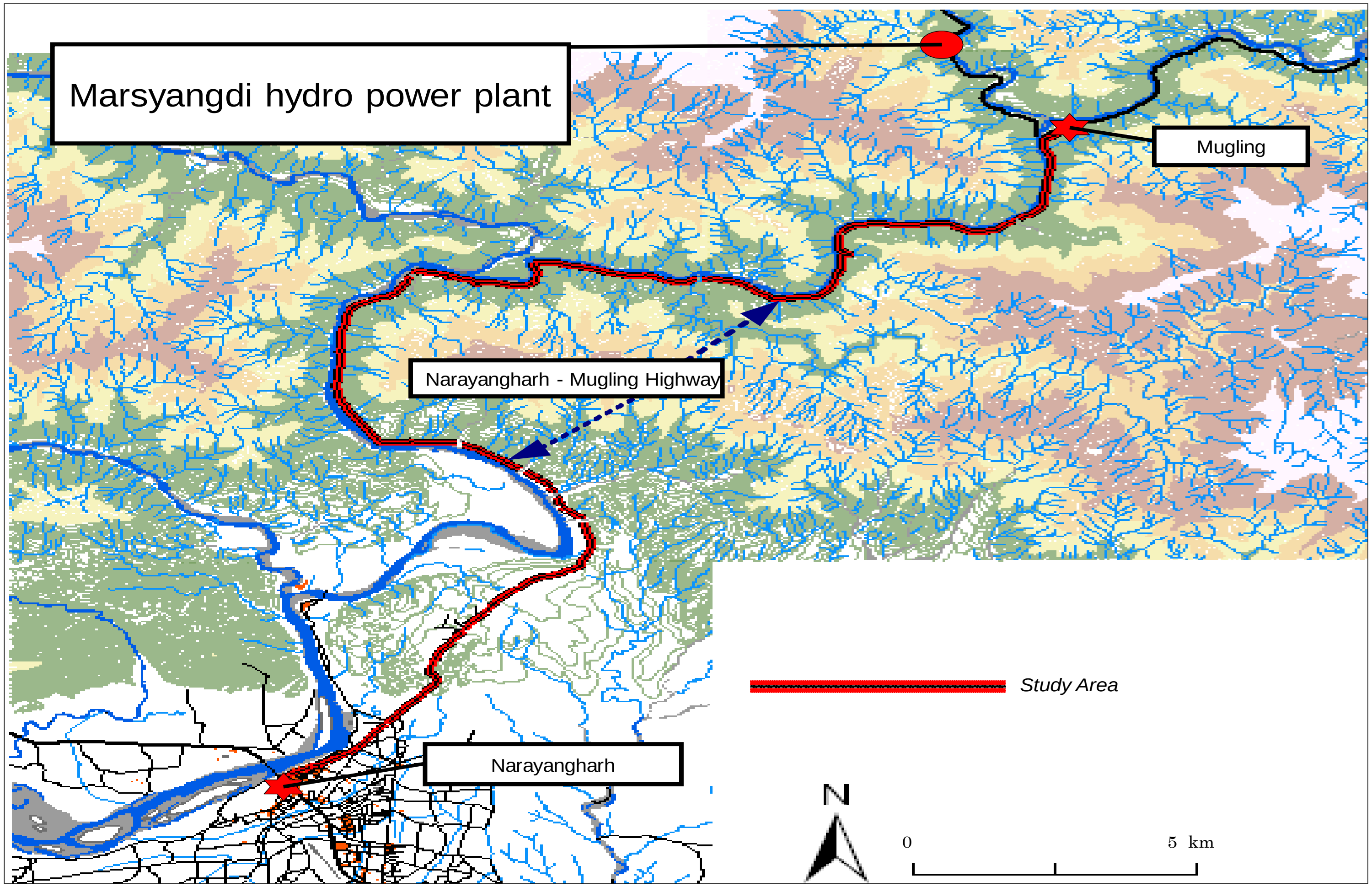

३.२. विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था

३.२.१ नेपालको संविधान,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न जारी भएको संविधानले नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यका रुपमा परिभाषित गर्नुका साथै राज्य सञ्चालनका लागि तीन तहको संरचनाको व्यवस्था गरी प्रत्येक तहको कर्तब्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । संविधानको अनुसूची ७ मा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद पूर्वतयारी, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभको अधिकार संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सूचीको विषय बनाएको छ । साथै अनुसूची ८ मा विपद व्यवस्थापनको कार्यलाई स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयका रुपमा समावेश गरेको छ भने धारा ५१ राज्यको नीतिहरुको खण्ड (ज) प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण सम्बर्द्धन र उपयोग सम्बन्धी नीति अन्तर्गत प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना, तयारी, उद्धार, राहत एवं पुनर्थापना गर्ने भनी विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको पाइन्छ ।

३.२.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन,२०७४

विपद व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपदबाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न दैवी प्रकोप (उद्धार) ऐन, २०३९ लाई प्रतिस्थापन गर्दै जारी भएको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०७४ ले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि विभिन्न तहगत संरचनाहरुको प्रबन्ध गरी विपद पूर्व, विपदको समयमा एवं विपद पश्चातको अवस्थामा त्यस्ता संरचनाले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका एवं जिम्मेवारी समेत निर्धारण गरेको छ ।

३.२.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

विगतमा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ले योजना छनौट गर्दा प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरण हुने खालका योजना छनौटमा प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यहोरा उल्लेख गरिएको थियो । साथै साबिकमा स्थानीय योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक योजना पद्धति अवलम्बन गरी विपदलाई समेत मूलप्रवाहीकरण गर्दै विपद अनुकुलनका योजना छनौट र सञ्चालन गर्ने नीति स्थानीय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ मा राखी सोही बमोजिम योजना अभ्यास गर्ने गरिएको पाइन्थ्यो । हाल नेपाल संघीय राष्ट्रको रुपमा रुपान्तरण भैसकेको अवस्थामा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ऐनको खारेजी गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ जारी भएको हो । उक्त ऐनको परिच्छेद ३मा गाँउपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तरगत विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।

३.२.४ विपद जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०७५

विपद जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकुलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्दै दिगो विकासमा योगदान पुर्याउने दीर्घकालीन सोच राखी यो नीति अवलम्बन गरिएको छ । विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्रियाकलापहरुलाई सन्तुलित रुपमा कार्यान्वयन गरी विपदबाट हुने जनधन, स्वास्थ्य तथा जीविकोपार्जनका श्रोतसाधनहरुका साथै व्यक्ति, समुदाय र राष्ट्रको आर्थिक सामाजिक तथा भौतिक पुर्वाधार र सांस्कृतिक एवं पर्यावरणीय सम्पदाको जोखिम तथा क्षतिमा उल्लेख्य रुपमा कमी गर्नु तथा तिनिहरुको

उत्थानशीलता वृद्धि गर्ने उद्देश्य रहको यस नीतिले विपदबाट हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरुको संख्या उल्लेख्य रुपले कम गर्नु, जीविकोपार्जनका स्रोतहरुका साथै कृषि, उद्योग, सडक, सञ्चार, खानेपानी तथा सरसफाइका संरचना, स्वास्थ्य र शैक्षिक सुविधाहरु जस्ता महत्वपूर्ण पूर्वाधार तथा आधारभूत सेवाहरुमा विपदले पुर्‍याउने क्षति एवं अवरोधलाई कम गर्दै उत्थानशीलतामा वृद्धि गर्नु र विपदबाट हुने प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति कम गर्ने लक्ष्य लिएको छ।

३.२.५प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन,२०७५

बागमती प्रदेश भित्रका विपद व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपदबाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न नेपाल सरकारले जारी गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ का आधारमा बागमती प्रदेशका सबै जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि विपद पूर्व, विपदको समयमा एवं विपद पश्चातको अवस्थामा प्रदेश सरकारले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका एवं जिम्मेवारी समेत निर्धारण गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५ जारी गरेको छ।

३.३ जिल्लामा घटेका प्रकोपका मुख्य मुख्य घटनाहरु र सोको प्राथमिकीकरण

प्रकोप	बाढी डुवान	सवारी दुर्घटना	महामारी	जनावर आतङ्क	आगलागी	पहिरो	चट्याङ	खडेरी	हावाहुरी	शीतलहर
बाढी डुवान		**बाढी**	**बाढी**	**बाढी**	**बाढी**	**बाढी**	**बाढी**	**बाढी**	**बाढी**	**बाढी**
सवारी दुर्घटना			**स. दुर्घ.**	**स. दुर्घ.**	**स. दुर्घ.**	**स. दुर्घ.**	**स. दुर्घ.**	**स. दुर्घ.**	**स. दुर्घ,**	**स. दुर्घ.**
महामारी				**महामारी**	**महामारी**	**महामारी**	**महामारी**	**महामारी**	**महामारी**	**महामारी**
जनावर आतङ्क					**ज. आ.**	**ज. आ.**	**ज. आ.**	**ज. आ.**	**ज. आ.**	**ज. आ.**
आगोलागी						**आगोलागी**	**आगोला**	**आगोला**	**आगोला**	**आगोलाग**
पहिरो							**पहिरो**	**पहिरो**	**पहिरो**	**पहिरो**
चट्याङ								**चट्याङ**	**चट्याङ**	**चट्याङ**
खडेरी									**खडेरी**	**खडेरी**
हावाहुरी										**हावाहुरी**
शीतलहर										
अंकभार	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१
स्तर	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

नोटः नेपालको भौगर्भिक अवस्था, भौगोलिक अवस्था, पुराना र कमजोर भौतिक संरचना र जनघनत्वका कारण क्षतिको सम्भावना बढी हुने भएकोले **भूकम्प** लाई प्रमुख प्रकोपका रुपमा राख्दै यसमा तुलना गरिएको छैन।

३.३.१ प्रकोप पात्रो

प्रकोप		बैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	आश्विन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
भूकम्प	३० वर्ष पहिले	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
	अहिले	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
बाढी	३० वर्ष पहिले	+++	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
	अहिले	+++	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
वन्यजन्तु	३० वर्ष पहिले	+++	+++	---	---	---	+++	+++	***	***	***	---	---
	अहिले	+++	+++	---	---	---	+++	+++	***	***	***	---	---
खडेरी	३० वर्ष पहिले	***	***	***	---	---	---	---	---	---	---	---	***
	अहिले	***	***	***	---	---	---	---	---	---	---	---	***
सवारी दुर्घटना	३० वर्ष पहिले	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
	अहिले	+++	+++	+++	***	***	***	+++	+++	+++	+++	+++	+++
हावाहुरी	३० वर्ष पहिले	***	***	+++	+++	+++	+++	---	---	---	---	+++	***
	अहिले	***	***	+++	+++	+++	+++	---	---	---	---	+++	***
शीतलहर	३० वर्ष पहिले	---	---	---	---	---	---	---	***	***	***	---	---
	अहिले	---	---	---	---	---	---	---	***	***	***	---	---
असिना पानी	३० वर्ष पहिले	***	***	***	---	---	---	---	+++	+++	+++	+++	***
	अहिले	***	***	***	---	---	---	---	+++	+++	+++	+++	***
आगलागी	३० वर्ष पहिले	***	***	---	---	---	---	---	---	---	---	+++	***
	अहिले	***	***	---	---	---	+++	+++	---	---	---	+++	***
चट्याङ	३० वर्ष पहिले	***	***	+++	+++	+++	---	---	---	---	---	+++	***
	अहिले	***	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	+++	***

संकेत

उच्च सङ्कटासन्नता	***
मध्यम सङ्कटासन्नता	+++
न्यून सङ्कटासन्नता	---

३.४. सम्भाब्य प्रकोपको आँकलन तथा संभावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साङ्कनः

स्थानीय तह अनुरुप प्रकोप स्तरीकरण तथा संभावित विपद् प्रभावित वडा वा क्षेत्रहरुको पहिचान गरी पठाउनस्थानीय तहसंग अनुरोध गरिएको थियो । स्थानीय तहहरुबाट प्राप्त जानकारी तालिकामा देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

स्तरीकरणः उच्च –*** मध्यम –** न्यून –*

सि नं	स्थानीय तहहरु	बाढी	आगलागी तथा करेन्ट सर्ट	पहिरो	हावाहुरी	खडेरी	असिना चट्याङ	सर्पदंश	जनावर आतङ्क
१	भरतपुर महानगरपालिका	वडा नं १, ३, ४, १३, १६, १७, १८, २२, २३, २४, २५, २६, २७ र २८	१, २, ४, ५, ६, ७, ८, १०, ११, १२ १४, १५ १६, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २७, २८ र २९	वडा नं २९	५, ६, १३, १४, १५ १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८ र २९	५, ६, ८, १३, १४, १५ १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८ र २९	८, ११, १२, २१ र २३	सबै वडा	८, १३, १४, १५, १६, २१, २२, २४, २५, २६, २७, २८ र २९
	स्तरीकरण	***	***	**	*	**	**	**	***
२	कालिका न.पा.	३,७,९	९,, १०,११	९, ,१०, ,११	सबै वडा	८ र ९	१०, ११	सबै वडा	बाँदर आतकँ
	स्तरीकरण	***	***	***	**	**	**	**	
३	खैरहनी न.पा.	१, ११, १२, १३	सबै वडा	नभएको	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	११,१२, १३
३	स्तरीकरण	***	**		*	**	*	*	
४	माडी न.पा.	वडा नं १,२,३,६,७	सबै वडा	नभएको	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	अमिलिया, द्रोपदीनगर,
	स्तरीकरण	***	**		*	**	*	**	***
५	रत्ननगर न.पा.	१६, ५, ६, ७, ८	बादरझुल्ला	नभएको	११,१२, १६	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	५, ६, ७ र ९
	स्तरीकरण	***	***		**	**	**	**	***
६	राप्ती न.पा.	वडा नं १ देखि ९ सम्म	सबै वडा	१० ११ १२ १३	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	१ २ ३ ४ ५ ६ ७ र ८
	स्तरीकरण	***	***	***	**	**	**	**	***
७	इच्छाकामना गापा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	**	*	***

३.५. विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

चितवन जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा रहेका प्रकोपहरुका कारण संभावित जोखिम तथा संकटासन्नताको आँकलन तथा नक्साङ्कनलाई यसै परिच्छेदको ३.३ र ३.४ मा उल्लेख गरिएको छ । यद्यपी प्रकोपका कारण आईपर्नसक्ने मानवीय, आर्थिक तथा भौतिक क्षतिको पूर्व पहिचान गरी अल्पीकरण तथा न्यूनीकरण गतिबिधि संचालन गरी अधिक मात्रामा रोकथामका गर्न प्रत्येक स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण तथा पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने देखिन्छ । जिल्लाका स्थानीय तहमा योजना लगायतका दस्तावेजहरुको अवस्था परिच्छेद ७.२.१ मा उल्लेख गरिएको छ । निकायगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था एम्बुलेन्स, दमकल लगायतका स्रोत साधनहरुको विवरण पनि अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

३.६. प्रकोप घटना पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण

चितवन जिल्लामा मौसम अनुरुप विपद् हुन सक्ने आँकलन गर्दै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा बैठक बसी छलफल गर्ने, कार्ययोजना निर्माण तथा बिषयगत क्षेत्रहरुको पूर्वतयारी क्षमता अभिबृद्धिकालागि साझेदार गैह्रसरकारी संस्थासंगको सहकार्यमा विभिन्न गतिविधि संचालन हुदै आइरहेको छ । स्थानीय पालिकाहरुमा विपद् व्यवस्थापन ऐन नीति रणनीतिक कार्ययोजना कार्यविधि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाविपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्न नीतिगत व्यवस्था गरीएको छ। विपद् प्रतिकार्यकालागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला आपतकालीन कार्य संञ्चालन केन्द्र क्रियाशिल छ।बाढीजन्य प्रकोपका घटनाको पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणालीका लागि नारायणी र राप्ती नदीमा पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना गरिएको छ ।

उल्लेखित कार्यहरु भईरहेका भएता पनि सूचना व्यवस्थापनलाई अझ चुस्त दुरुस्त राख्न जिल्लामा विपद् व्यवस्थापन श्रोत केन्द्रको आवश्यकता महशुस गरिएको छ । साथै तत्काल विपद्का घटनाको सूचना संकलनमा जिल्ला प्रहरी, स्थानीय तह–गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका शाखा/उपशाखाहरु,तालिमप्राप्त स्वयंसेवकहरु र यथार्थ/आधिकारिक सूचना अद्यावधिकका लागिसबै स्थानीय तहमा स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (LEOC)को स्थापना गरेर जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत रहेको जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) संग जोड्नु आवश्यक देखिन्छ। कार्यान्वयनमा रहेको जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रर महानगरपालिकामा रहेको आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई अझ ब्यवस्थित, सक्रिय र थप क्षमतावान बनाउनु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ।

३.७. सरोकारवाला निकाय, संस्थाहरूको बिवरण लेखाजोखा

जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण पूर्वतयारी प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यहरुमा संलग्न हुने विषयगत कार्यालयहरु सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरुको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

३.८ मानवीय विषयगत क्षेत्रहरुको लेखाजोखाः

३.८.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को परिचयः

विपदबाट प्रभावितलाई आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने सन्दर्भमा विशेषज्ञता तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा जिम्मेवारीको बाँडफाड नै विषयगत क्षेत्रको रुप हो । उद्धार तथा राहत, सूचना व्यवस्थापन, खाद्यान्न, आवास,

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, सुरक्षाजस्ता विषयमा विशेषज्ञता हासिल गरेको समूहले आ–आफ्नो क्षेत्रको जिम्मेवारी लिँदा मानवीय सहयोगको कार्य व्यवस्थित र प्रभावकारी बन्छ । अतः क्षेत्रगत अवधारणालाई विपदबाट प्रभावित समुदायलाई उपलब्ध गराइने मानवीय सहयोग विशेषज्ञता प्राप्त निकाय तथा संस्थाको नेतृत्वमा उपलब्ध गराउने गरी गरिएको कार्यविभाजन भनेर पनि बुझ्न सकिन्छ । क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख विशेषता देहायअनुसार रहेका छन्।

- विपद्को समयमा प्रभावित र प्रभावित समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- प्रतिकार्य (खोज, उद्धार र राहत व्यवस्थापन) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग हुन्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसअनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमीकमजोरीमा सुधार गरी कार्ययोजनाको समिक्षा गर्दै आवश्यकता अनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।

३.८.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्

- क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- आपत्कालीन पूर्वतयारीलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु,
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु,
- समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु,
- क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

३.८.३ विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

यस योजनामा निम्नअनुसार ११ वटा विषयगत क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकायले अन्य सदस्यसँग समन्वय गरी काम गर्नेछन् ।

क्र.सं.	**विषयगत क्षेत्र (Cluster)**	**अगुवा संस्था (Cluster Lead)**	**सदस्य संस्था (Cluster member)**	सम्पर्क नम्बर
1=	सूचना तथा समन्वय (Communication & Coordination)	जिल्ला हुलाक कार्यलय ९८४५०७०४५३	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५५०१७७७७
			सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५५०१५५५५
			नेपाली सेना	९८५५०५६१११
			सशस्त्र प्रहरीबल नेपाल	९८५१२७२११३
			राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	९८५५०११२११
			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०५६५२०८८०
			गैरसरकारी संस्था महासंघ	

			नेपाल पत्रकार महासंघ	
			उद्योग बाणिज्य संघ	९८५५०५५०७५
			नेपाल टेलिकम दूरसञ्चार कार्यालय	०५६५२१२३४
2=	खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय ९८५५०१७७७७	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५५०१५५५५
			नेपाली सेना	९८५५०५६१११
			सशस्त्र प्रहरी बल	९८५१२७२११३
			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०५६५२०८८०
			सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			नेपाल स्काउट	
3=	खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र (Food Security, Agriculture and Livelihood)	कृषि ज्ञान केन्द्र ०५६५२०११५	उद्योग बाणिज्य संघ	९८५५०५५०७५
			जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	९८५५०७७२२२
			भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	०५६५२०१७६
			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०५६५२०८८०
			नेपाल खाद्य संस्थान	
			गैसस महासङ्घ	९८४५०४९०४९
4=	आपतकालीन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन (Shelter/NFRI Management)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा ०५६५२०८८०	सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	९८५१२७२११३
			जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५५०१५५५५
			नेपाली सेना	९८५५०५६१११
			गैसस महासङ्घ	९८४५०४९०४९
			शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	९८५५०६३३६३
			पूर्वाधार विकास कार्यालय	०५६५२७८२०
			सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ	
			निर्माण व्यवसायी सङ्घ	
			उद्योग बाणिज्य संघ	९८५५०५५३३१
5=	खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन (WASH Cluster)	जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	संघिय खानेपानी तथा ढल व्यआयोजना	९८५५०३२२०४
			सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			जिल्ला समन्वय समिति	९८५५०७७२२२
			स्वास्थ्य कार्यालय	०५६५२०१६३
			जिल्ला पूर्वाधार विकास कार्यालय	०५६५२७८२०
			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०५६५२०८८०
			शिक्षण अस्पतालहरु	
			गैरसरकारी संस्था महासंघ	

6=	स्वास्थ्य तथा पोषण व्यवस्थापन (Health and Nutrition Management)	जनस्वास्थ्य कार्यालय , ०५६५२०१६३	सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			भरतपुर अस्पताल	
			नीजि अस्पतालहरुको सञ्जाल	
			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०५६५२०८८०
			अल नेपाल होमियोप्याथी एसोसिएसन	
			जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	०५६५६२०३२
			नेपाल महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवी संघ	
			शिक्षण अस्पतालहरु	
7=	आपतकालीन शिक्षा (Education)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई ९८५५०६३३६३	स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			गैसस महासंघ	
			नेपाल शिक्षक महासंघ	
			जिल्ला अभिभावक संघ	
			हिसान	
			प्याव्सन	
			एन प्याव्सन	
8=	संरक्षण (Protection)	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय ९८५५०७७२२२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
			सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५५०१५५५५
			अपाङ्ग संघ	
			एकल महिला जिल्ला सञ्जाल	
			जेष्ठ नागरिक जिल्ला मञ्च	
			नेपाल बार एसोसिएसन जिल्ला बार	
			गैसस महासंघ	
9=	शव व्यवस्थापन (Dead Body Management)	जिल्ला प्रहरी कार्यालय चितवन ९८५५०१५५५५	नेपाली सेना	९८५५०५६१११
			सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	९८५१२७२११३
			जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	
			नगरस्तरिय टोल समन्वय समिति हरु	
			राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	९८५५०११२११
10=	भौतिक पूर्वाधार विकास	सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण डि बिभाग	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डि कार्यालय	०५६५२०७४९
			डिभिजन सडक कार्यालय	०५६५२०२१८
			सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख
			नेपाल विद्युत प्राधिकरण शाखा कार्यालय	०५६५२०३२९
			नारायणी नदी व्यवस्थापन आयोजना	९८५५०१११९३

११	शव व्यवस्थापन	जिल्ला प्रहरी	पशु सेवा कार्यालय	

		कार्यालय	नेपाली सेना	९८५५०५६१११
			सशस्त्र प्रहरी बल	९८५१२७२११३
			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०५६५२०८८०
			सबै स्थानीय तहहरु	अनुसूचीमा उल्लेख छ।
			नेपाल स्काउट	

खण्ड— ४

सामान्य पूर्वतयारी योजनाः सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरुका लागि

यस खण्डमा सम्पूर्ण बिषयगत क्षेत्रहरुले आधारभुत रुपमा आफ्नो मातहतमा पूर्वतयारी अवस्था चुस्त दुरुस्त कायम राख्न ध्यान दिन पर्ने तथा सुनिश्चित गर्नपर्ने कार्यहरुलाई समेटिएको छ ।

४.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन कार्य क्षेत्र हरु

- जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको क्षमता विकास गर्ने र जिल्ला विपद् सूचना केन्द्रको रुपमा समेत विकास गर्ने ।
- विपद् व्यवस्थापनका विविध उद्देश्यका लागि विषयगत क्षेत्रभित्र र बाहिर समन्वयात्मक संयन्त्र स्थापना गर्ने
- जिल्ला तथा स्थानीय स्तरका प्रत्येक क्षेत्रगत समूहहरुमा पूर्व तयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरुमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन सुविधा चयन गरिएको सुनिश्चित गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र स्थापना गर्ने ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको समन्वयमा स्थानीय तहले समुदाय स्तरको जोखिम नक्साङ्कन गर्ने र आवश्यक सूचना संकलन गर्ने (भैसकेको भए अद्यावधिक गर्ने) ।
- आधारभूत तथ्याङ्क प्रक्रिया तथा प्रामाणिक लैंगिक संवेदनशील शीघ्र आवश्यकता लेखाजोखा गर्ने प्रणालीको विकास तथा अनुसरण गर्ने ।
- संयुक्त परिस्थिति प्रतिवेदनका लागि सहज उपलब्ध एक स्तरीय नमुना तयार गर्ने, संयुक्त परिस्थिति बैठकको लागि आधारभूत संरचना र समयावधिमा सहमत हुने ।
- जिल्ला र स्थानीय तहमा तर्जुमा भएको प्रकोप पूर्वतयारी योजनाहरु, आपत्कालिन योजनाहरु तथा सबै सम्बन्धित मार्गदर्शनहरु र एजेन्सी निर्दिष्ट कार्यविधिहरु अद्यावधिक गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय सरकार मातहतमा राहत तथा पुनर्लाभ विकल्पको रुपमा नगद वितरण संयन्त्र सहित कोष व्यवस्थापन निर्देशिका,पूर्वतयारी कोष र पूर्व कार्य रणनीति स्थापित गर्ने ।
- हरेक क्षेत्रगतसरकारी विखण्डहरु (क्लस्टर प्रमुखहरु) र सहायता संगठनहरूका मुख्य व्यक्तिहरुको अद्यावधिक सूची तयार गर्ने ।
- पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको लागि स्वयंसेवकहरु र प्रशिक्षकहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

- जिल्ला र स्थानीयस्तरमा सूचना संयोजन र क्लस्टर संयोजकसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने ।
- पूर्वसूचना प्रणाली, ट्रिगर स्तर तथा मौसम पूर्वानुमानको बारेमा समुदायलाई सचेत गराउने ।
- पूर्वसूचना प्रणालीले राम्ररी काम गरिरहेको छ भन्ने सुनिश्चित गर्न बाढीको कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।
- जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, आकस्मिक योजना, एजेन्सी निर्दिष्ट कार्यसञ्चालन विधि र पूर्वानुमानमा आधारित लगानीको लागि कार्य सञ्चालन विधिको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने ।
- प्रमुख केन्द्रीय एजेन्सीहरु र सम्बन्धित विखण्डका कर्मचारीहरुलाई पूर्वानुमान र पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित लगानी, कार्य सञ्चालन विधिका बारेमा मार्गदर्शन प्रदान गर्ने साथै प्रशिक्षणको प्रबन्ध गर्ने ।
- स्थानीय समुदायलाई विपद् पोर्टल र मौसन पूर्वानुमान सम्बन्धी सूचना प्रयोग गर्ने सीपका साथै पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सुरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने
- प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्यांकन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारूप तयार गर्ने ।
- मनसुन पूर्वतयारीको अवस्थामा नै तथ्यांक संकलनका लागि आवश्यक फर्म्याट तयार गरी राख्ने ।
- पूर्वानुमान सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरूका लागि संचारको विविध च्यानलहरुको विस्तृत अभिलेख राख्ने।
- जल तथा मौसम विज्ञान विखण्डको वेब इन्टरफेस र पूर्वानुमान सामग्री बारेमा एफएम तथा रेडियो पत्रकारहरुलाई अवगत गराउने र वडा तथा स्थानीय तहले जानकारी लिई समुदायमा सूचना प्रवाह गर्ने ।
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी नमूना अभ्यास संचालन गर्ने ।
- स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण एवं कार्यान्वयन गर्न निर्देशन गर्ने।

४.२ खोज तथा उद्दार कार्य क्षेत्र हरु

- सुरक्षा निकायस्थानीय स्वयंसेवक तथा रेडक्रसका स्वयंसेवकहरुलाई खोज तथा उद्धारसम्बन्धी तालिम दिने ।
- जिल्ला र स्थानीयस्तरमा रहेका निकायहरुको संगठनात्मक विश्लेषण/क्षमता तथा आपसीसमन्वयमा रहेका कमी कमजोरीहरुको विश्लेषण गर्ने ।
- पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूका लागि आवश्यक मानव तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने ।
- आपत्कालमाआवश्यकता लेखाजोखाका लागि प्रशिक्षित गर्ने र सजिलै तैनाथ गर्न सम्भावित स्वयमसेवकहरुका नामावली तयार गर्ने ।
- जनसंख्या, संकटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोबासको अवस्था, खुला खाली ठाउँहरू,यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने ।
- स्रोत/सुविधाहरू (स्थानीयरूपमा उपलब्ध) को सूची तयार गर्ने र आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा खोज तथा उद्धारका लागि साधन एवम् उपकरणको भण्डारण गर्न सामरिक स्थलहरु पहिचान गर्ने ।

- स्थानीय जोखिममा रहेका जनतालाई Improvise Rescue Materialबारे जानकारी गराउने जस्तै बाँस, केराको थाम, ट्यूब आदि ।
- सुरक्षित मार्गहरु/खोज तथा उद्धार मार्गहरु, संकटासन्न समुदायमा हेलीप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने ।
- सामरिक स्थानमा संसाधनको पूर्व ब्यवस्थापन (जिल्ला र स्थानीय तह) गर्ने ।
- लाभार्थी प्रतिक्रिया (र उजुरी) ब्यवस्थापन विधि संचालन गरी व्यवस्थित गर्ने ।
- सङ्कटासन्न समुदायहरू पहिचान गर्ने र गम्भिर तथा मध्यम रूपमा प्रभावित हुने सम्भावनाका आधारमा ती समुदायहरूलाई वर्गीकरण गर्ने ।
- जिल्ला, स्थानीय तह र जोखिममा रहेका वडातथा समुदायहरुमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली निर्माण गर्ने र उनीहरुलाई तालिम प्रदानगर्ने ।

४.३ अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री कार्य क्षेत्र हरु

- विषयगत क्षेत्रहरुको बैठक बसी पूर्वतयारी गर्ने ।
- अस्थायी आपत्कालिन आश्रयस्थल, खाद्य तथा गैरखाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, श्रोत सामग्रीको आँकलन र नपुग सामग्रीको जोहो गर्ने ।
- सुत्केरी तथा गर्भवती महिला एवं बालबालिकाका लागि पोषण, स्यानेटरी प्याड, न्यानो कपडा, भित्री वस्त्र, काँइयो, अन्डरवेयर आदि भण्डारण गर्ने ।
- महिला, बालबालिकामैत्री स्थल निर्माण गर्ने ।
- विद्यमान अस्थायी आश्रयस्थलहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने, यदि आवश्यक परेमा मर्मत संभार सम्पन्न गर्ने ।
- आपत्कालिन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य बस्तुहरुको बजार सर्वेक्षण गर्ने ।
- सम्बन्धित विषयका तालिम प्राप्त जनशक्ति नपुग भएमा तालिमको ब्यवस्था गर्ने ।
- आश्रय र भूमि निर्धारण सवालहरू सम्बोधन, बहिर्गमन रणनीति साथै मिडिया संलग्नताको लागि दृष्टिकोण/रणनीति बारे छलफल गर्ने ।
- अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरु तयारी अवस्थामा भएको सुनिश्चित गर्ने ।
- अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरुको व्यवस्थापन गर्ने ।
- अस्थायी आवास स्थलको सुनिश्चितता गर्दै तयारी राख्ने ।
- गैर खाद्य सामाग्री र खाद्य सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार, सूचना समन्वय तथा लेखाजोखाका लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- महिलामैत्री शौचालय निर्माण गर्ने ।
- पानी, सोलार बत्ती जस्ता अति आवश्यकीय कुराहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।

४.४ खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन कार्य क्षेत्र हरु

- जिल्ला र स्थानीय स्तरमा खाद्यान्नको अवस्थाबारे अभिमुखीकरण गर्ने ।
- आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैरखाद्य बस्तुहरुको बजार सर्वेक्षण गर्ने ।
- जीविकोपार्जनका साधनहरुको (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कुखुरा फारमहरु, माछा पोखरी, तरकारी खेती आदि) सुरक्षाका उपायहरुबारे योजना बनाउने ।
- सुख्खा र बलौटे माटो (बाढी प्रभावित कृषि योग्य भूमि)मा हुर्काउन सकिने बालीको बीउ र बिरुवाहरुको मौज्दात पर्याप्त भएको सुनिश्चितगर्ने ।
- बाढी प्रतिरोधी वैकल्पिक बाली पहिचान गर्ने ।
- बाढीले कम असर पुर्याउने बालीको बारेमा जनसमुदायलाई अवगत गर्ने ।
- बाढी प्रतिरोधी बाली, उत्पादन क्षमता साथै प्रविधि आवश्यकताको सूची बनाउने ।
- आपत्कालीन अवस्थाको लागि चाहिने न्यूनतम खाद्यान्नको भण्डारण गर्ने । (जिल्ला र स्थानीय स्तरमा)
- रासन र नगद, राहत सामग्रीको बन्दोबस्त सहित न्यूनतम सहायता प्याकेजमा सहमत हुने ।

४.५ आपत्कालीन स्वास्थ्य र पोषण कार्य क्षेत्र हरु

- स्वास्थ्य सुरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने ।
- स्थानीय तहमा प्राथमिक उपचार विषयगत क्षेत्र सहित आवश्यक स्वयंसेवकहरुको व्यवस्थापन गर्ने ।
- आवश्यक औषधीहरु तथा प्राथमिक उपचारका लागि चाहिने उपकरणहरुको जिल्ला र स्थानीय स्वास्थ्य केन्द्रमा भए नभएको जानकारी लिने र उचित जोहो गर्ने ।
- DRRT / LRRTगठन तथा परिचालन गर्ने ।
- वजेट र आपूर्ति निश्चित गर्ने (जिल्ला र स्थानीय तहमा) ।
- विपद् प्रभावित महिला, बालबालिका लगायतका लागि आवश्यक पर्ने पोषणको लागि सूची तयार पारी जोहो गर्ने ।
- पोषणका लागि महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई तालिम दिएर तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्रसंग मापदण्ड अनुसारको खाद्य तथा पोषणका लागि निरन्तर समन्वय गर्ने ।

४.६ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन कार्य क्षेत्र हरु

- बाढी सम्भावित क्षेत्रहरुमा बाढीको कारण पानी दूषित हुनबाट जोगाउन सार्वजनिक ट्यूबवेल र धाराहरुको उचाई बढाउने ।
- उच्च स्थानहरु तथा सुरक्षित स्थानहरुमा शौचालय निर्माण गर्ने ।
- सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्घि कार्यक्रम ।
- पानी शुद्धिकरणको चक्की वा थोपा (प्रयोग गर्ने बिधि र मात्रामा ध्यान दिनेगरी) भए नभएको सुनिश्चित गर्ने
- खानेपानी निर्मलीकरण र दूषित हुनबाट रोकथामको बारेमा जनसमुदायलाई जागरुक बनाउने ।

- महिला सरसफाई, खानेपानी निर्मलीकरण गर्ने चक्की आदिको जिल्ला र स्थानीय तहमा जोहो र ब्यवस्थापन गर्ने (पियुष, एक्वाट्याव, व्लिचिङ्ग पाउडर, स्यानिटरी प्याड)।
- सामाग्री ब्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क ब्यक्ति (Focal person)तोक्ने ।

४.७ आपत्कालीन संरक्षण कार्य क्षेत्र हरु

- प्रमुख संरक्षण सवालहरु तथा अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपांग र वृद्ध ब्यक्तिहरुको पहिचान गर्ने ।
- अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु र वृद्ध ब्यक्तिहरुको सुरक्षा योजना बनाउने ।
- मनोबिमर्श सेवा सम्बन्धी तालिम आयोजना गर्ने ।
- विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा आपत्कालीन समयको प्रतिकार्य गर्दा तयार गरीने योजनाहरुमा लैङगिक तथा समविकासका सवालहरुको सम्बोधनकालागि पहल गर्ने ।
- संरक्षणका सवाल तथा आवश्यकताहरु लाई राहत तथा पुनर्स्थापनाको चरणमा प्राथमिकता दिने ।
- कोभिड १९ बाट प्रभावित भएका समुदाय र जोखिम अवस्थामा रहेका महिला तथा बालबालिकाको अल्पकालीन संरक्षण र ब्यवस्थापन गर्ने ।

४.८ आपत्कालिन शिक्षा कार्य क्षेत्र हरु

- विद्यालयहरुको जोखिमको आधारमा वर्गीकरण गर्दै सुरक्षा योजना तयार गर्ने, आकश्मिक योजना बनाउने
- अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्रहरु पहिचान गर्ने ।
- बालमैत्री तथा सुरक्षित स्थानकालागि आवश्यक सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- विपदको समयमा मनोविमर्श सेवा सञ्चालनकालागि आवश्यक जनशक्ति प्रशिक्षण मार्फत तयार गर्ने।
- प्रत्येक विद्यालयमा प्राथमिक उपचार तालिम आयोजना गरी शिक्षक, अभिभावक तथा स्वयंसेवकको क्षमता विकास गर्ने

४.९ बन्दोवस्ती कार्य क्षेत्र हरु

- जिल्ला भित्र रहेका साथै पहिचान गरिएका सम्पूर्ण निकायहरुसँग मौज्दात रहेका सहायता सामाग्रीहरुको अध्यावधिक बिबरण तयार गरी राख्ने ।
- सम्भावित आपतकालीन अवस्थाको आँकलन गरी सवारी साधन, इन्धन र ड्राइभरको व्यवस्था अग्रिम मिलाउने
- संकटासन्न हुन सक्ने भौतिक संरचनाको पहिचान गर्ने र यसका लागि आवश्यक श्रोत साधनको नक्साङ्कन गरी पूर्वतयार भई बस्ने ।
- विपद्का विभिन्न सवालहरुमा साझेदार संस्था तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थाको बन्दोवस्ती ब्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क ब्यक्ति (Focal person)तोक्ने ।

४.१० भौतिक पूर्वाधार कार्य क्षेत्र हरु

- सार्वजनिक सेवाप्रदायक संस्था तथा स्थानहरुमा पर्न सक्ने प्रभावहरुको अनुमानगरी समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनीति तथा पूर्वतयारी गर्ने ।
- सम्बन्धित निकायहरुले भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा विपद् मैत्री गर्ने साथै आफू अन्तरगतका निकायहरुलाई सो गर्न अभिप्रेरित गर्ने ।
- आफु मातहतका कर्मचारीहरुलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई विकासका क्रियाकलापहरुमा मूलप्रवाहीकरणका साथै आपतकालीन अवस्था व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्घि गर्ने ।
- निर्माण व्यवसायी संघ लगायतका सरोकारवालाहरु संग निरन्तर समन्वय गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थाको बन्दोवस्ती ब्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क ब्यक्ति (Focal person)तोक्ने ।

४ ११ शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र (Death Body and Debris Management) कार्य क्षेत्रहरु

क्र.स	कामको विवरण	कसले गर्ने	कहिले
ज्ञ	शवको शिघ्र खोजी गर्ने तथा संकलन गर्ने र ढुवानी गर्ने गराउने ।	शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	विपद्
द्द	सवको भण्डारण र संरक्षण सम्वन्धि कार्यहरु गर्ने ।	शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	विपद्
घ	शवको पहिचान, सनाखत, अन्तीम व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।	शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	विपद्
द्ध	शवका नातेदार, सम्वन्धीत निकायहरुलाई सूचना गर्ने तथा संचार व्यवस्थापन सम्वन्धि कार्य गर्ने ।	शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	विपद्
छ	पिडीत परिवारलाई आर्थिक तथा राहत र अन्य सहयोग गर्ने ।	शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	विपद्

खण्ड-५

आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

५.१ सूचना तथा समन्वय व्यवस्थापन (COMMUNICATION & COORDINATIONMANAGEMENT)

बिषयगत क्षेत्र : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला हुलाक कार्यालय

५.१.१ सूचना तथा समन्वयव्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको परिचय:

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । सम्बन्धित सबै क्षेत्रबाट सूचना प्राप्त गर्ने, सान्दर्भिक सबै सरोकारवालाहरुबीच समन्वय गर्ने, विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरुको नेतृत्व गर्ने काममा यस क्षेत्रले नेतृत्व गर्ने र विपद् प्रभावितहरुलाई समयमा सही सूचना मार्फत् पूर्वचेतावनी जारी गरी नागरिकको जीउ धनको रक्षा गर्ने काममा यस क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण रहन्छ । प्रभावित समुदायलाई एकीकृत रूपमा सबै प्रकारका सहयोग उपलब्ध गराउन समेत यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग अविच्छिन्न सम्बन्ध र समन्वय राखी कार्य गर्नेछ ।

५.१.२ सूचना तथा समन्वयव्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको उद्देश्यः

यस विषयगतक्षेत्रको समग्र उद्देश्य भनेको सम्बन्धित निकायहरुबीच सम्पर्क, समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी सान्दर्भिक सूचनाहरु सम्बन्धित प्रभावित समुदायसम्म पुर्याउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नु हो । यस क्षेत्रले सम्पर्क, समन्वय, सूचना सङ्कलन, विश्लेषण र प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गरी सम्वन्धित क्षेत्र र सरोकारवालालाई सही सूचना उपलब्ध गराई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई समन्वयात्मक तरिकाले सुनिश्चितता प्रदान गर्न योगदान गर्नेछ ।

यस क्षेत्रका उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

- विपद्को समयमा सरकार, सरकारी कार्यालयहरु, सबै विषयगत क्षेत्र (Cluster), मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरु तथा नागरिक समाजबीच समन्वय गर्नु ।
- निर्धारित समयभित्र नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले तयार गरको विपद् लेखाजोखा निर्देशिका अुनसार सूचना संकलन गरी आवश्यक समन्वय गर्नु र सूचना संकलन विषयगत क्षेत्रलाई सहयोगको व्यवस्था मिलाउनु
- निर्धारित समयभित्र "प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment (IRA)" र "बहुक्षेत्रगत द्रुत लेखाजोखा विश्लेषण (Multy Cluster Initial Rapid Assessement- MIRA)" गर्न आवश्यक समन्वय गर्नु र लेखाजोखा विषयगत क्षेत्रलाई सहयोगको व्यवस्था मिलाउनु ।
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु ।
- नियमित रूपमा अनुगमन गरी सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रहरूलाई पृष्ठपोषण दिनु ।
- विपद्व्यवस्थापनका लागि आवश्यकता अनुसार क्षेत्र र केन्द्रमा सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

समग्रमा चितवन जिल्लामा भूकम्प, बाढीडुबान, आगलागी, वन्यजन्तु आतङ्कजस्ता प्रकोपहरुको सबैभन्दा बढी समस्याहरु रहेका छन् तसर्थ त्यस्तो अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा समन्वय तथा सूचना क्षेत्रले निम्न अनुसार कार्य गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिएको छः

५.१.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना हरु को कार्यन्वयन

विपद्को अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा सूचना, समन्वय र लेखाजोखा क्षेत्रले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्नेछः

क समन्वय तथा सूचना क्षेत्र ले गरिनु पर्ने कार्यहरु

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	Mukhya जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस
१.	सबै स्थानीय तहबाट विपद् सम्बन्धी प्रारम्भिक सूचना संकलन	प्रमुख जिल्ला अधिकारी DDMC	स्थानीय तह

	गरी सम्बन्धित निकायहरुमा तत्काल प्रारम्भिक सूचना प्रवाह गर्ने ।		सुरक्षा निकायहरु रेडक्रस
२.	खतराको संकेत पाएपछि समुदायमा सूचना जारी गर्ने। माइकिङ गर्ने, अनलाइन खवर, मोवाइल म्यासेजमा र भ्वाइस म्यासेजमा खवर गर्ने ।	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तहसुरक्षा निकायहरुसञ्चार माध्यम
३.	सबै विषयगत क्षेत्रहरुलाई सामग्री तथा उपकरणहरु सहित तयारी रहन सूचना प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपतकालिन कार्य सँचालन केन्द्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरु रेडक्रस
४.	विपद् आउना साथ उपकरणसहित खोज तथा उद्धार कार्यकोलागि खोज तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने।	जिल्ला आपतकालिन कार्य सँचालन केन्द्र	सुरक्षा निकायहरु
५.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालीन बैठक बोलाउने • जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने • सबै विषयगत क्षेत्र र तिनका सदस्यलाई आपतकालीन मानवीय सहयोगको लागि सक्रिय पार्ने, • परिस्थिति अनुसार पहिले गरिएको कार्यविभाजनको समीक्षा र विश्लेषण गरी पुनरावलोकन गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह सबै विषयगत क्षेत्र प्रमुखह
६.	अस्पताल तथा प्रतिकार्यमा संलग्न हुने व्यक्तिहरुलाई तम्तयार, सावधान र सजग रहन अनुरोध गर्ने ।	सम्वन्धित क्षेत्रका सँयोजकहरु	सम्बन्धित निकाय
७.	जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई मुख्य समन्वय केन्द्रको रुपमा परिचालन गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र
८.	फेक न्यूजलाई निरुत्साहित गर्ने र सञ्चारमाध्यमका लागि प्रत्येक दिन आधिकारिक सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराउने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सबै क्षेत्र प्रमुखहरु
९.	विपद् लेखाजोखा विधि सम्बन्धी औजार प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment (IRA) फारामको आधारमा मानवीय सहयोगको लागि सूचना संकलन र सम्पेशण गर्ने	DDMCसूचना तथा समन्वय क्षेत्र	रेडक्रस सुरक्षा निकाय स्थानीय त
१०	सबै प्रकृयामा प्रशिक्षण प्राप्त स्वयंसेवकहरु परिचालन गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	रेडक्रस सुरक्षा निकाय स्थानीय त
११	प्रारम्भिक जानकारी तथा प्रतिवेदनका आधारमा आपतकालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया गर्ने क. तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, ख. प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरू	जिल्ला आपतकालिन कार्य सँचालन केन्द्र सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	DDMC सबै क्षेत्र प्रमुख तथा सदस

	(Clusters) लाई सुझाव दिने । ग. सबै विषयगत क्षेत्रहरुसंग समन्वय गरी मानवीय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउनेतथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने ।		
१२	विपद् प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने प्रभावितहरुलाई परिचयपत्र वितरण गर्ने र तथ्याङ्कको उचित व्यवस्था गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह
१३	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (MIRA) सञ्चालन गर्नेः • लेखाजोखा विषयगत क्षेत्र परिचालन गरी क्षति तथा प्रभावको सूचना सङ्कलन गर्ने, • लेखाजोखाका लागि फाराम उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय रेडक्रस
१४	सङ्कलित सूचना तथा तथ्याङ्कको आधारमा प्रतिवेदन तयार पार्ने • प्रभावित परिवारको सङ्ख्या प्रक्षेपण गर्न प्रभावित समुदायसँग तथ्याङ्क प्राप्त गरी तुलनात्मक समीक्षा गर्ने • प्रभावित क्षेत्रमा विद्‌यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको अवस्था र स्रोतको समीक्षा गर्ने • जिल्ला र स्थानीय तहमा उपलब्ध उद्धार तथा अन्य प्रतिकार्यसम्बन्धी सेवा, क्षमता र उद्धार सामग्रीको अवस्थाको समीक्षा गर्ने, • नपुग स्रोत तथा साधनको यकिन गर्न प्रतिवेदनमार्फत सबै क्षेत्रलाई उत्प्रेरित गर्ने	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थानीय तह
१५	तयारी प्रतिवेदन प्रदेश सरकार,केन्द्र सरकार र सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थानीय तह
१६	सहयोगको कार्यतालिका अध्यावधिक गर्न निम्न कार्य गर्नेः • मीरा (MIRA) बाट प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कको विश्लेषण गर्ने • आवश्यकता अभाव क्षमता र उपलब्धताको अवस्था विश्लेषण गर्ने । • विषयगत क्षेत्रहरुको सहयोगको थप कार्यतालिका तयारी गर्ने • विषयगत क्षेत्र, विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थाविव्यस क्षेत्र सदस्य
१७	मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने तथा दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सबै क्षेत्र प्रमुख/सदस्य
१८	मानवीय सहायता वितरणलाई निर्विवाद बनाउन एकद्‌वार प्रणालीलाई अवलम्बन गर्ने र सरोकारवाला सबैको सहभागिता अनिवार्य गराउने	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	DDMC क्षेत्र प्रमुख/सदस्य

१९	क्षेत्रगत कार्यसमूहका कार्य प्रगति विवरण संकलन र समिक्षा गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थानीय तह
२०	सबै सूचनाहरु निरन्तर अद्यावधिक गर्दै जाने र सरोकारवाला निकाय एवं सञ्चारमाध्यमलाई उपलव्ध गराउने । संकलित क्षति तथा नोक्सानी विवरणमा आधारित रही राहत सहयोगको माग गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस
२१	विषयगत क्षेत्रका बैठकहरु आयोजना गर्ने ।	प्रजिअ	
२२	राहत सहयोगको अवस्थाको अनुगमन गर्ने ।	प्रजिअ	
२३	अस्थायी शिविरहरुमा उजुरी सुन्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस
२४	विपद् प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयास र आगामी दिनमा गर्नुपर्ने पूर्वतयारीका विषयमा प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस

५.१.४ समन्वय तथा सूचना क्षेत्र ले गरिने प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

समन्वय तथा सूचनाक्षेत्रले उल्लिखित प्रतिकार्यका लागि देहायबमोजिम पूर्वतयारी गर्नेछः

क्र.सं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था
१.	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको क्षमता विकास गर्ने र जिल्ला विपद् सूचना केन्द्रको रुपमा समेत विकास गर्ने ।	प्रजिअ DDMC	स्थानीय तह गैससहरु
२.	सबै क्षेत्र प्रमुखको सहभागितामा पूर्वतयारी बैठक र कार्यशालाको आयोजनाः • मनसुन प्रारम्भ हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने • क्षेत्रगत कार्ययोजनाको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने • जिल्ला स्थित सरोकारवालाबीच समन्वय गरी कार्यशाला गर्ने • सङ्कटासन्नता तथा स्रोतको पुनरावलोकन गर्ने	DEOC प्रजिअ DDMC	सबै विषयगत क्षेत्र प्रमुख, सरोकारवाला निकायहरु सुरक्षा निकाय गैसस
३.	जिल्लाका सबै स्थानीय तहको प्रकोप नक्साङ्कन र क्षमता तथा जोखिम लेखाजोखा गर्ने ।	DDMC	स्थानीय तह गैससहरु
४.	आपत्कालीन समयको लागि हेलिप्याड खुल्ला क्षेत्र आश्रयस्थल, अग्लो स्थानहरु पहिचान गरी तयारी गरीराख्ने।	DDMC	स्थानीय तह गैससहरु
५.	सुरक्षा निकायहरुमा खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।	DEOC सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह गैससहरु
६.	पूर्व चेतावनी वा सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने र प्रभावकारी सूचना सञ्चार समन्वय र सम्पर्कलाई जोड दिने ।	DEOC सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह गैससहरु
७.	सबै स्थानीय तहमा इन्टरनेट कनेक्टिभिटी व्यवस्थित गराउने ।	DDMCस्थानीय तह	गैरसरकारी संस्थाहरु

	सबै स्थानीय तहबाट दैनिक विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यस्थापन सम्बन्धी गतिविधि र घटना तथा सूचनाहरु अद्यावधिक गरी जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा जानकारी गराउने पद्दतीको विकास गर्ने ।		
८.	उद्धारकर्मी र सङ्कटासन्न स्थानीय तहका समुदायमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम गर्नेः • खोज तथा उद्धार • प्राथमिक उपचार • विपद् जोखिम व्यवस्थापन, • उद्धारका लागि आन्तरिक अभ्यास विषयगत क्षेत्रका सदस्यलाई भूकम्पको समयमा अपनाउनु पर्ने सुरक्षा उपाय र उद्धारसम्बन्धी अभ्यास गराउने	DDMC सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह गैससहरु
९.	स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्रहरुलाई क्रियाशिल बनाउने ।	स्थानीय तह	DDMC DEOC
१०.	साझेदार तथा सहयोगी निकायहरुको सूची तयार गर्ने ।	DDMC	स्थानीय तह
११.	द्रुतलेखाजोखा फर्मेट प्रिण्ट गरी सबै स्थानीय तहमा उपलब्ध गराउने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह
१२.	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA)को तयारी स्वरुप सबै क्षेत्रका एक एक सदस्य रहेको मिरा कार्यदल गठन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	रेडक्रस
१३.	मिरा सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने । मिराको लागि फाराम र निर्देशिका तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	DDMC रेडक्रस
१४.	सुरक्षानिकायहरु, स्थानीय तह, रेडक्रस, एम्बुलेन्स तथा सरोकारवाला निकायहरुकोसम्पर्क नम्बर संकलन गरी हरेक व्यक्तिको मोवाईलमा र घरघरमा रहने गरी व्यवस्था गर्ने।	क्षेत्र प्रमुखको निर्देशनमा	स्थानीय तह रेडक्रस
१५.	प्राथमिक उपचार, आधारभूत खोज तथा उद्धार, अस्थायी आवास व्यवस्थापन, मनोसामाजिक परामर्श तथा शव व्यवस्थापनसम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्ने वा तालिममा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुलाई सहभागी गराई क्षमताविकास गर्ने ।	DDMC DEOC	स्थानीय तह रेडक्रस सुरक्षा निकाय
१६.	सबै स्थानीय तहमा आपत्कालिन कोषको स्थापना गरी कोष सञ्चालननिर्देशिका तयार गर्ने ।	स्थानीय तह	स्थानीय तह वडा समिति
१७.	जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने • विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्प्लेट, पोस्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्कटासन्न स्थानीय तहहरूमा वितरण गर्ने • एफएम रेडियो तथा पत्र पत्रिकामार्फत विपद्सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचारप्रसार गराउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह गैससहरु

१८.	विस्थापितहरुको पहिचानका लागि आवश्यक संख्यामा परिचयपत्र छपाइ गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह
१९.	विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी र जनप्रतिनिधिहरुलाई विपद् तथा आधारभूत मानवीय सहायता मापदण्ड सम्बन्धी तालिम दिने ।	DDMC	स्थानीय तह गैससहरु

५.२ खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)

बिषयगत क्षेत्र : खोज तथा उद्धार

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

५.२.१ खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रको परिचयः

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्त व्यस्त हुने भएकाले विपदप्रभावितहरु बाढीले बगाउने, हराउने, पानीमा डुब्न सक्ने अवस्था रहन्छ भने भूकम्पजन्य विपद्को समयमा हराउने, च्यापिने, पुरिने, जल्ने लगायतका विपद्पूर्ण अवस्थामा फसेका हुन सक्छन् । यस अवस्थामा विपद् प्रभावितलाई तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिद्धारा खोजी गर्ने, प्राथमिक उपचार गर्ने तथा उद्धार गरी सुरक्षित स्थलसम्म पुर्याउने र सकेसम्म थोरै समयमा धेरै जनाको जीउ, धनको रक्षा गर्न सञ्चालन गरिने समग्र कामहरुलाई यस योजनामा खोज तथा उद्धार भनिएको छ । जिल्लामा सम्भावित विपद्को परिदृष्यअनुरुप खोज तथा उद्धार क्षेत्रले निम्न अनुसारका कार्य गर्नेछ ।

५.२.२सम्भावित परिदृष्यः

१. विपद्को कारण मानिस प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुनेछन्,

२. रातीको समयमा विपद्भएमा ठूलो मानवीय क्षति हुनेछ भने प्रभावितले उद्धार र राहतको याचना गरिरहेको देखिनेछ ।

३. यातायातको असुविधाका कारण समयमै उद्धारकर्मी पुग्नसक्ने छैनन्।

४. उद्धार र राहत वितरणमा कठिनाइ उत्पन्न हुनेछ ।

५. सडक, बाटो, पुल, विद्युत् आपूर्ति, सञ्चार आदि सार्वजनिक पूर्वाधारहरू क्षतिग्रस्त हुनेछ,

६. आवागमन अवरुद्ध भएर प्रभावित क्षेत्रमा पहुँचको कठिनाइ हुनेछ,

७. अग्ला सुरक्षित र खुल्ला स्थानहरु नजिकमा नभएका स्थानहरुमा स्थानान्तरणको समस्या हुने हुँदा सामाजिक जनजीवन अस्तव्यस्त हुने र मानवीय मृत्यु समेत हुनसक्ने,

८. आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बालबालिका, महिला, वृद्ध–वृद्धा तथा फरक किसिमले सक्षम (अपाङ्ग) मुख्य रूपमा प्रभावित हुनसक्नेछ ।

५.२.३विषयगत क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

खोज तथा उद्धारका लागि लेखाजोखा गर्ने र विपद् पछिको असामान्य अवस्थामा मानिसको जीवन रक्षा धनसम्पत्तिको सुरक्षा गर्दै स्थितिलाई सामान्य अवस्थामा ल्याउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ । योजनाका समष्टिगत उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

१. आपतकालीन खोज तथा उद्धार गरी मानवीय क्षति न्यून गर्ने,
२. सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु ।
३. नियमित रूपमा अनुगमन गरी मानव जीवनरक्षाको सुनिश्चितता गर्नु ।
४. प्रतिकार्यका सन्दर्भमा आवश्यकता अनुसार सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

५.२.४खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रले गरिनु पर्ने आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद् भएको अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथ संस्था
१.	जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समितिको आपत्कालिन बैठक बस्ने, सूचना तथा समन्वय क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने । प्राप्त सूचनाको आधारमा समन्वय गरी खोज तथा उद्धारका साथै प्राथमिक उपचार संयुक्त टोली परिचालन गर्ने । अन्य सबै विषयगत क्षेत्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	DEOC DDMC प्रजिअ	सबै विषय क्षेत्रका प्रमुखहरु
२.	खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रको आपत्कालीन बैठक बस्ने, जसमाः • जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने, • सदस्यलाई आपत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि सक्रिय पार्ने, परिस्थितिअनुसार पहिले गरिएको कार्यविभाजनको समीक्षा र विश्लेषण गरी पुनरावलोकन गर्ने,	खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र	DEOC DDMC स्थानीय त
३.	उपकरणसहित खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र परिचालन गर्ने र खोज तथा उद्धारको काम गर्ने । प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	खोज तथा उद्धार क्षेत्र	DEOC DDMC स्थानीय त
४.	उद्धार र सुरक्षाको बिषयमा आवश्यक सूचना संकलन तथा अवस्थाको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DEOC स्थानीय त
५.	वैकल्पिक बाटो नभएको क्षेत्रमा उद्धार गर्न अन्य वैकल्पिक उपाय पहिचान गर्ने तथा यातायातका साधन सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DEOC स्थानीय त
	सुरक्षा निकायहरूवीच आपसी समन्वय गर्ने ।शान्ति सुरक्षालाई कायम राख्नको लागि आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	सुरक्षा निकायहरु	प्रजिअ

	विपदमा परी घाइते भएका व्यक्तिहरुको प्राथमिक उपचार गर्ने र अस्पताल पुर्याउने प्रबन्ध मिलाउने ।	प्राथमिक उपचार क्षेत्र	अस्पतालह
२.	स्थानीय तहमा गठित सबै विषयगत क्षेत्र र सरोकारवाला लाई तत्काल खवर गर्ने र समन्वय गरी उद्धारमा संलग्न गराउने ।	DEOC खोज उद्धार क्षेत्र	DDMCस्थान तह सुरक्षा निकाय
३.	घाइतेको उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको नेतृत्वको प्राथमिक उपचार विषयगत क्षेत्रलाई परिचालन गर्ने	प्राउ विषयगत क्षेत्र	अस्पतालह स्वास्थ्य च
४.	बढी प्रभावित स्थलको स्तर पहिचान गरी उद्धारको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	सुरक्षा निक वडा समिति
५.	उद्धार कार्यमा स्थानीय स्वयंसेवकहरु सहित परिचालन गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	क्षेत्रका सद रेडक्रस
६.	विशेषगरी महिला बालबालिका अशक्त जेष्ठनागरिक जस्ता सङ्कटासन्न वर्गलाई खोज तथा उद्धारमा प्राथमिकता दिने	खोज उद्धार क्षेत्र	वडा समिति रेडक्रस
७.	प्रारम्भिक जानकारी तथा प्रतिवेदनका आधारमा आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया गर्नेः क. तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, ख. प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरूलाई सल्लाह र सुझाव दिने । ग. सुरक्षा क्षेत्रसँग समन्वय गरी मानवीय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउने	DEOC DDMC स्थानीय तह	स्थानीय वि व्यवस्थापन समिति विषयगत क्षेत्रहरु
८.	मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने तथा दिने ।	DEOC स्थानीय तह	वडा समिति अन्य क्षेत्र
९.	डुवेका, बगेका, पुरिएका र भत्किएका घरहरु पहिचान गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय त रेडक्रस
१०.	प्रभावित नागरिकहरुका बहुमूल्य सम्पत्ति सुरक्षा गरी निकाल्ने । प्रभावित क्षेत्रका घरपालुवा पशुको उद्धार गर्ने	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय त रेडक्रस
११.	राहत वितरण कार्यमा आवश्यकता अनुसार खाद्यक्षेत्रलाई सहयोग गर्ने ।	सुरक्षा निकाय	स्वयंसेवक स्थानीय त
१२.	• आवश्यकता रहेसम्म खोज तथा उद्धार जारी राख्ने • प्रभावित क्षेत्रमा, हिंसा, लुटपाट र मानव वेचविखनका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने • मानव तथा पशुचौपायाहरुको शव व्यवस्थापन गर्ने	खोज उद्धार क्षेत्र	सुरक्षा निक नेरेसो

१३.	निम्नअनुसार अभिलेख तयार गर्ने • उद्धार गरिएका व्यक्ति • बेपत्ता वा मृत्यु भएका व्यक्ति • नष्ट भएका घर, विद्यालय वा अन्य भौतिक सम्पत्ति • मरेका घरपालुवा पशुपंक्षी • क्षतिग्रस्त भौतिक सम्पत्ति • क्षतिग्रस्त बाली र खेतीयोग्य भूमि • क्षतिग्रस्त भैतिक संरचना र सार्वजनिक सम्पत्तिको विवरण	DEOC स्थानीय तह	DDMC सुरक्षा निकायहरु रेडक्रस स्वयंसेवकह
१४.	उद्धार कार्यको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सरोकारवाला निकायमा पठाउने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय त DDMC

५.२.५ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

खोज तथा उद्धार क्षेत्रले उल्लिखित प्रतिकार्यका लागि देहायबमोजिम पूर्वतयारी गर्नेछ ।

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था
१.	खोज तथा उद्धार क्षेत्रको बैठक बस्नेः १. मनसुन प्रारम्भ हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने २. क्षेत्रको कार्ययोजनाको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने ३. सङ्कटासन्नता तथा स्रोतको पुनरावलोकन गर्ने	खोज उद्धार क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निक
२.	बाढीको समयका लागि हेलिप्याड आश्रयस्थल, अग्लो स्थानहरु पहिचान गरी तयारी गरीराख्ने र नक्सामा समावेश गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	DDMC
३.	सुरक्षा निकायहरुमा आधारभूत खोज तथा उद्धार सामग्रीतथा विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरु भण्डारण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	खोज उद्धार क्षेत्र	प्रदेश सरकार स्थानीय तह सुरक्षा निकाय
४.	जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनका लागि अत्यावश्यक सेवाकेन्द्र स्थापना गरी वार्षिकरुपमा अद्यावधिक गरिराख्ने	DDMC	प्रदेश सरकार
५.	साझेदार तथा सहयोगी निकायहरुको सूची तयार गर्ने ।	स्थानीय तह	DDMC जिसस
६.	सुरक्षानिकायहरु, स्थानीय तह, रेडक्रस, एम्बुलेन्स आदिकोसम्पर्क नम्बर संकलन गरी हरेक व्यक्तिको मोवाईलमा र घरघरमा रहने गरी व्यवस्था गर्ने।	DDMC	स्थानीय तह
७.	सबै स्थानीय तहमा आधारभूत खोज तथा उद्धारविषयगत क्षेत्र गठन गरी सदस्यहरुलाई तालिममा सहभागी गराई क्षमताविकास गरेर क्रियाशिल बनाउने ।	स्थानीय तह	DDMC जिसस
८.	उच्च संकटासन्न क्षेत्रहरुमा पूर्व चेतावनीका लागि माइक साइरन आदि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्थानीय तह	वडा समिति

९.	खोज तथा उद्धार क्षेत्रलाई कृत्रिम घटना अभ्यास तालिमको आयोजना गर्ने र समय समयमा विद्यालयर समुदायमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह DDMC
१०.	स्थानीय तहहरुमा उद्धारका लागि कार्यदलहरु गठन गर्ने । "विपदमा युवा"अवधारणा अनुसार सक्रिय युवाहरुको द्रुत प्रतिकार्य टोलीकोगठन गर्ने र तालिम दिएर सुरक्षा निकायहरुसंगको समन्वयमा तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्थानीय तह	सुरक्षा निकायहरु युवा क्लव
११.	तत्कालीन उद्धारको लागि स्थानीय तहबाट प्राप्त हुने जनशक्ति, उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने साधनको पहिचान र नक्साङ्कन गर्ने।	DEOC	DDMC
१२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मनसुन पूर्व बैठक गरी स्थानीय तहहरुलाई अध्यावश्यक निर्देशन र समन्वय गर्ने ।	DDMC	क्षेत्रका सदस्यहरु
१३.	एफएम रेडियोहरूमार्फत पूर्वचेतावनी तथा पूर्वसूचना प्रसारण गर्ने	DDMC	सञ्चार माध्यम
१४.	वैकल्पिक बाटो नभएको क्षेत्रमा उद्धार गर्न डुङ्गा वा अन्य वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय
१५.	उद्धारका लागि आवश्यक सवारी साधन, स्वयंसेवक, सुरक्षित स्थानको उपयोगका लागि सरोकारवालाहरुको पहिचान गरी सम्झौता गर्ने ।	DDMC	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय

५.३ अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन(Temporary Shelter and NFI management)

विषयगत क्षेत्र : अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावितहरु बसोवासको अभाव तथा भाँडाकुँडा, लुगाफाटा, सरसफाईका सामान लगायत दैनिक आवश्यकताका वस्तुहरुको अभावमा पर्न जाने सम्भावना अधिक रहन्छ । यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायहरुलाई स्थिति सामान्य भएर आफ्नो घर फर्किने अवस्था तयार नभएसम्म आपत्कालीन आश्रय स्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ । यसको लागि अस्थायी रूपमा विद्यालय, मदरसा, मन्दिर, वडा कार्यालयको भवनजस्ता सार्वजनिक स्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ भने केही लामो समयको लागि अस्थायी शिविर खडा गरी बसोवास गराउनु पर्ने हुन्छ । त्यसका साथै दैनिक जीवनयापनको लागि भाँडावर्तन, ओढ्ने ओछ्याउने लुगाफाटो वा खाना बनाउने, खाने वर्तन र इन्धनको व्यवस्था गर्नु पर्ने हुन्छ । आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रले विस्थापित तथा प्रभावितहरुको लागि उल्लेखित मानवीय सेवा उपलब्ध गराउँछ

५.३.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- विपदबाट अधिकांश गाउँ ठाउँ संकटमा हुनेछन् ।
- मानिसहरू हताहत भएर आफ्नो ज्यान जोगाउन भागाखण्ड गर्नेछन् ।
- आफ्नो परिवारका सदस्यहरू तथा बालबच्चा खोज्दै, रुँदै कराउँदै खाली हात विस्थापित हुनेछन् ।

- विपद् भएको केही समयपछि उद्धारकर्मीहरू पुगेको, उद्धार कार्यमा जुटेको प्रभावित परिवारहरूलाई बाहिर ल्याई सुरक्षित ठाउँमा राख्ने काम भइरहेको अवस्था देखिनेछ ।
- सुरक्षित ठाउँमा ल्याइएको व्यक्ति तथा परिवारहरूको आफूले लगाएको कपडाबाहेक साथमा केही नभएको भोकाएको, थाकेको, परिवारका सबै सदस्य आफ्नै शिबिरमा नभएकोले चिन्तित देखिएको हुनसक्ने छ ।
- विशेषगरी बालबालिका,वृद्ध र बिरामी तथा गर्भवती महिलाहरु अरु बढी समस्यामा पर्नेछन् ।
- जीविकोपार्जनका वैकल्पिक उपायको अभाव हुनेछ ।
- बाढीबाट अधिकांश गाउँ प्रताडित भएर मानिस हताहत भई सहयोगको याचना गरिरहेका हुनेछन् ।
- घरबार नष्ट भएर झरी, हिलो र चीसो जमिनमा दिन रात बिताउन बाध्य भइरहेको देखिनेछ ।
- विद्यालयका कक्षाकोठा, प्रहरी चौकी, स्वास्थ्य केन्द्रहरूजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि दबाबको सिर्जना, सामुदायिक तथा संस्थागत स्थानहरूमा अस्थायी आवासको उपयोग गर्दा सामुदायिक स्वास्थ्यसम्बन्धी व्यवहारमा चुनौती र समस्या देखा पर्नेछन् ।
- विस्थापित भएका मानिस खाद्यान्नको चर्को समस्यामा पर्नेछन् ।

५.३.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य विपदबाट प्रभावित मानिसलाई जीवनयापनको लागि आवश्यक पर्ने आवास, लताकपडा लगायत अन्य अत्यावश्यक सामग्रीहरु उपलब्ध गराएर उनीहरूको जीवन रक्षा गर्नु हुनेछ ।यस क्षेत्रका अन्य उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- विपद्का कारणले घरवारविहीन बनेका मानिसका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापितलाई मानवअधिकारको उपभोग गर्न सक्षम बनाउनु,
- घरायसी आवश्यकताका भाँडाकुँडा तथा व्यक्तिगत सम्मान र मर्यादासहित दैनिक जीवनयापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूमा विस्थापितको समानुपातिक पहुँच गराउनु ।

५.३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद् भएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव आवास तथा गैरखाद्य सामग्रीहरु उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय संस्था
१.	क्षति तथा नोक्सानी, खाद्य सुरक्षा र व्यवस्थापनको चुनौतीको अनुमान सहितको विश्लेषण गर्न अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन बैठक आयोजना गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरु
२.	राहत शिविरहरूको स्थापनाका लागि आवश्यक क्षेत्रको द्रुत लेखाजोखा गर्ने र	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सु

	पहिचान गर्ने		निकाय
३.	मानवीय सहयोग वितरणको प्रकृया र मापदण्ड निर्धारण गरी स्वयंसेवक परिचालन गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सु निकाय
४.	विस्थापितहरुको सङ्ख्या र जानकारी लिने । पहिचान भएकालाई अस्थायी आवासमा बोसबास गराउने तथा पूर्वनिर्धारित स्थानमा नअटेका विस्थापितलाई त्रिपालको व्यवस्था गरी तत्काल बसाउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरु सुरक्षा निकाय
५.	स्थानीय तहमा भएका सबै प्रकारका संयन्त्रहरुको परिचालन गर्ने ।स्थानीय तहमा कमाण्ड पोष्ट तयार गरी कामलाई व्यवस्थित गराउने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय क्षे सदस्यहरु
६.	विषयगत क्षेत्रलाई परिस्थिति विश्लेषणको लागि प्रभावित क्षेत्रमा पठाउने र स्थानीय तहबाट आएका जानकारीका आधारमा थप स्रोत साधनहरु जुटाउने ।	क्षेत्र प्रमुख	विषयगत क्षेत्रहरु
७.	द्रुत लेखाजोखा (IRA)गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह नेरे
८.	प्राप्त सूचनाको बिश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सु निकाय
९.	विपद् प्रभावको आधारमा अस्थायी आवासको लागि त्रिपाल, खाना तथा खाना पकाउने भाँडावर्तन, घरायसी सामग्री लगायत न्यूनतम् सहयोगको व्यवस्था गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षे सदस्यहरु सुरक्षा निकाय
१०.	द्रूत लेखाजोखा टोलीले संकलन गरेको विवरण विश्लेषण गरी आपत्कालीन राहतको आवश्यकता विश्लेषण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने र राहतको व्यवस्थापन गर्ने र अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षे सदस्यहरु सुरक्षा निकाय
११.	अस्थायी आवासको व्यवस्थापन तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरण कार्यको निरन्तरता गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षे सदस्यहरु
१२.	विपद्को अवस्था हेरेर अस्थायी आवासको व्यवस्थापन तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरणको निरन्तरता र अनुगमन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षे सदस्यहरु सुरक्षा निकाय
१३.	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री सँग सँगै स्थायी आवास तथा खाद्यान्नको बैकल्पिक व्यवस्थापनतर्फ जोड दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षे सदस्यहरु सुरक्षा निकाय
१४.	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्र तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको समिक्षा बैठक र अवस्थाको अद्यावधिक ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षे सदस्यहरु
१५.	सम्पूर्ण कार्यको अनुभव र सिकाइका आधारमा प्रतिवेदन तयार गर्ने र सरोकारवाला निकायमा पठाउने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षे सदस्यहरु सुरक्षा निकाय

५.३.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यका लागि देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथ संस्था
१.	विषयगत क्षेत्रमा संलग्न सदस्य संस्थाहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने । सम्भावित सहयोगी निकाय तथा संस्थाहरूको पहिचान गरी आवासको लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको सूची तयार गर्ने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	DDMC स्थानीय त
२.	पूर्वतयारी समन्वय बैठक आयोजना गर्ने • स्रोत र साधनको नक्साङ्कन गर्ने • जिल्लाको परिस्थितिअनुसार सहयोग उपलब्ध गराइने सामग्रीहरूको मापदण्ड निर्धारण गर्ने, • प्रभावित हुन सक्ने जनसङ्ख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीहरूको परिमाण आँकलन गर्ने । पूर्वतयारीका लागि कार्यदल गठन गर्ने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	DDMC स्थानीय त
३.	अस्थायी बसोवासको लागि नजिकका सुरक्षित सार्वजनिक जग्गा तथा स्थानको पहिचान गर्ने र नीजि जग्गा उपयोग गर्नुपर्ने भएमा समन्वय गरी उपयोग गर्ने सहमति लिने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	DDMC स्थानीय त
४.	आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीको आपूर्तिको लागि बजार र बिक्रेताका वैकल्पिक सूची बनाउने, आवश्यकताअनुसार सम्झौता गर्ने	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	DDMC स्थानीय त
५.	विस्थापित परिवारको लागि आश्रयस्थल बनाउन आवश्यक पर्ने बाँस, डोरी र खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन आदि समयमै उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने ।	आवास, गैरखाद्यक्षेत्र	DDMC स्थानीय त
६.	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री वितरणको पूरा सूची राख्ने र नियमित रूपमा प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय तह र अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	DDMC स्थानीय त
७.	गैरखाद्य सामग्रीको भण्डारको लागि जिल्लामा एक भण्डार गृह तयार गर्ने ।	DDMC	प्रदेश सरक स्थानीय त
८.	अनुगमन टोलीको व्यवस्था एवं अनुगमन सूची तयार गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय त
९.	प्रतिकार्य टोलीमा जानेहरुको दुर्घटना विमा गर्ने	DDMC	स्थानीय त
१०	संभावित विपद् व्यवस्थापनको अभ्यास गर्ने गराउने	DDMC	स्थानीय त
११	प्रतिवेदन तयारीका लागि सदस्य तोक्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMC

५.४ खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र (Food Security, Agriculture and Livelihood)

विषयगत क्षेत्र : खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : कृषि ज्ञान केन्द्र/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावितहरु दैनिक उपभोगका लागि खाद्यान्न संकटमा पर्न जाने सम्भावना अधिक रहन्छ । यस अवस्थामा विपद् प्रभावितलाई नियमित र प्रर्याप्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउने तथा जीविकोपार्जनका बैकल्पिक स्रोतहरुको समेत पहिचान र परिचालन गरी दिगो रुपमा व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि खरिद तथा उत्पादन, ढुवानी, भण्डारण, वितरण लगायतका समग्र व्यवस्थापकीय कामलाई खाद्य क्षेत्रको रुपमा लिइएको छ ।

विपद्को समयमा उपलब्ध हुनु पर्ने मानवीय सहयोगको महत्वपूर्ण साधन खाद्यान्न हो । खाद्य क्षेत्रले विपद् प्रभावित तथा प्रभावित व्यक्तिलाई न्यूनतम मापदण्डअनुसारको खाद्यान्न उपलब्ध गराउन सहयोग परिचालन गर्नु पर्छ र खाद्यान्नमा सीमान्तीकृत समुदायको समान पहुँच कायम गराउनु यस क्षेत्रको दायित्व हुनेछ ।

५.४.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- विपदबाट सङ्कटासन्न स्थानीय तहका अधिकांश गाउँ संकटमा हुनेछन् ।
- मानिसहरू हताहत भएर आफ्नो ज्यान जोगाउन भागाखण्ड गर्नेछन् ।
- आफ्नो परिवारका सदस्यहरू तथा बालबच्चा खोज्दै, रुँदै कराउँदै खाली हात विस्थापित हुनेछन् ।
- विपद् भएको केही समयपछि नै तत्काल उद्धारकर्मीहरू पुगेको, उद्धार कार्यमा जुटेको प्रभावित परिवारहरूलाई बाहिर ल्याई सुरक्षित ठाउँमा राख्ने काम भइरहेको अवस्था देखिनेछ ।
- सुरक्षित ठाउँमा ल्याइएको व्यक्ति/परिवारहरूको आफूले लगाएको कपडाबाहेक साथमा केही नभएको र अति भोकाएको, थाकेको, परिवारका सबै सदस्य आफ्नै शिबिरमा नभएकोले चिन्तित देखिएको अवस्था हुनसक्ने छ ।
- खाद्यान्न नष्ट हुने सम्भावना भएकोले पूरै जनसङ्ख्या खाद्यान्न अभावको चपेटामा पर्नेछ ।
- विशेषगरी बालबालिका, वृद्ध र बिरामी तथा गर्भवती महिलामा खाद्यअल्पताको समस्यामा पर्नेछन् ।
- जीविकोपार्जनका वैकल्पिक उपायको अभाव हुनेछ ।

५.४.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

खाद्य क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य विपदबाट विस्थापित मानिसलाई जीवनयापनको लागि आवश्यक पर्ने खाद्यसामग्री उपलब्ध गराएर उनीहरूको जीवन रक्षा गर्नु हुनेछ । यस क्षेत्रका अन्य उद्देश्य निम्नअनुसार रहेका छन्

- विपदमा परेर खाद्यान्नको समस्यामा परेका समुदाय तथा व्यक्तिलाई खाद्यान्न सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा खाद्यान्नमा सबैको समानुपातिक पहुँच कायम गराउनु,

- सुत्केरी, आमाको दूध खाने बच्चा, कुपोषणमा परेका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिलाजस्ता संवेदनशील अवस्थामा रहेका समुदायलाई पोषणयुक्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउने सुनिश्चितता गर्नु ।

५.४.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

कुनै पनि विपद् आएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव खाद्यान्न उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि खाद्य क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था
१.	खाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन बैठकको आयोजना गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी
२.	विपद् प्रभावित क्षेत्र तथा विस्थापित मानिसको जानकारी सङ्कलन गर्ने र खाद्यान्नको आवश्यकता पहिचान गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी
३.	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन तथा निरीक्षण र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा गर्ने ।	तोकिएको सदस्य	कृषि ज्ञान केन्द्र सुरक्षा निकाय रेडक्रस
४.	आपत्कालीन समयको लागि तयारी खाना वितरण गर्ने	खाद्य क्षेत्र	विषयगत क्षेत्रका सदस्य स्थानीय तह
५.	समन्वय क्षेत्रसँग सम्पर्क गरी बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (मीरा–MIRA) को प्रतिवेदन तयार गर्ने	मिरा विषयगत क्षेत्र	DDMC, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय
६.	विस्थापितलाई रासनकार्ड वितरण गर्ने	खाद्य क्षेत्र	DDMC, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय
७.	भण्डारण गरिएको खाद्यान्नको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नेर गुणस्तर भएको सुनिश्चितता गर्ने ।	DDMC	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय
८.	मापदण्डअनुरूप खाद्यसामग्री वितरणको व्यवस्था मिलाउने	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह DDMC सुरक्षा निकाय
९.	नपुग हुने खाद्यसामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन र भण्डारण गर्ने	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह DDMC
१०.	वितरण केन्द्रको पहिचान र निर्धारण गर्ने र खाद्यान्न वितरणसम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह DDMC सुरक्षा निकाय
११.	खाद्यान्नमा सबै विस्थापित समुदायको सहज पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय
१२.	सुत्केरी तथा बच्चालाई दूध खुवाउने महिला, कुपोषणमा परेका बालबालिका, बिरामी, जेष्ठ नागरिकहरुलाई पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने ।	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह DDMC सुरक्षा निकाय
१३.	नागरिक समाजका विभिन्न क्षेत्रबाट वितरण हुने खाद्यान्नको	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह DDMC

	अभिलेख राख्ने र नपुग वा खाद्यान्न प्राप्त गर्न नसकेका समुदायको पहिचान गरी खाद्यान्न उपलब्ध गराउने ।		सुरक्षा निकाय
१४.	खाद्यान्न वितरणसम्बन्धी कार्य, समस्या र समाधानबारे जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई जानकारी गराउने	खाद्य क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र
१५.	खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन नियमित अनुगमन गर्ने र विवाद हुनबाट जोगिने ।	खाद्य क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र
१६.	खाद्य क्षेत्रको नियमित बैठक तथा प्रतिवेदन तयारी गरी सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सबै सदस्य

५.४.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यका लागि देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावि
१.	व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी बैठकको आयोजना गर्ने र गत वर्षको कार्ययोजनाको पुनरावलोकन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	वैशाख प साताभित्र
२.	खाद्यान्न वितरण कार्यदल गठन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	
३.	बहुक्षेत्र द्रूत लेखाजोखाको लागि व्यक्ति तोक्ने र तालिममा सहभागी गराउने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, DDMC,	
४.	तयारी खाद्यान्नको भण्डारण तथा आपत्कालीन आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने	खाद्य क्षेत्र	सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, उवासंघ	वैशाख २
५.	तयारी खाद्यान्नको बजार उपलब्धता पहिचान गर्ने	खाद्य क्षेत्र, तोकिएको सदस्य	स्थानीय तह, उवासंघ, DDMC, विश्व खाद्य कार्यक्रम,	वैशाख २
६.	खाद्यान्नको गुणस्तर नियन्त्रण तथा सुनिश्चितताको लागि गुणस्तर तथा नापतौल विखण्डसँग वा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी परीक्षण गर्ने वा गराउने	क्षेत्र प्रमुख	गुणस्तर नियन्त्रण कार्यालय, नेरेसो, स्थानीय तह	आवश्यक
७.	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग समन्वय गरी ६ महिनादेखि ५ वर्षमुनिका बालबालिका, बूढाबूढी, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई पोषणयुक्त खाद्यान्नको आवश्यक परिणाम मौज्दात राख्ने	क्षेत्र प्रमुख, तोकिएको सदस्य	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र, DDMC, गैसस	आवश्यक
८.	खाद्यान्न कार्यक्रममा जनचेतना अभिवृद्धिका लागि प्रचारमूलक तथा ज्ञानबर्द्धक सामग्रीको बन्दोवस्त गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	कृषि ज्ञान केन्द्र, भेटेरिनरी अस्पताल, विश्व खाद्य कार्यक्रम, सञ्चारकर्मी	वैशाख म

९.	तयारी खाद्यान्नका सहयोगी संस्थाहरू तथा निकायहरूसँग समन्वय गर्ने	क्षेत्रको बैठक	निजी क्षेत्रका संस्थाहरु	वैशाखमा
१०.	प्रतिवेदन तयारीका लागि सदस्य तोक्ने	क्षेत्र प्रमुख	–	

५.५ स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition)

बिषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तु आक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : स्वास्थ्य कार्यालय

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था बिग्रने सम्भावना अधिक रहन्छ । सम्भावित यस परिस्थितिलाई संवोधन गर्न यस्तो अवस्थामा विपत् प्रभावित समुदायमा स्वास्थ्य तथा पोषणसँग सम्बन्धित विषयहरुको व्यवस्था स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले गर्नेछ ।

विपद्को समयमा प्रभावित तथा विस्थापित मानिसमा स्वास्थ्यसम्बन्धी धेरै प्रकारका समस्या उत्पन्न हुने सम्भावना रहन्छ । त्यसैगरी विपदमा परेका कतिपय मानिसलाई प्राथमिक उपचारको आवश्यकता पर्छ । त्यसैकारण यस कार्ययोजनाले विपद् प्रभावित समुदायको स्वास्थ्य रक्षाका लागि काम गर्छ ।

५.५.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- खाने पानीका मुहान प्रदूषित भएका हुनेछन्,
- चर्पीहरू क्षतिग्रस्त हुनेछन र फोहोर सर्वत्र फैलिएको अवस्था हुनेछ,
- पिउने पानीका मुहान र स्रोतहरू संरचनात्मक क्षतिका कारण प्रदूषित हुनेछन्,
- सरसफाइको अभावले पानीजन्य सरुवा रोग फैलिएर महामारीजन्य प्रकोप बढेर थप विपद् उत्पन्न हुने सम्भावना प्रबल रहनेछ ।
- विस्थापित परिवारका सदस्यहरुले पानीको आभावका कारण अत्यावश्यक स्वच्छताका लागि कमजोर व्यवहारले गर्दा सरुवारोगहरुको वृद्धिको सम्भावना रहन्छ ।
- स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू क्षतिग्रस्त हुन सक्ने वा विपद् प्रभावितको पहुँचभन्दा बाहिर हुने, औषधि–उपचारका उपकरणहरू तथा औषधिको हानी नोक्सानी हुनेछ ।
- चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, औलो, आउँ रगत, (dysentry) दादुरा एवं महामारीजन्य रोग, गम्भीर स्वास प्रश्वाससम्बन्धी सङ्क्रमण, ज्वरो, आँखा अथवा छालाका सङ्क्रामक रोगहरूमा वृद्धि हुनेछ ।
- खाद्य सामग्रीको तीव्र अभाव तथा प्रदूषित वातावरणको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, हैजा तथा झाडापखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य एवं, सामाजिक सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त खुवाउने कार्यक्रम (supplemertary feeding)मा अवरोध देखा पर्नेछ ।
- बाढीबाट विस्थापित विशेषगरी गर्भवती र सुत्केरी महिला, अशक्त तथा जेष्ठ नागरिक र बिरामीको अवस्था दयनीय हुने सम्भावना हुनेछ ।

- लामखुट्टेजस्ता कीटबाट फैलिने औलो, कालाजार डेङ्गु आदिको सङ्क्रमण बढ्ने र सर्पदंश हुने सम्भावना रहन्छ
- बाढीमा परेर वा विभिन्न कारणले घाइते हुनेको सङ्ख्यामा वृद्धि भएको हुनेछ ।

५.५.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

आपत्कालीन अवस्था उत्पन्न भएको समयमा विशेषगरी अत्यधिक जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी आवश्यकता पूरा गर्ने प्रत्याभूति गर्नु, पानी तथा कीटपतङ्गका माध्यमबाट लाग्ने तथा महमारीजन्य रोगबाट बचाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य रहनेछ । यस क्षेत्रका पुरक उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

- झाडापखाला, हैजा तथा औलो र पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको रोकथाम तथा उपचार सुनिश्चित गर्नु,
- रोग फैलिएमा प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्नु,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा प्रभावित तथा विस्थापितको पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य शिबिर सञ्चालन, मानवस्रोत परिचालनजस्ता उपाय अपनाउनु,
- कुपोषणबाट प्रभावित विस्थापित महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक र विरामीलाई पुरक खानाको व्यवस्था गरी उनीहरूको स्वस्थ जीवनको प्रत्याभूति गर्नु ।

५.५.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को अवस्थामा जनस्वास्थ्यको रक्षाका लागि स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले देहायका कार्यहरु गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	स
१.	आपत्कालीन बैठक आयोजना गरी • विपद्को अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने • सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, • कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, • सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, • विद्यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने, • जानकारी संकलनको लागि RRT को वैठक संचालन ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह स्थाविव्यस स्वास्थ्य कार्यालय क्षेत्रगत सदस्यहरु	वि
२.	विशिष्ट सेवा दिनु पर्ने जनसङ्ख्याको पहिचान गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	वि दे
३.	घाइतेको उपचारका लागि तत्काल प्राथमिक उपचार कार्यदल खटाउने र थप उपचारका लागि अस्पताल पठाउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	वि दे
४.	स्वास्थ्य टोलीलाई यथासिघ्र परिचालन गरी बिशेषगरी गर्भवती, सुत्केरी, पूर्ण स्तनपान गराई रहेका महिलाहरु साथै नियमितरुपमा औषधी सेवन (प्रेसर, सुगर, टिबी आदी) गर्ने ब्यक्तिहरको विवरण	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्थाविव्यस स्वास्थ्य कार्यालय क्षेत्रगत सदस्यहरु	वि

	संकलन गर्ने ।		
५.	स्वास्थ्य सेवा प्रदान, सूचना प्रवाह र समन्वय गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
६.	Triage (रातो, पहेंलो, हरियो) को वर्गीकरण गरी उपचार तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
७.	५ बर्ष मुनिका बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको पोषण स्थितिको लेखाजोखा तथा परामर्श गर्ने । ५ बर्ष मुनिका बालबालिकाको पोषण अवस्थालाई मध्यनजर गरेर सूक्ष्म पोषक तत्व वितरण गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
८.	जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि वास्तविक क्षतिको जानकारी प्राप्त भएपछि (Rapid Response Team –RRT)को वैठक बस्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	DEOC स्वास्थ्य कार्यालय
९.	भौतिक तथा मानवीय क्षतिको तथ्यगत विवरण, अघिल्लो दिनमा गरिएका कार्यको समिक्षा ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
१०.	स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित विभिन्न अन्तर समूहसँग विपद् व्यवस्थापनमा छलफल गर्ने । मानवीय तथा भौतिक स्रोत साधनको नक्सांकन गर्ने र आवश्यक व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
११.	स्वयम् सेवकहरुको पहिचान गरि महामारी फैलाउन सक्ने सम्भावित स्रोत पहिचान गरि छुट्याउने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	DEOC स्वास्थ्य कार्यालय
१२.	किटनासक औषधी आवश्यकता हेरी छिट्काउने । सम्भावित जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न उचित स्थानको पहिचान गरी विस्थापनको व्यवस्था गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
१३.	अपुग भएको औषधी तथा अन्य व्यवस्थापकीय सामग्रीको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
१४.	स्वास्थ्य शिविर संञ्चालन गर्ने र निशुल्क औषधीको ब्यवस्था मिलाउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	DEOC स्वास्थ्य कार्यालय
१५.	आवश्यकताअनुसार बाह्य अनुसन्धान टोली खटाउने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीको कार्य निर्धारण र अभिमुखीकरण गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
१६.	विपदबाट प्रभावितलाई मनोसामाजिक परामर्श तथा मनोरञ्जनका गतिविधिमा संलग्न गराउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
१७.	मध्यम तथा कडा शिघ्र कुपोषित बच्चालाई स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गरी विशेष प्रकारले उपचार गराउने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय
१८.	स्वास्थ्यसम्बन्धी प्रतिकार्य क्रियाकलापको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय

१९.	स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी घुम्ती टोली मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	नि
२०.	खोप, ओपिडि, पोषण लगायत अन्य स्वास्थ्यसम्बन्धी कार्यक्रमहरुलाई सुचारु एवम् निरन्तरता दिने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	नि

५.५.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

विपद्को सामना गर्ने आपत्कालीन समयमा मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था
१.	क्षेत्रको बैठक आयोजना गरी सदस्यबीच कार्यविभाजन गर्ने र आपत्कालीन स्वास्थ्य कार्यदल गठन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्वास्थ्य कार्यालय
२.	बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (मीरा – MIRA) को लागि क्षेत्रको सदस्य तोक्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रको बैठक
३.	जिल्लाका सरकारी, सामुदायिक तथा निजी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक र उनीहरूसँग भएको स्रोतको सूची तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य गैसस
४.	जिल्लास्थित सरोकारवाला वा सहयोगी निकाय वा संस्थाको सूची र सहयोगको खाका तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य गैसस नेरेसो
५.	आपत्कालीन अवस्थामा आवश्यक पर्ने औषधीहरु ३० दिनको लागि पुग्नेगरी भण्डारण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका DDMC नेरेसो
६.	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा तीन थानका दरले प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kits)व्यवस्था गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC नेरेसो
७.	हरेक सङ्कटासन्न स्थानीय तहमा कम्तीमा पनि ९ जनालाई पोषणसम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम उपलब्ध गराउने	विषयगत क्षेत्र	स्थानीय तह DDMC नेरेसो
८.	बच्चालाई दूध खुवाउने आमा, सुत्केरी र गर्भवती महिला, कुपोषित बालबालिका र जेष्ठ नागरिकको लागि एक महिनालाई पुग्ने पोषणयुक्त खाना भण्डारण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC नेरेसो
९.	आवश्यक सबै सामान खरिद गरेर वा माथिल्लो निकायबाट निकासा लिएर भण्डारणको लागि बन्दोवस्ती क्षेत्रलाई आग्रह गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC नेरेसो
१०.	स्वास्थ्य शिबिर सञ्चालनका लागि स्वास्थ्यकर्मीको सूची तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	DDMC
११.	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि सूचना प्रचारप्रसार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	DDMC
१२.	एम्बुलेन्सको सहज परिचालनको बन्दोवस्त मिलाउने	क्षेत्र प्रमुख	DDMC

५.५.५ महामारी तथा कोभिड -१९ कोरोना भाइरस

बिषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

मुख्य विपद्को किसिम : महामारी

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : स्थानीय तह / जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय

कोरोना भाइरस विश्वव्यापी रूपमा फैलिइरहेको छ । व्यक्ति, समुदाय, क्रियाशील मानवीय निकाय तथा स्थानीय एवं

सबै तहका जिम्मेवार पदाधिकारीहरूले प्रभावित मानिसका अधिकारहरूको रक्षा गर्दै यस महाब्याधीबाट नागरिकहरुको जीवनरक्षा गर्नका लागि सर्वोत्कृष्ट किसिमबाट कसरी प्रतिकार्य गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा यो विषयगत क्षेत्रले कार्य गर्दछ ।

५.५.६ हालको विश्वव्यापी परिदृश्य

- कोभिड- १९ का कारण विश्व आतङ्कित बनिरहेको छ ।
- छिमेकी मुलुक चीनको वुहान शहरमा ३० डिसेम्बर, २०१९ मा देखिएको कोरोना भाइरस कोविड-१९ अहिले विश्वका सबै मुलुकहरुमा फैलिसकेको अवस्था छ ।
- संसारमा स्वास्थ्य विज्ञान तथा प्रविधिमा अब्बल मानिएका विकसित मुलुकहरु पनि संकटमा परिरहेका छन्। छिमेकी मुलुक भारतमा पनि यसको प्रभाव दिनप्रतिदिन बढिरहेको छ भने नेपालमा पनि यो महामारीबाट संक्रमित हुने र मर्नेहरुको संख्या दिनानुदिन बढिरहेको छ ।
- विश्व स्वास्थ्य संगठन र विज्ञहरुका अनुसार यो महाब्याधी चाँडै नियन्त्रणमा आउन नसक्ने र केही बर्षसम्म रहनसक्ने सम्भावना छ ।
- यसका नयाँ नयाँ भेरियण्टहरु देखा परिरहेका छन् ।
- यो महाब्याधीबाट बच्न अहिलेको जस्तो सधैं लकडाउन र निषेधाज्ञा गरेर सधैं सम्भव पनि छैन ।
- लाखौंको संख्यामा बिदेशमा भएका नेपालीहरु धमाधम स्वदेश फर्किरहेका छन् र उनीहरुमध्ये केही मानिसहरु संक्रमित भएर आइरहेका छन् ।
- यस्ता संक्रमितहरुले अरुलाई संक्रमित बनाएर महामारीको रुप धारण गर्नसक्ने भएकोले सबै तहमा योजनावद्धरुपमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्न जरुरी भएको छ ।
- यसबाट सुरक्षित रहन केन्द्रदेखि स्थानीय तहसम्म व्यवस्थित पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक छ ।

५.५.७ आपत्कालीन समयमा गरिने प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप

स्वास्थ्य तथा महामारी नियन्त्रण क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा निम्नअनुसार कार्य गर्नेछ

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि

१.	बाहिरबाट आउने मानिसको अभिलेख राख्ने	स्थानीय तह	क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
२.	यातायात ब्यवस्थापन गर्ने		क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
३.	बाहिरबाट आएका मानिसहरुलाई अनिवार्य क्वारेन्टिनमा राख्ने ब्यवस्था गर्ने ।	स्वाका स्थानीय तह	क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
४.	बाहिरबाट आउनेहरुको लागि तापक्रम मापन गर्ने ।	स्थानीय तह	क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
५.	आवश्यकतानुसार पि सि आर तथा एन्टिजेन परिक्षण गर्ने ।	स्थानीय तह	क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
६.	स्वाव संकलन तथा परीक्षणको लागि पठाउने	स्थानीय तह	क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
७.	लकडाउन प्रभावित बिपन्न मानिसहरु, रोजगारी गुमाएका मानिसहरु, बिपन्न गर्भवती, सुत्केरी तथा एकल महिलाहरु तथा किसानहरुको लगत संकलन	स्थानीय तह जिस्वाका	प्रदेश सरकार क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
८.	लकडाउन प्रभावितको लागि राहत ब्यवस्थापन गर्ने ।	स्थानीय तह	प्रदेश सरकार	आवश्यकतानुसार
९.	कोभिड –१९ बाट भएको मानवीय क्षति (कुनै परिवारको कमाउने सदस्यको मृत्यू), जिविकोपार्जनमा क्षति (पेशा ब्यवसाय), सामाजिक क्षति (मनोसामाजिक दुरावस्था, अन्याय, भेदभाव) आदीलाई न्यूनीकरण गर्ने योजना	स्थानीय तह	प्रदेश सरकार क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
१०.	दैनिक ज्यालादारीमा काम गर्ने मानिसहरुलाई रोजगार तथा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत जीवीकोपार्जन सुनिश्चित गर्ने	स्थानीय तह	प्रदेश सरकार क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
११.	किसानहरुले उत्पादन गरेका सामग्रीहरुको बजार व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने ।	स्थानीय तह	प्रदेश सरकार क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
१२.	साना तथा मझौला ब्यापारी	स्थानीय	प्रदेश सरकार	नियमितरुपमा

	ब्यवसायीहरुलाई स्थानीय सरकारले लिँदै आएको कर मिनाहा तथा कर छुट गर्ने	तह	क्षेत्रका सदस्यहरु	
१३.	कोभिड –१९ को विपद्बाट आहत् भएका र मनोसामाजिक समस्या भएको परिवार र ब्यक्तिलाई मनोसामाजिक परामर्स गर्ने र सामान्यीकरण गर्ने	स्थानीय तह	क्षेत्रका सदस्यहरु	नियमितरुपमा
१४.	स्वदेशका अन्य स्थान र बिदेशबाट आएका र यतै पेशा ब्यवसाय गर्न चाहनेलाई ब्यवसायिक योजनाको आधारमा नगरपालिकाले सीप बिकास तालिम दिई स्थानीय तहमा भएको बैंक संग समन्वय गरी सरकारबाट दिईने सहुलियत ऋण प्रवाह गर्नको लागि सहजीकरण गर्ने	स्थानीय तह	प्रदेश सरकार क्षेत्रका सदस्यहरु बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु	नियमितरुपमा
१५.	नियमित मिचिमिचि हात धुने, मास्क प्रयोग गर्ने र स्यानीटाईजरको प्रयोग गर्ने, सामाजिक दुरी कायम गर्ने, भिडभाड कम गर्ने आदी जस्ता कुरालाई अझ प्रोत्साहन गर्ने । भेटघाट हुँदा हात मिलाउने, अंकमाल गर्ने आदी जस्ता कुरालाई निरुत्साहित वा न्यूनीकरण गर्ने । यस्ता सुरक्षात्मक कुराहरुलाई संस्कारको रुपमा विकास गर्दै दिर्घकालमा समेत हुनसक्ने भाईरल प्रकोपबाट जोगिन सक्ने वातावरण बनाउने	स्थानीय तह जिस्वाका	प्रदेश सरकार क्षेत्रका सदस्यहरु सरोकारवालाहरु गैससहरु	नियमित रुपमा
१६.	विद्यालयहरुमा अब निर्माण हुने फर्निचर तथा पुर्वाधारहरु सामाजिक दुरी कायम हुने तरिकाले निर्माण गर्ने । विद्यालय हाता भित्र मास्क नियमित हात धुने साबुन पानी र स्यानीटाईजरको ब्यवस्थालाई	स्थानीय तह विद्यालय तथा क्याम्पसहरु	शिक्षा क्षेत्र गैससहरु	नियमित रुपमा

	अनिवार्य गर्ने			

५.५.८प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

स्वास्थ्य तथा महामारी नियन्त्रण विषयगत क्षेत्रले प्रतिकार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछ

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	कोभिड–१९ नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि जिल्ला स्तरीय Covid-19 Crisis Management Center (CCMC)गठन गर्ने । (प्रदेश सरकारले तयार गरेको कार्ययोजना अनुसार)	DDMC	जिस्वाका	तत्काल
२.	Rapid Response Team (RRT) गठन (स्वास्थ्य, सुरक्षा, ब्यवस्थापन, जनचेतना अभिबृद्धि, स्वयंसेवक परिचालन आदी क्षेत्रलाई नेतृत्व गर्ने निकाय प्रमुखहरुको कार्यमुलक टिम)	DDMC	जिस्वाका	तत्काल
३.	Rapid Response Team (RRT) मा आवद्ध व्यक्तिहरुलाई अभिमुखीकरण ।	स्वास्थ्य क्षेत्र	जिस्वाका	
४.	क्वारेन्टाइनको निर्माण तथा व्यवस्थापन (अबको हकमा विद्यालय भन्दा बाहिर) गर्ने	स्थानीय तह	सरोकारवालाहरु	
५.	जनचेतना अभिबृद्धि गर्दै जाने ।	स्थानीय तह	सरोकारवालाहरु	
६.	पर्याप्त टेष्ट किट, मास्क, स्यानीटाइजर आदिको खरीद तथा व्यवस्थापन	जिस्वाका स्थानीय तह	प्रदेश सरकार DDMC	
७.	स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि आवश्यक मात्रामा पिपिइ, मास्क, चस्मा, पञ्जा आदिको व्यवस्थापन	जिस्वाका स्थानीय तह	प्रदेश सरकार DDMC	
८.	बजार, बैक, पसल, होटल आदी क्षेत्रमा सामाजिक दुरी कायम गर्न डिस्टेन्स सर्कल निर्माण	DDMC	जिस्वाका व्यापार संघहरु	
९.	स्वयंसेवक तयारी र अभिमुखीकरण ।	स्थानीय तह	सरोकारवालाहरु	
१०.	यातायातको साधन तथा ब्यक्तिलाई डिस इन्फेक्सन गर्ने ब्यवस्था ।	स्थानीय तह	सरोकारवालाहरु	
११.	सार्वजनिक क्षेत्र जस्तै बैंक, कार्यालय, सार्वजनिक सौचालय आदीमा नियमित डिसइन्फेक्सन स्प्रे	सम्बन्धित कार्यालय	सरोकारवालाहरु	
१२.	बाहिरबाट आउने मानिसहरुको अभिलेख राख्नको लागि	स्थानीय तह	सरोकारवालाहरु	

	फर्मेट तयारी			
१३.	**4T** (Tracing, Traking, Testing & Treatment) का लागि आवश्यक तयारी गर्ने ।	स्थानीय तह	जिस्वाका सरोकारवालाहरु	
१४.	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा आइसोलेशन बेडहरुको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तह	सरोकारवालाहरु	

५.६ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन (Water, Sanitation and Hygiene -WASH)

विषयगत क्षेत्र : खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन

मुख्य विपद्को किसिम :बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead): संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना / स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा खानेपानी, सरसफाईको संरचना भङ्ग भई खानेपानीको अभाव हुने, सरफाईको अवस्था खराब हुन गई महामारी रोग निम्तिन सक्ने सम्भावना अधिक रहन्छ । सम्भावित यस परिस्थितिलाई संवोधन गर्न यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्तिहरुलाई समुदाय र आश्रयस्थलमा खानेपानी र सरसफाईको व्यवस्था गर्ने खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता व्यवस्थापन क्षेत्रको कार्य पर्दछ ।

५.६.१ विपद् पछिको अनुमानित परिदृश्य

- खानेपानीका मुहान प्रदूषित भएका हुनेछन्,
- चर्पीहरू क्षतिग्रस्त हुनेछन र फोहोर सर्वत्र फैलिएको अवस्था हुनेछ,
- पिउने पानीका मुहान र स्रोतहरू र संरचनात्मक क्षतिका कारण प्रदूषित हुनेछन्,
- सरसफाइको अभावले पानीजन्य सरुवा रोग फैलिएर महामारीजन्य प्रकोप बढेर थप विपद् उत्पन्न हुने सम्भावना प्रबल रहनेछ ।
- विस्थापित परिवारका सदस्यहरुले पानीको आभावका कारण अत्यावश्यक स्वच्छताका लागि कमजोर व्यवहारले गर्दा सरुवारोगहरुको वृद्धिको सम्भावना रहन्छ ।

५.६.२ क्षेत्रगत उद्देश्यः

विपद् प्रभावित तथा विस्थापित समुदायलाई पानी तथा कीटपतङ्गका माध्यमबाट लाग्ने तथा महमारीजन्य रोगबाट बचाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ ।

५.६.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन क्षेत्रको लागि देहायअनुसार कार्ययोजना तय गरिएको छः

क्र सं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	वास क्षेत्र एजेन्सी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको	क्षेत्र	DDMC	जेष्ठ

	बैठकमा सहभागी हुने र कार्यक्षेत्रमा सक्रिय हुने ।	प्रमुख		महिनामा
२.	क्षेत्रगत सदस्य पहिचान गरी कार्य विवरण तयार गर्ने र पहिलो बैठक बस्ने ।बैठकका विषयहरूः • सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, • कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, • सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, • विद्‌यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने, • स्थानीय तहमा स्वच्छता प्रवर्द्‌धन समिति परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC नेपाल प्रहरी गैसस स्थानीय क्लव	
३.	वास (Wash) क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने • क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचीकरण गर्ने, • मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने, यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस नीजिक्षेत्रसंग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरु	स्थानीय तह DDMC गैससहरु	जेष्ठ महिनामा
४.	क्षेत्रका प्रत्येक सदस्यले आ–आफनो निकायको माथिल्लो तहमा आवश्यकताको जानकारी गराउने ।	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरु	स्थानीय तह गैससहरु	
५.	स्वास्थ्य प्रवर्द्‌धनका साधनहरूको निमार्ण तथा मर्मत कार्य गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	
६.	सरसफाइका सामग्री वितरण गर्ने ◦ फिनेल १ बोतल/चर्पी ◦ स्यानीटाइजर ◦ ब्रस १ थान/चर्पी ◦ साबुन र तौलिया १ सेट ◦ बाल्टी ५ लि. १ थान र १ मग/परिवार	जिजस्वाका	स्थानीय तह DDMC नेरेसो गैससहरु स्थानीय क्लव	
७.	क्षेत्रका सदस्यबीच मीरा (MIRA)को बारे अभिमुखीकरण गरी सोअनुरूप कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र क्षेत्रका सदस्यहरूबीच कार्य समन्वय गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC गैससहरु	
८.	मीराको प्रतिवेदनको विश्लेषण र माग र आपूर्तिबीचको अवस्था विश्लेषण गरी कार्य गर्ने		स्थानीय तह DDMC	
९.	खानेपानी शुद्‌धीकरणका समान वितरण (बाल्टीन २ वटा १० र १५ लि., मग १, पियुष पहिलो १ हप्ता र बाँकी दिनका लागि वाटरगार्ड वा पियुष १ प्रति परिवार)	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC गैसस नेपाल प्रहरी	

१०	अनुगमन सुचक पहिचान गरी अनुगमन संयन्त्र परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC	
११	सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्य गर्ने गराउने • फोहरमैला व्यवस्थापन/फोहरपानी व्यवस्थापन • शिबिर क्षेत्रको सरसफाइ र निर्मलीकरण • स्थानीय भाषामा जनचेतनामूलक क्रियाकलाप • सरसफाइ समिति गठन र अभिमुखीकरण • माइकिङ् • सडक नाटक • सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने • जानकारीमूलक, शिक्षाप्रद प्रचार सामग्री तयार गरी वितरण गर्ने • स्वयंसेवक परिचालन • सञ्चार क्षेत्रको परिचालन • बाल/युवा क्लबको परिचालन	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरु	स्थानीय तह DDMC नेपाल प्रहरी गैसस स्थानीय क्लव	
१२	समुदायबाट र अन्य क्षेत्रबाट पृष्ठपोषण सङ्कलन र पुनरावलोकन गरी सुधारका क्षेत्र पहिचान गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC	
१३	शिबिर रहेको क्षेत्रको पूर्ण सरसफाइ र सरसफाइसम्बन्धी संरचनाको सुरक्षित विस्थापन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC	
१४	शिबिर रहेका विद्यालयका शौचालयको मर्मतसम्भार गरी पूर्ववत अवस्थामा सञ्चालन गर्न सकिने बनाउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC	
१५	स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी पानीजन्य सरुवा रोगको प्रकृति पहिचान गर्ने र त्यसअनुसार स्वास्थ्य प्रवर्द्धन र सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC	
१६	अन्तिम मूल्याङ्कन गर्ने, अभिलेख तयार गर्ने र वितरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC	

५.६.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

विपद्को सामना गर्न आपत्कालीन समयमा मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन क्षेत्रले देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	क्षेत्रको बैठक आयोजना गरी सदस्यबीच कार्यविभाजन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका, स्वास्थ्य क्षेत्र	चैत्रको दोस्रो हप्ता

२.	वास (Wash) क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने • क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचीकरण गर्ने, • मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने, यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस नीजिक्षेत्रसंग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC रेडक्रस गैससहरु	चैत्रको दोस्रो हप्ता
३.	समुदाय स्थानान्तरण भएको स्थान वा शिबिर तथा प्रभावित स्थानीय तहमा स्वच्छता प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित खानेपानी, शौचालयजस्ता संरचना तथा सरसफाइको अवस्थाको अध्ययन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रमा रहेका कार्यालयहरु	आवश्यकता अनुसार
४.	विभिन्न संस्थाहरूसँग भएको सरसफाइ सामग्रीहरूको मौज्दात विवरण सङ्कलन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह DDMC नेरेसो	आवश्यकता अनुसार
५.	मीराको तालिममा सहभागी हुन सदस्य तोक्ने	क्षेत्र प्रमुख	DDMC	आवश्यकतानुसार
६.	पानी शुद्धीकरण र हाइजीन कीट, साबुन पानीले हात धुने सम्बन्धमा सरसफाइको लागि घरदैलो अभियान सञ्चालन गर्न महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई अभिमुखीकरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	बैशाख मसान्त भित्र
७.	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि विभिन्न सङ्घ संस्थासँग भएका सूचना तथा सञ्चारका सामग्री सङ्कलन गरेर अभिलेख राखी वा आफैँले तयार गरी प्रकाशन गरी वितरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिजस्वाका स्थानीय तह	रेडियोबाट जेष्ठ देखि भाद्रसम्म
८.	खानेपानी तथा सरसफाइ संरचनाहरूको (चर्पी, हात धुने ठाउँ, स्नान घर आदि) र तालिमका नमूनाहरू तयार गरी लागत निकाल्ने र प्राविधिकहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	जेष्ठ मसान्तसम्म

९.	अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय स्तरका वास क्षेत्रबाट तयार भएका अनुगमन सूचकहरू, फारमहरू स्थानीय स्तरमा सुहाउने बनाई सदस्यहरूबीच अभिमुखीकरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	बैशाख मसान्तसम्म
१०.	खानेपानी, सरससफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	बैशाख मसान्तसम्म
११.	आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम दिने	क्षेत्र प्रमुख	जिजस्वाका स्थानीय तह	जेष्ठ मसान्तसम्म
१२.	जिल्ला तथा गाउँमा स्थापित नाट्य समूहहरूलाई आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी प्रशिक्षण दिने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	चैत्र मसान्तसम्म
१३.	विद्यालयमा स्थापित बालसमूहहरूबीच सरसफाइसम्बन्धी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका विद्यालय	चैत्र मसान्तसम्म

५.७ आपत्कालीन संरक्षण (Emergency Protection)

विषयगत क्षेत्र : आपत्कालीन संरक्षण

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तु आक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला समन्वय समिति

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा सुत्केरी, महिला, वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु दलितलगायतका प्राथमिकतापूर्ण वर्गहरुमाथि यौन, शारीरिक लगायतका विभिन्न शोषणहरु हुनसक्ने भएकोले संरक्षणको खाँचो रहन्छ । यस्ता वर्गहरुलाई विपद्को समयमा संरक्षण दिने व्यवस्थापकीय कार्य नै संरक्षण हो।

साथै आपत्कालीन अवस्थामा आधारभुत आवश्यकताका सुविधाहरु निर्माण गर्दा सबैको सरल पहुच र चापलाई आधार मानेर तयार गरिनु पर्ने छ । अपागंता भएका ब्यक्तिहरुको आवश्यकताको संबोधन, शिविर तथा क्याम्पको वातावरण महिला, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिक र बाल मैत्री हुनु पर्ने आदि कुराहरु समेत यस क्षेत्रमा पर्दछ ।साँकेतिक भाषामा सूचना प्रशारणमा समेत ध्यान दिनुपर्नेछ ।

५.७.१ विपद् पछिको अनुमानित परिदृश्य

- विपदको समयमा धेरै भन्दा धेरै मानिस प्रभावित हुने अवस्था देखिन्छ ।

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	सुरक्षा तथा संरक्षण समूहको समन्वय बैठक गर्ने । सुरक्षा र संरक्षणका लागि भूमिका निर्धारण गरी जिम्मेवारी तोक्ने।	संरक्षण क्षेत्र	स्थानीय तह, महिला बालबालिका तथा सामजिक शाखा ,सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, खोज तथा उद्धार समितिसँग समन्वय गरी संरक्षणमा आवश्यक पर्ने व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
३.	लेखाजोखा, जनसङ्ख्याको सर्भेक्षण, अभिमुखीकरण, स्वयंसेवक परिचालन, सूचना विश्लेषण आदि गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
४.	हराएका र विछोडिएका परिवारको खोजी गरी पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने ।	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
५.	मानसिक रूपमा कमजोर देखिएका प्रभावितलाई मनोसामाजिक सहयोग दिने ।	संरक्षण क्षेत्र	मनोविमर्शकर्ता युवा क्लव	उद्धार कार्य सकिएपछि
६.	गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूका लागि सुरक्षित स्थानको प्रबन्ध तथा उनीहरूको स्याहार तथा सरसफाइ र पोषणको व्यवस्थापन	संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा निकाय युवा क्लव	उद्धार कार्य सकिएपछि
७.	• घाइते बालबालिका तथा विशेष आवश्यकता भएका समूहका लागि स्वास्थ्य सहयोग गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने, • उपचार शिबिर स्थापनाको लागि समन्वय गर्ने, • ३ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थान तयार गर्ने,	संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा निकाय युवा क्लव	उद्धार कार्य सकिएपछि
८.	• भेदभाव, दुर्व्यवहार, हिंसा र शोषणका घटना अनुगमन पहिचान, अभिलेखीकरण गरी निगरानी समूह गठन गर्ने, • समस्यामा परेकालाई कानुनी सहयोग वा परामर्श सेवा दिने, • प्रभावित व्यक्तिहरूलाई अधिकार र कर्तव्यबारे सचेतना दिने, • सहयोगी निकाय तथा सुरक्षाकर्मीलाई आचार संहिताबारे सचेतना गराउने, • गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा वितरण गर्ने,	संरक्षण क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निकाय युवा क्लव रेडक्रस	उद्धार कार्य सकिएपछि
९.	मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलब्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निकाय रेडक्रस	उद्धारको समयमा
१०.	विपद्को अवस्थामा गर्भवती/ सुत्केरी महिला, बालबालिकाको सम्भावित जोखिमको बारेमा योजना बनाउने ।	संरक्षण क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निकाय रेडक्रस	उद्धारको समयमा
११.	तत्काल उपलब्ध गरिएको मानवीय सेवाहरुमा महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका	संरक्षण क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निकाय रेडक्रस गैससहरु	उद्धारको समयमा

	व्यक्तिहरुको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने			
१२.	• अपाङ्गता तथा जेष्ठ नागरिकलाई आवश्यक पर्ने सामग्रीहरु वितरण गर्ने जस्तै ह्वील चेयर, बैशाखी, सेतो छडी, चस्मा, इयर फोन, लौरो छाता, डिग्नीटी किट, ट्राइसाइकल, वाकर, प्रयोसिस, अथोसिस, एल्वो आदि वितरण गर्ने • जोखिममा रहेका महिला बालबाबालबालिका, अपांग र जेष्ठ नागरिकलाई सेफ हाउसमा राख्ने • घाइतेहरुको उपचारको लागि समन्वय गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निकाय युवा क्लव रेडक्रस गैससहरु अपाङ्गताका क्षेत्रमा काम गर्ने संस्था	आवश्यकतानुसार
१३.	औषधी उपचार रोगको संक्रमण फैलिन नदिन स्वास्थ्य कार्यालय संग सहकार्य गर्ने	संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्था रेडक्रस	विपद्को समयमा
१४.	प्रभावित क्षेत्रको सुरक्षाका लागि वडासंग समन्वय गरी सुरक्षा समिति गठन गर्ने र परिचालन गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	DDMC वडा समिति	आवश्यकतानुसार
१५.	प्रभावित क्षेत्रमा हिंसा लुटपाटका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	संरक्षण क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निकाय वडा समिति	आवश्यकतानुसार
१६.	प्रतिवेदन तयार गरी अन्य क्षेत्रसँग सिकाइ आदानप्रदान गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	DDMC सुरक्षा निकायरेडक्रस	नियमितरुपमा

- विद्यालय क्षतिग्रस्त हुनाले विद्यार्थी नियमित शिक्षा अर्जन गर्ने अवसरबाट बञ्चित हुने सम्भावना सँगै उनीहरूमा असुरक्षाको भावना जाग्नेछ । साथै शैक्षिक सामग्रीहरु समेत नष्ट हुनेछन् ।
- विपदमा परी मानिस घाइते हुने र मृत्यु हुने हुँदा उनीहरूमा मानसिक पीडा बढ्नेछ ।
- बालबालिका, बृद्धवद्धा, रोगी, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सुत्केरी, गर्भवती महिला र बालबालिका आपसमा भेट नहुँदा असुरक्षाको भावना जागनेछ ।
- किशोरीहरू, महिला तथा बालिकाहरुमा यौनजन्य दुर्व्यवहार र हिँसाका घटनाहरु बढ्ने सम्भावना हुनेछ ।
- विद्यालय छाड्ने बालबालिकाको संख्या बढ्ने र बालमजदुरी वृद्धि हुने सम्भावन बढ्छ ।
- चोरी, हिंसाजन्य गतिविधिका साथै मानव बेचबिखनजस्ता घटना बढ्न सक्छन् ।
- जोखिमपूर्ण अवस्थाको सामना गरिरहेका महिला, बालबालिका, अपाङ्गता, जेठ नागरिकको सङ्ख्या धेरै हुनेछ ।
- संरक्षण गर्नुपर्ने जनसङ्ख्याको ३५% घाइते हुन सक्ने, विस्थापित, हराउन, अलपत्र र भेदभावमा पर्न सक्नेछन्।
- सञ्चार सम्पर्क विच्छेद भएका हुनेछन् ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका सहायक सामग्रीहरु समेत नष्ट भएका हुनेछन् ।

५.७.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

महिला तथा बालबालिकालगायत जोखिममा परेका समूहलाई हिंसा, मानसिक तनाव, शोषण, दुर्व्यवहार, भेदभावबाट मुक्त राखी सुरक्षाको प्रत्याभूति दिनु यस क्षेत्रको उद्देश्य रहेको छ ।

५.७.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा प्रभावितहरूको संरक्षणका लागि यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी देहायअनुसार कार्य गर्नेछः

५.७.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

यस क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोगका सन्दर्भमा उपलब्ध गराउने संरक्षणसम्बन्धी कार्यका लागि देहायको तयारी गर्नेछ

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	समन्वय बैठक गरी सदस्यहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMC	जेष्ठ महिनामा
२.	लेखाजोखा तथा जिम्मेवारी बाँडफाँड र संरक्षणसम्बन्धी आधाररेखा तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMCसुरक्षा निकाय	जेष्ठ महिनामा
३.	मनोसामाजिक कार्यकर्ताहरूको रेकर्ड तथा सूचनाहरू अद्यावधिक गर्ने र मनोसामाजिक सेवाको लागि कार्यदल तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	DDMC गैससहरु	जेष्ठ महिनामा
४.	गर्भवती तथा सुत्केरी आमा र बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थानको व्यवस्थापन गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	गैससहरु स्वयंसेविका	जेष्ठ महिनामा
५.	सञ्चालित कार्यक्रममा बाल संरक्षणको विषय समावेश गर्न समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	बालक्लव सञ्जाल	जेष्ठ महिनामा
६.	स्थानीय भाषामा आचारसंहिता मुद्रण गर्ने र क्षेत्रका सदस्यलाई जानकारी दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMCगैससहरु	जेष्ठ महिनामा
७.	सरोकारवाला एवं सुरक्षाकर्मीहरूलाई आचार संहिता सहित संरक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMC गैससहरु सुरक्षा निकाय	जेष्ठ महिनामा
८.	मनोसामाजिक सेवा संयन्त्र स्थापनामा समन्वय, पुनःस्थापना केन्द्र, कानुनी उपचार सेवा, स्वास्थ्य उपचार सेवाबारे आवश्यक पूर्वतयारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMCगैससहरु सुरक्षा निकाय	बैशाख महिनामा
९.	प्रतिकार्यमा संलग्न हुने जन प्रतिनिधि, स्वयंसेवक तथा कर्मचारीलाई विपद् र आपत्कालीन मानवीय सहयोगबारे पूर्व जानकारी दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMC गैससहरु सुरक्षा निकाय	बैशाख महिनामा

५.८ आपत्कालिन शिक्षा (Educationin Emergency)

बिषयगत क्षेत्र : आपत्कालीन शिक्षा

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ

शिक्षा मानिसको मौलिक अधिकार हो । द्वन्द्व र विपदबाट प्रभावित बालबालिका तथा युवाहरूका लागि त शिक्षा अझ विशेष महत्वपूर्ण छ । आपत्कालीन अवस्थामा समग्र शिक्षाका गतिविधि खलबलिन गई शिक्षाले गर्ने रूपान्तरणमा बाधा उत्पन्न हुन्छ । आपत्कालमा उपलब्ध गराइने शिक्षामा सबै उमेरका मानिसहरूका लागि सिकाइ अवसरहरू समेटिएको हुन्छ । यसको क्षेत्रभित्र प्रारम्भिक बाल विकास, प्राथमिक, माध्यमिक अनौपचारिक, प्राविधिक, व्यावसायिक, उच्च र प्रौढ शिक्षा आदि पर्छन् । आपत्कालीन अवस्थामा दिइने गुणस्तरीय शिक्षाले शारीरिक, मनोवैज्ञानिक र बौद्धिक संरक्षण प्रदान गदर्छ ।

बिशेषगरी विपदको समयमा शिक्षा क्षेत्रको आवश्यकता पहिचान र सम्बन्धित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन लगायत तयारी अवस्था, जोखिम न्यूनीकरण र प्रतिकार्य योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा सुधार गर्न यो क्षेत्रले निम्न गतिबिधिहरु संचालन गर्ने छ ।

५.८.१ विपद् पछिको परिदृश्य (Post DisasterScenerio)

- धेरै विद्यार्थी विस्थापित तथा प्रभावित हुने छन्,
- प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थीहरूमा मानसिक तनाव हुने, मनोसामाजिक समस्या हुनसक्ने देखिन्छ,
- विद्यार्थी विद्यालय शिक्षाको अवसरबाट बञ्चित हुने, पाठ्यपुस्तक र स्टेशनरी आदि नष्ट हुने भएकाले शिक्षा आर्जनको माध्यम अबरुद्ध हुनेछ,
- विद्यालय नष्ट हुने र शिक्षक र विद्यार्थीको मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना रहनेछ ।

५.८.२ आपत्कालीन शिक्षाको क्षेत्रगत उद्देश्य

विपद् प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थी र अस्थायी आवासको रूपमा उपयोग भएका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको नियमित अध्ययन वा पठनपाठन गर्न पाउने अधिकारको प्रत्याभूति गर्दै आपत्कालीन समयको लागि शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु तथा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको उद्देश्य हुनेछ ।

५.८.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले देहायअनुसार आपत्कालीन कार्य गर्ने निर्धारण गरिएको छः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विषयगत क्षेत्रको बैठक गरी प्रभावित स्थानीय तहका शैक्षिक क्षेत्रको लेखाजोखा र जिम्मेवारी पुनरावलोकन गर्ने।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	विपद् पछि तत्कालै
२.	शिक्षासम्बन्धी द्रुत लेखा जोखा (Initial Rapid	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	विपद् पछि

	Assessment) गर्ने			तत्कालै
३.	तथ्याङ्क सङ्कलन, समायोजन विश्लेषण र प्रतिवेदन तयारी र आदान–प्रदान गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	विपद् पछि तत्कालै
४.	शिक्षा क्षेत्रको बैठकबाट क्रियाकलाप नं३ को . प्रतिवेदनमाथि छलफल गर्ने र निष्कर्ष निकाल्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	तीनदिन भित्र
५.	शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन गर्ने सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	तीनदिन पछि
६.	मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह मनोविमर्शकर्ता	आवश्यकतानुसार
७.	आवश्यकता अनुसार अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center)निर्माण गर्ने।	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	बाढी रोकिएको तीनदिन पछि
८.	बाढी प्रभावित विद्यालयहरूलाई विद्यालय कीटको (school kit) व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु गैससहरु युनिसेफ	विद्यालय खुलेपछि
९.	• शिक्षक तालिम • विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने • शैक्षिक सामग्री र विद्यालय पोषाक वितरण गर्ने • फर्निचरको प्रबन्ध गर्ने • विद्यालय शैक्षिक सामग्री व्यवस्था गर्ने • खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था गर्ने • खानेपानी र लैङ्गिक तथा अपाङ्गता मैत्री शौचालयको व्यवस्था	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु प्रदेश सरकार संघीय सरकार शिक्षा तालिम केन्द्र	विपद् पश्चात आवश्यकतानुसार
१०.	• प्रभावित भएका विद्यार्थीको तथ्याङ्क सङ्कलन • आश्रित विद्यालयलाई सहयोग गर्ने • विद्यार्थीलाई स्टेशनरी र पोषाकको वितरण गर्ने • पाठ्यपुस्तक वितरण गर्ने • सबै विद्यार्थीको लागि विशेष कक्षाको व्यवस्था • विद्यालयलाई फर्निचर को व्यवस्थापन र थप आवश्यक शिक्षकको परिचालन	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु शिविसइ	विपद् पश्चात आवश्यकतानुसार

५.८.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	• शिक्षा क्षेत्रको बैठक गरी शैक्षिक क्षेत्रको विश्लेषण गर्ने ।	आपत्कालीन	स्थानीय तह	बैशाख महिनामा

	• आपत्कालीन शैक्षिक कार्यदल गठन गर्ने ।	शिक्षा क्षेत्र	विद्यालयहरु	
२.	जोखिमपूर्ण क्षेत्रका विद्यालय, मदरसा, इसिडी तथा विद्यार्थी र शिक्षकको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
३.	अस्थायी विद्यालयको लागि त्रिपालको र कक्षा सञ्चालको लागि आवश्यक पर्ने चकटीको प्राप्तिस्थानको सूचीकरण गर्ने	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	DDMC उवासंघ	जेष्ठ महिनामा
४.	प्रभावित विद्यार्थीको लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्रीको पूर्वतयारी गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
५.	आपत्कालीन समयमा शिक्षाका विषयमा शिक्षकहरुलाई तालिम दिने,	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह शिविसइ	बैशाख महिनामा
६.	अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्र (Temporary Learning Center)बनाउन आवश्यक सामग्रीहरुको पूर्वतयारी गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
७.	समयसमयमा विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरुमा कृत्रिम घटना अभ्यास (Mock Drill Simulation) सञ्चालन गर्ने ।	सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह विद्यालयहरु	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक
८.	विद्यालय र इसीडीको अवस्थाको अनुगमन गरी आपत्कालीन अवस्थामा गर्ने कार्य निर्धारण गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
९.	पूर्वतयारी सम्बन्धमा विद्यालय स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम गरी विद्यालयका विद्यार्थी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सचेत गराइ तयारी अवस्थामा राख्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु शिविसइ	जेष्ठ महिनामा
१०.	सबै विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरुमा बृहत विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना निर्माण गर्न निर्देशन गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु शिविसइ	नियमितरुपमा
११.	संघीय र प्रदेश सरकारको निर्देशन अनुसार पूर्वतयारीका कार्यहरु गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह शिविसइ	नियमितरुपमा

५.९ बन्दोबस्ती क्षेत्र (Logistic Management)

बिषयगत क्षेत्र : बन्दोबस्ती क्षेत्र

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

विपद्को अवस्थामा जन जीवन अस्त व्यस्त भएको हुन्छ साथै व्यक्तिगत, सामुदायिक तथा सार्वजनिक संरचनाहरु बिग्रने, भत्कने, टुट्ने जस्ता कार्यहरु हुन्छन् र वन्दोवस्तीका सामग्रीहरु अपुग भै प्रभावित समुदायमा तत्काल खोज तथा उद्दार र राहत कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि समेत विभिन्न खालका अवरोधहरु सिर्जना हुनसक्ने भएकोले तत्काल त्यस्ता कार्यहरुमा नियमितता प्रदान गर्नको लागि यो विषयगत क्षेत्रको आवश्यकता

पर्दछ । विपद्को समयमा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र तथा वर्गहरुलाई सुविधा दिनको लागि गरिने सम्पूर्ण कार्य नै आपत्कालीन वन्दोवस्ती हो ।

५.९.१विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- जिल्लाका स्थानीय तहका धेरै घरहरु क्षतिग्रस्त भई मानिस प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित हुनेछन् ।
- धेरै मानिस घाइते भएका हुनेछन् । बालबालिका, महिला अपाङ्गता भएका मानिस र वृद्धवृद्धा बढी प्रताडित हुने सम्भावना रहनेछ ।
- सडक, पुल, विजुली आपूर्ति, दूरसञ्चार, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था क्षतिग्रस्त भएर सेवा प्रवाहमा कठिनाई उत्पन्न हुनेछ ।
- अन्य विषयगत क्षेत्रले सामग्री प्रबन्ध, ढुवानी र राहत वितरणमा कठिनाई भोग्नु पर्नेछ ।

५.९.२ क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य

विपदबाट प्रभावित र विस्थापित भएका मानिसलाई आवश्यक मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन सबै विषयगत क्षेत्रलाई आवश्यक पर्ने वस्तु समयमा आपूर्ति गर्ने, भण्डारण गर्ने र सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रलाई आपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाई सहयोग उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको उद्देश्य हुनेछ ।

५.९.३आपत्कालीन समयमा गरिने प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप

आपत्कालीन बन्दोबस्ती क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा निम्नअनुसार कार्य गर्नेछ

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	आपत्कालीन बैठक बस्ने	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्यहरु	विपद् पछि तत्कालै
२.	नियमितरुपमा समीक्षा बैठकहरु गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्यहरु	सातदिनसम्म हरेक दिन त्यसपछि १ दिन बिराएर
३.	सबै विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ।	प्रजिअ	विषयगत क्षेत्रहरु	आवश्यकता अनुसार
४.	जनशक्ति परिचालन गर्ने (गोदाम व्यवस्थापन, ढुवानी र अन्य आवश्यक विषय अनुसार) ।	क्षेत्र प्रमुख	तोकिएको सदस्य	२ घण्टाभित्र र नियमित
५.	विषयगत क्षेत्रको माग अनुसार सामग्री आपूर्तिमा प्राविधिक सहयोग गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	विषयगत क्षेत्रहरु	नियमित रुपमा माग अनुसार
६.	सामग्री आपूर्तिकर्ताको अवस्था लेखाजोखा गरी अन्य विषयगत क्षेत्रको सम्पर्क गराउने ।		तोकिएको अधिकारी	आवश्यकता अनुसार

७.	सामग्रीको ढुवानी तथा यातायातको साधनको बन्दोबस्तको लागि निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रसँग समन्वय र सम्पर्क गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	सरोकारवालाहरु	१ दिनभित्र र नियमित
८.	विपदबाट क्षतिग्रस्त संरचना हटाउने व्यवस्थाका लागि सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सदस्यहरु	आवश्यकतानुसार
९.	सामान आएको र गएको रेकर्ड राख्ने	क्षेत्र प्रमुख	विषयगत क्षेत्र	नियमितरुपमा
१०.	यातायातका साधनहरूको परिचालन गर्न वैकल्पिक मार्गको पहिचानको लागि स्थानीय तह र सडक डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सडक डिभिजन कार्यालय सुरक्षा निकायहरु नेरेसो	१ दिन भित्रर आवश्यकता अनुसार
११.	नियमित प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने । अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन	क्षेत्र प्रमुख र सदस्य	सरोकारवाला सबै	नियमित रुपमा

५.९.४प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

आपत्कालीन बन्दोवस्ती विषयगत क्षेत्रले प्रतिकार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछ

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	क्षेत्रको बैठक आयोजना गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा ३ पटक
२.	कलेजका विद्यार्थी, स्थानीय युवा क्लबका सदस्य, ढुवानी र यातायात व्यवसायीका प्रतिनिधि सम्मिलित स्वयंसेवक समूह गठन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्य रेडक्रस	नियमित
३.	स्वयंसेवकलाई बन्दोबस्तीका लागि ३ दिनकोक्षमता अभिवृद्धि प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह विश्व खाद्य कार्यक्रम	बर्षमा १ पटक
४.	आवश्यक पूर्वतयारीको लागि विषयगत क्षेत्र सँग समन्वयसामान आपूर्तिकर्ताको सूची तयार तथा सम्झौताको नमूना तयारी गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	बर्षमा ३ पटक
५.	सामग्रीको मुल्य सूची लिने र अध्यावधिक गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	हरेक वर्ष बैशाख र कार्तिक
६.	आपूर्तिकताहरूको सूची तयार गरी आपत्कालीन समयमा सामग्री आपूर्तिका लागि सम्झौता गर्ने । (सम्झौतापूर्व न्यूनतम परिमाणमा सामान उपलब्ध हुने	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	हरेक वर्ष ।वण र कार्तिक

	सुनिश्चितताका लागि भण्डार निरीक्षण गर्ने)			
७.	भाण्डारण गरेका सामग्रीहरुको अध्यावधिक गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा २ पटक
८.	सबै स्थानीय तहमा भण्डारण व्यवस्था/गोदाम निर्माण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	२०७८ भित्र

५.१० भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र (Physical Infrastructure)

बिषयगत क्षेत्र : भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : सँघन शहरी विकास तथा भवन नि विभाग /स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धनको क्षतिका अलावा व्यक्तिगत वा सामुदायिक तथा सार्वजनिक संरचनाहरु बिग्रने, भत्कने, टुट्ने साथै वन्दोवस्तीका सामग्रीहरु अपुग भै प्रभावित समुदायमा तत्काल खोज तथा उद्दार र राहत कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि समेत विभिन्न खालका अवरोधहरु सिर्जना हुनसक्ने भएकोले तत्काल त्यस्ता कार्यहरुमा नियमितता प्रदान गर्नको लागि यो विषयगत क्षेत्रले कार्य गर्दछ ।

५.१०.१ आपत्कालीन समयमा गरिने प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप

भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा निम्नअनुसार कार्य गर्नेछ

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	घटनाको विस्तृत बिवरणको जानकारी लिने दिने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	विपद् पछि तत्कालै
२.	सम्पर्क व्यक्तिहरुलाई सूचना सङ्कलनका लागि निर्देशन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	विपद् पछि तत्कालै
३.	DDMC को बैठकमा सहभागी भई आवश्यक सूचनाहरुको आदान प्रदान गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	DDMC	विपद् पछि तत्कालै
४.	तत्काल अत्यावश्यक सेवाहरु अवरुध भए सुचारु गर्न सम्बन्धित आफु मातहतका निकायहरुलाई परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सम्बन्धित कार्यालय	विपद् पछि तत्कालै
५.	प्राविधिक टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि प्रभावित स्थानमा परिचालन ।	क्षेत्र प्रमुख	प्राविधिक विज्ञ	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
६.	स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आवश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) र समन्वय, स्रोत पहिचान र शिघ्र	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि

	पुनर्लाभको कार्य योजना वनाउने			
७.	सहज पहुँचका लागि अस्थायी रुपमा पुल, सडक तथा वाटो निर्माण गर्ने, डेव्रिस सफा गर्ने । प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
८.	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापित्को शिविर, विद्यालय जस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह स्वास्थ्य कार्यालय	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
९.	विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात प्रभावितहरुको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	पहिलो हप्ता
१०.	बिषयगत बैठक र घटनाको विवरण संकलन गर्ने कार्य निरन्तर गर्ने (कार्य क्षेत्र पहिचान गरि कार्य गर्ने)	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	पहिलो हप्ता
११.	मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्यसेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । आवासको लागी सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलव्ध गराउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु स्वास्थ्य कार्यालय शिविसई	पहिलो हप्ता
१२.	सार्वजनिक सेवाहरु सुचारु गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	पहिलो हप्ता
१३.	अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	पहिलो हप्ता
१४.	क्षति भएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	पहिलो हप्ता
१५.	शिघ्र पुनर्लाभको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	पहिलो हप्ता
१६.	पूर्वाधारहरु शिघ्र पुनर्लाभ तथा पुनः निर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धीत कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	पहिलो महिना
१७.	उपलव्ध वजेटको आधारमा पूर्वाधारहरु निमार्ण प्रक्रियालाई प्रारम्भ गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	दोस्रो महिना देखि
१८.	विपद् पश्चात भत्किएका अस्पताल,विद्यालय, सडक, खानेपानी, बिजुली, टेलिफोन लगायतका सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था लगायतका अन्य संरचनाहरु निर्माण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु सरोकारवालाहरु	दोस्रो महिना देखि

१९.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि बिषयगत आकस्मिक योजना समय सापेक्ष परिमार्जन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	दोस्रो महिना देखि
२०.	विपद् जोखिम न्यूनीकरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गर्ने,	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	दोस्रो महिना देखि
२१.	दिगो विकासमा पुनःनिर्माणका क्रियाकलाहरुलाइ लिंक गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	दोस्रो महिना देखि
२२.	सबै प्रमुख परियोजनाहरूमा वातावरणीय प्रभाव लेखाजोखा (Initial Environmental and Impact Assessment) तथा विपद्प्रभावको लेखाजोखा (Disaster Impact Assessment) गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	दोस्रो महिना देखि

५.१०.२ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

भौतिक पूर्वाधार विषयगत क्षेत्रले प्रतिकार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछः

क्र सं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विपद्का विभिन्न सवालहरुमा साझेदार संस्था तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
२.	क्षतिको तथ्याङ्क तथा लेखाजोखा गर्नकालागि तथ्यांक संकलन, सूचना व्यवस्थापनका लागि क्लष्टरका सदस्यलाई तालिम दिने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
३.	संकटासन्न भौतिक संरचनाको पहिचान र यसका लागि आवश्यक स्रोत साधनको नक्सांकन गरी पूर्वतयारी गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
४.	स्थानीय तहका स्रोत साधनको पहुँच तथा स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् व्यवस्थापनका समितिहरु तथा कार्य दलहरुको परिचालन र उनीहरुको क्षमता अभिबृद्धि गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरुपमा
५.	सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था तथा स्थानहरुमा पर्न सक्ने प्रभावहरुको अनुमान गरि समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनीतिक पूर्वतयारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DDMC सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरुपमा
६.	प्रत्येक वडा, गाउँपालिका र नपाहरुमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष खडा गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
७.	प्रत्येक वडा, गाउँपालिका र नपामा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
८.	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि जिम्मेवारी सहित टोली गठन	क्षेत्र	स्थानीय तह	जेष्ठ महिनाभित्र र

	गरी उनिहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र संकलित तथ्यांकहरुको रिपोर्टिङ संयन्त्र विकास गर्ने ।	प्रमुख	सबै सदस्यहरु	नियमितरुपमा
९.	घर क्षति भएकाहरुको लागि उपलव्ध राहतको मापदण्डवारे स्पष्ट हुने र सवैलाई जानकारी गराउने र विपद् पुर्व नै सामुदायिक वनहरुसंग अग्रिम समझदारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरुपमा
१०.	संभावित विपदबाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरी अस्थाई आश्रयस्थलको पहिचान गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
११.	पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयार गर्न जिल्ला प्राविधिक कार्यालयको सहयोगमा प्राविधिकहरुको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरुपमा
१२.	विस्तृत प्राविधिक इस्टिमेटका लागि विज्ञटोली गठन र जिम्मेवारी दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
१३.	भवन आचार संहिताको प्रभावकारी कार्यान्वयन र उत्थानशीलता (Resilience) को मापदण्डको निर्धारण निर्माण गरी सबै सरोकारवालालाई लागू गर्नका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिससले आवश्यक कार्य गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिसस	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरुपमा
१४.	EIA / DIA कार्य समावेश गर्न आवश्यक संस्थागत संयन्त्रको विकास गर्ने र वातावरणीय तथा प्राकृतिक स्रोतको व्यवस्थापनमा विपद् सम्बन्धी विषयमाथि पनि अनिवार्य रूपमा ध्यान दिने कुरा समावेश गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरुपमा
१५.	आवश्यक नीति, मापदण्ड तथा निर्देशिकाहरूको विकास गरिएको गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
१६.	आर्थिक साधनहरू (साना लगानी, लघु ऋण, बीमा आदि) को प्रयोग गर्नका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा निजी क्षेत्रको संलग्नतालाई अभिवृद्धिगर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह बित्तिय संस्थाहरु	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरुपमा

५.११ शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र (Death & Debris Mangagement)

बिषयगत क्षेत्र : **शव व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र**

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, महामारी, सवारी दुर्घटना,आगलागी, वन्यजन्तुआक्रमण, पहिरो, चट्याङ,भूकम्प, खडेरी, शितलहर

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला प्रहरी कार्यालय

विपद्को अवस्थामा जन, पशुपक्षि लगायत घरपालुवा जनावरको मृतु घाइते जनावर लाइ व्यवस्थापन गरिनु पर्ने भएकोले तत्काल त्यस्ता कार्यहरुमा नियमितता प्रदान गर्नको लागि यो विषयगत क्षेत्रले कार्य गर्दछ ।

पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद्को अनुमानित अवस्था :

- विपद् समयमा मृतक, घाईते र हराईएका मानीसहरु हुनेछन् ।
- यत्रतत्र शव तथा डेभ्रिज हरु रहन सक्ने ।
- पहिचान हुन नसकेका शवहरु रहन सक्ने ।
- शवलाई पहिचान गरेपछि उद्धार गर्नका लागी श्रोत साधनहरुको उपलव्धतामा कमि ।
- उद्धार कर्मिहरुलाई सक्रमण हुन सक्ने ।

विषयगत उद्देश्यः

- खोज तथा उद्धार कार्य सञ्चालन गरि भेटीएका शवहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
- शवहरु वाट हुन सक्ने सक्रमणलाई न्यूनिकरण गर्ने ।

४.८.३ कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यः

घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधनगर्न रिक्तताको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	• शववहान का लागी आवश्यक व्यवस्था गर्ने । • जनशक्ति परिचालन • खोज तथा उद्धार कार्य • भण्डारको स्थानको पहिचान • संचार माध्यमवाट सूचना प्रवाह गर्ने ।	• शव व्यवस्थापन कार्यदल गठन भएको । • श्रोत साधन तथा जनशक्तिहरु तयारी अवस्थामा रहको । • संचार माध्यम र संचार कर्मिहरुको सम्पर्क सुचि तयारी अवस्थामा । • आवश्यकता नुसार को तालीम को व्यवस्था ।	• श्रोत साधनको कमि • समन्वयमा कमि	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
दोस्रो दिन	• पहिचान भएका शवहरुलाई कानुन वमोजिम आफन्तलाई जिम्मा दिई धार्मिक परम्परा अनुसार दाहसंस्कारका लागी आवश्यक सहयोग गरिदिने ।	• तालीम प्राप्त व्याक्तिहरु कानुनि प्रक्रिया कार्यको कार्य विभाजन सहित जिम्मा दिई तयारी अवस्थामा राखिने ।		

पूर्वतयारीका लागि विद्यमान समस्याहरुः

- म्ष्कबतभच च्भकउयलमभच ग्लष्त हरुसँग विपद् व्यवस्थापनको लागी पर्याप्त मात्रामा रिहर्सल हुन नसकेको ।
- खोज तथा उद्धारका लागी प्रयाप्त श्रोत साधनको उपलब्धता हुन नसक्नु ।
- थप समन्वय हुनु पर्ने ।
- सूचना सयन्त्रमा समस्या ।

नियमित छलफल तथा अन्तरक्रियाको कमि

खण्ड-६

आवश्यकताको लेखाजोखा

६.१. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन

यस खण्डमा विपद प्रतिकार्यका समयमा आवश्यक स्रोत साधनको उपलब्धताको विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

६.१.१ समन्वय तथा सूचना क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान श्रोत तथा क्षमताको विवरणः

क्र सं	कार्यालय/ संस्था	मानवीयश्रोत	हालको मौज्दात रकम	हाल उपलब्ध सामग्रीहरु
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ जि.आ.का.स.के	१ जना		सञ्चार सेट १
२.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	१ जना		सञ्चार सेट १
३.	सशस्त्र प्रहरी बल	१ जना		सञ्चार सेट १
४.	नेपाली सेना	१ जना		सञ्चार सेट १
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	१ जना		सञ्चार सेट १

६.१.२ खोज तथा उद्धार क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको विवरणः

क्रसं	कार्यालय/ संस्था	मानवीय श्रोत	हाल उपलब्ध सामग्री
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	२ जना	अनुसूचीमा उल्लेख छ
२.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	तालिम प्राप्त ३५ जना	अनुसूचीमा उल्लेख छ
३.	सशस्त्र प्रहरी बल नपाल	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त	अनुसूचीमा उल्लेख छ
४.	नेपाली सेना	(क) काली बहादुर गण, १xकम्पनी (ख) खड्गदल गण, १x से.मु. (गण हे.क्वा) (ग) सिंहनाथ गण, कमाण्डो१X सेक्सन DART टिम, १X QRT से.मु., १X स्ट्याण्डवाई कम्पनी (घ) नं.२ विपद् व्यवस्थापन गण, १/३४ को नफ्रि	अनुसूचीमा उल्लेख छ

६.१.३ खाद्य क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची

क्रसं	कार्यालय/संस्था	खाद्य सामग्रीको उपलव्धता	आकस्मिक कोष	बन्दोवस्ती	मानवीय श्रोत
	उद्योग बाणिज्य	चामल २५० बोरा आलु १५० बोरा तेल ६००			

	संघ	प्याकेट दाल ८० बोरा नुन ८०० प्याकेट			

६.२ जिल्लाका स्थानीय तहमा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता सम्बन्धी विवरणः

क्र सं	स्थानीय तहहरु	विपद् व्यवस्थापन ऐन	LDCRP	DPRP	नीति तथा रणनीति	कोष सञ्चालन कार्यविधि	खुल्ला स्थानहरुको निर्धारण	आगामी आर्थिक बर्षको प्रस्तावित बजेट रु	यस बर्षको विब्यसको बैठक	सुचनाको आधार
१.	भरतपुर महानगरपालिका	छ	छ	छ	छ	छ	छ	३ करोड	७	स्थानीय तहहरुबाट प्राप्त लिखित जानकारी
२.	माडी नगरपालिका	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१ करोड	२	
३.	राप्ती नगरपालिका							१ करोड	७	
४.	खैरहनी नगरपालिका	छ	छैन	छैन	छ	छ	छ	१ करोड ५० लाख	१३	
५.	कालिका नगरपालिका	छ	छ	छ		छ	छ	१ करोड		
६.	रत्ननगर नगरपालिका	छ	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	१ करोड	११	
७.	इच्छाकामना गाउँपालिका	छ	छ	छ	छ	छ	छ	७५ लाख	६	
	जम्मा							**९२५०००००**		

स्रोतः सम्बन्धित स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरण २०७८

.३ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र

विपदको समयमा विपद ब्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णयानुसार आकस्मिक उद्धार, राहत तथा प्रतिकार्य सञ्चालन हुनेछ । सम्बन्धित क्षेत्रका सदस्यहरुले यस योजना उल्लेख भए बमोजिमका कार्यहरु स्वचालित रुपले सम्पादन गर्नेछन्। आवश्यक परे थप श्रोत साधनको ब्यवस्थाका लागिप्रदेश सरकार तथा सम्बन्धित निकायमा समन्वय गरिनेछ ।

६.४ अन्य निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि एक विशिष्टीकृत निकायको रूपमा “राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण”को व्यवस्था गर्नुका साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य एवं जिम्मेवारीलाई स्पष्ट गरेको छ । उक्त ऐनले व्यवस्था गरे बमोजिम विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा

व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुसंगआवश्यकतानुसार समन्वय र सहकार्य गरिनेछ । यसका साथै उक्त ऐनले राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको समेत व्यवस्था गरेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) बमोजिम विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना तल चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ । यसका आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको संस्थागत समन्वय र सहकार्य ढाँचा निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संसोधन, २०७५) बमोजिमको संस्थागत संरचना

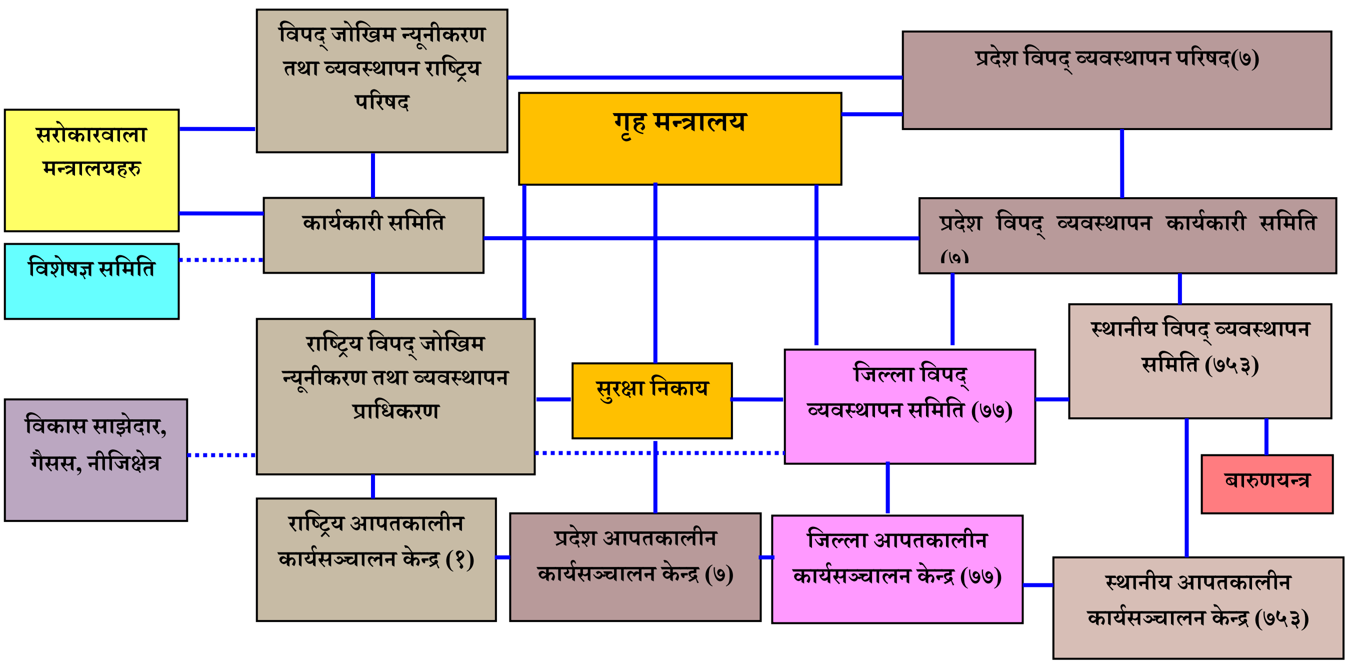

खण्ड-७

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

७.१. लक्ष्य र सूचकहरू

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तयार गर्नुपर्दछ । प्रकोप आउनु पूर्व र विपद् पश्चात् (जस्तैः मनसुन पूर्व र मनसुन पश्चात्) गोष्ठीहरूको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।

यस बाहेक, प्रत्येक विषयगत क्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्यांकनको लागि आ–आफ्नो योजना बनाउनु पर्छ । प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (INITIAL RAPID ASSESSMENT),**बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा** (MULTI-SECTOR INITIAL RAPID ASSESSMENT),**विषयगतक्षेत्र विशिष्टिकृत लेखाजोखा** (CLUSTER SPECIFIC ASSESSMENT),**क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण जस्ता साझा मूल्याङ्कनका विधिमा समेत सहमति निर्माण गर्नुपर्दछ । स्थानीय विपद ब्यवस्थापन समितिले उपलब्ध तथ्याङ्क विवरणका आधारमा वा प्राथमिक तथ्याङ्क बिश्लेषणका बिधिद्धारा विषयगत कार्यालयहरुसंग समन्वय गरी लक्ष्य र सुचक निर्धारण गर्न सक्ने छ ।**

जिल्ला तहमा विपद जोखिम न्यूनीकरणको बर्तमान अवस्था र आधार रेखाको बिश्लेषण

सिनं	सूचक	सूचना प्रदायक	आब २०७५	आब २०७६	आब २०७७	आधार रेखा ७५+७६+७७=जम्मा ⁄ ३	लक्ष्य २०७८	लक्ष्य २०७९	लक्ष्य २०८०
१	प्रदेश⁄जिल्ला⁄गा.पा.⁄न.पा. स्तरमा विपदबाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने								
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	१५	१५	२९	२०	बर्षेनी १० प्रतिशत कम गर्ने		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी	२९५	२६१	३९७	३१८	बर्षेनी १० प्रतिशत कम		

	औसत संख्या	कार्यालय					गर्ने
२	जिल्ला स्तरमा विपदबाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने						
२.१	विपदबाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	५	९१	१९०	९५	बर्षेनी १० प्रतिशत कम गर्ने
३	स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने						
४	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने						
५	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका स्थानीय तहहरूको संख्या	स्थानीय तह	सबै स्थानीय तहमा लागु भएको छ ।				
६	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको संख्या	स्थानीय तह (सञ्चार मोवाइल सूचना संयन्त्रको कभरेज)		७	७	७	७

नोटः सम्बन्धित बिषयगत कार्यालयको बैठक तथा अभिमुमखीकरण आयोजना गरी हालको आधाररेखाको तुलनामा आगामी आर्थिक बर्षहरुका लागि न्यूनीकरण लक्ष्य निर्धारण गर्न सकिने छ ।

७ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई

यस खण्डमा समयमा जिल्लामा आईपरेका विपद् तथा प्रकोप प्रभावहरुमा प्रतिकार्य संचालन गर्ने क्रममा आवद्ध बिषयगत संघ संस्था वा समिति सदस्यहरुले हासिल गरेको सिकाई, पृष्ठ पोषण लाई निम्न ढाचामा राख्न सकिन्छ । प्रत्येक वर्षको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना छलफल चरणमा अघिल्लो वर्ष वा हालसालैको अनुभवबाट सिकेको विषयहरुलाई यहाँ उल्लेख गरिन्छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी पहिचान तथा सिकेका कुराहरू मूल्याङ्कन गर्न एक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समिति समेत गठन गर्न सकिनेछ । यस समितिले सम्बन्धित तहको विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वय गर्नेछ र उक्त समितिलाई प्रतिवेदन तयार गर्नेछ । आवश्यकता अनुसार, गाउँपालिका तथा नगरपालिका र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय समुदायका सदस्यहरू पनि अनुगमन र मूल्याङ्कन समितिमा समावेश गरिनेछन् ।

अनुगमन र मूल्याङ्कन समितिका सदस्यहरूले विपद्को अवधि र विपद् पश्चात् धेरै पटक फिल्ड भ्रमण गर्नेछन् । आपत्कालीन प्रतिकार्य र विपद् प्रभावितहरुलाई राहत वितरण, प्रभावकारी तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि कमजोरी र सुधार पहिचान गर्नेछन् । अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाईको नमूना फाराम यसप्रकार रहेको छ ।

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई नमूना फाराम

सिनं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य	मूख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	कमी कमजोरी	सुझाव

साथै यस चरणमा प्रकोपको प्रभाव देखिनु अघि नै लक्षित क्षेत्रहरुमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरु पुगेरकृत्रिम घटना अभ्यास गरी राय सल्लाह र अनुभव आदान प्रदान गर्दै पूर्वतयारीलाई थप सघन र बलियो बनाउन सकिन्छ ।

अनुसूचीहरुः

अनुसूचीः १चितवन जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरुको विवरणः

सि.नं.	कार्यालयको नाम	पद	प्रमुखको नाम, थर	मोवाइल
१	श्री जिल्ला प्रशासन कार्यालय, चितवन	प्र.जि.अ.	श्री अस्मान तामाङ	९८५५०१७७७७
२	श्री चितवन जिल्ला अदालत,	रजिष्टार	श्री ईश्वर आचार्य	
३	श्री काली बहादुर गण, भरतपुर व्यारेक	प्रमुख सेनानी	श्री अच्युत घिमिरे	९८५५०५६१११
४	श्री खडग दल गण, कसरा	प्रमुख सेनानी	श्री सुधिर के.सी.	९८५५०८१५५५
५	श्री जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी उपरीक्षक	श्री नवराज अधिकारी	९८५५०१५५५५
६	श्री ३ नं. प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय रामनगर	प्रहरी उपरीक्षक	श्री शान्ति राज कोइराला	९८५५०९००१७
७	श्री सशस्त्र प्रहरी बल हेडक्वाटर १७ नं गण	स.प्रहरी उपरीक्षक	श्री मनोज थापा	९८५१२७२११३
८	श्री जुनियर प्रहरी अधिकृत शिक्षालय	प्र.व.उ.	श्री विष्णु कुमार के.सी.	९८५१२८०३९३
९	श्री राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	उप-अनु. निर्देशक	श्री शेरजंग बहादुर चन्द	९८५५०११२११
१०	श्री सिंहनाथ गण, शक्तिखोर व्यारेक	प्र. सेनानी	श्री भाइकाजी थापा	९८६०३५६५०१
११	श्री नं. २ विपद्र व्यवस्थापन गण, रसौली	प्र. सेनानी	श्री मन बहादुर लामा	९८५५०५४५०३
१२	श्री सशस्त्र प्रहरी बल, विपद व्यवस्थापन तालिम केन्द्र, कुरीनटार	स.प्र.उ.	श्री शुसिल सुवेदी	९८५१२५८२०२
१३	श्री जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	जि.स.अ	श्री चुडामणी शर्मा गौतम	९८५५०७७२२२
१४	श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	प्र.को.नियन्त्रक	श्री मणिभद्र न्यौपाने	९८५५०८२७२९
१५	श्री जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	जि.न्या.व.	श्री महेश प्रसाद खत्री	९८५५०६३३२२
१६	श्री मालपोत कार्यालय भरतपुर	प्र.मा.पो.अ.	श्री शेर बहादुर भण्डारी	९८५५०६४१९१
१७	श्री आन्तरिक राजश्व कार्यालय	प्र.कर अधिकृत	श्री घनश्याम पन्थी	९८५५०५३५५५
१८	श्री शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	इकाई प्रमुख	श्री भुमिलाल सुवेदी	९८५५०६३३६३
१९	श्री डिभिजन वन कार्यालय	डि.व.अ.	श्री पदम राज नेपाल	९८५५५०५७२१५
२०	श्री सडक डिभिजन कार्यालय, भरतपुर	डि.प्रमुख	श्री बाबुराम सापकोटा	९८५५०११९२६
२१	श्री जल स्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय भरतपुर	डिभिजन प्रमुख	श्री घनश्याम कार्की	९८५५०८१३२४
२२	श्री नारायणी नदी व्यवस्थापन आयोजना	नि.आयोजना प्रमुख	श्री रविन्द्र बहादुर थापा	९८५५०९२०७७

२३	श्री संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	आयोजना प्रमुख	श्री जगरनाथ दास	९८५५०३२२०४
२४	श्री राष्ट्रिय पंक्षिरोग अन्वेषण प्रयोगशाला	ब.पशु चिकित्सक	डा. चेत नारायण खरेल	९८४५०९९३३५
२५	श्री भेटनरी अस्पताल तथा पशुरोग विज्ञ केन्द्र	व.पशु चिकित्सक	डा.दयाराम चापागाई	९८५५०६३७८५
२६	श्री मत्स्य विकास केन्द्र भण्डारा	कार्यालय प्रमुख	श्री कल्याण के.सी.	९८५५०६२०८५
२७	श्री राष्ट्रिय मकैवाली अनुसन्धान, रामपुर	कार्यालय प्रमुख	डा. केशव बाबु कोइराला	९८५११४०६१६
२८	श्री राष्ट्रिय गाई अनुसन्धान कार्यक्रम, रामपुर	कार्यालय प्रमुख	डा. सागर पौडेल	९८४१७२७९०५
२९	श्री सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	आयोजना प्रमुख	श्री प्रकाश आर्याल	९८५५०६३१४९
३०	श्री चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय.कसरा	प्र.सं.अधिकृत	श्री हरिभद्र आचार्य	९८५५०५४२३४
३१	श्री जिल्ला हुलाक कार्यालय	जि.हु.अ.	श्री नन्दा पौडेल	९८५५०८१२६१
३२	श्री सहकारी शिक्षालय भरतपुर	नि.प्राचार्य	श्री विष्णु अधिकारी	९८५५०६३२८२
३३	श्री पुर्वाधार विकास कार्यालय	नि.सि.डि.ई	श्री वीरेन्द्र कुमार चौधरी	९८५५०८३८२०
३४	श्री भरतपुर महानगरपालिका	प्र.प्र.अ.(स.स.)	श्री रामबन्धु सुवेदी	९८५५०५८०६६
३५	श्री रत्ननगर नगरपालिका कार्यालय	प्र.प्र.अ.(उ.स.)	श्री शिशिर पौडेल	९८५५०१४१११
३६	श्री खैरहनी नगरपालिका कार्यालय	प्र.प्र.अ.(उ.स.)	श्री पुरुषोत्तम शर्मा	९८५५०१५१११
३७	श्री कालिका नगरपालिका कार्यालय	प्र.प्र.अ.(उ.स.)	श्री निशान राज गौतम	९८५५०१९१११
३८	श्री राप्ती नगरपालिका कार्यालय	प्र.प्र.अ.(शा.अ.)	श्री गंगा भुजेल	९८५१२०४६९४
३९	श्री माडी नगरपालिका कार्यालय	प्र.प्र.अ.(उ.स.)	श्री पुष्प राज ढकाल	९८५५०५०३०६
४०	श्री स्वास्थ्य कार्यालय प्रदेश नं. ३	ब.जन. स्वा.प्रशासक	श्री	९८५५०३०६६४
४१	श्री कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	व.कृ.वि.अ.	श्री युवराज पाण्डे	९८५५०५९५७०
४२	श्री सशस्त्र वन रक्षक तालीम केन्द्र टिकौली	सहायक वन अधिकृत	श्री राम किशार यादव	९८४५११५९२५
४३	श्री घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	ब. उद्योग अधिकृत	श्री यादवनाथ आचार्य	९८५११५९३२५
४४	श्री नापी कार्यालय भरतपुर	प्रमुख नापी अधिकृत	श्री गिरीश कुमार लालकर्ण	९८५५०४६१८९
४५	श्री तथ्यांक कार्यालय	तथ्यांक अधिकृत	श्री यज्ञमुर्ति भण्डारी	९८५७०४५९००
४६	श्री जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	जि.नि.अ.	श्री भिमसेन कार्की	९८४१३१०१०६

४७	श्री वि.पी. को मे.क्या.अस्पताल	का.निर्देशक	डा. देजकुमार गौतम	९८५५०८१४०१
४८	श्री कारागार शाखा, भरतपुर	जेलर	श्री कमल प्रसाद आचार्य	९८५५०१२७७७
४९	श्री भरतपुर आंखा अस्पताल	कार्यालय प्रमुख	डा. रघुनन्दन वेन्जु	९८४१२३५५८५
५०	श्री भरतपुर अस्पताल	मे.सु.	डा. कृष्ण प्रसाद पौडेल	९८५५०८१४११
५१	श्री भरतपुर नागरिक उड्डयन कार्यालय	विमानस्थल प्रमुख	श्री परवेज सिद्धकी	९८५११८१८३४
५२	नारायणघाट - मुग्लीङ सडक आयोजना	आयोजना निर्देशक	श्री अमृत मणी रिमाल	९८५५०३९१०६
५३	श्री किम्बु नर्सरी व्यवस्थापन केन्द्र, भण्डारा	कार्यालय प्रमुख	श्री पूर्णिमा क्षेत्री	९८५५०५६००२
५४	श्री जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	प्र.नि.	श्री भगवान राज थापा	९८५५०१७०९९
५५	श्री सैनिक ईक्वाइन वृडिंग सेन्टर	मेजर	डा. मुसहर प्रसाद शाह	९८५५०६४१९६
५६	श्री जिल्ला आयुर्वेद कार्यालय, रत्ननगर	कार्यालय प्रमुख	डा. कोपिला अधिकारी	९८४१३९६५६९
५७	श्री यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, चितवन	कार्यालय प्रमुख	श्री विनोद पौडेल	९८५५०३४३१०
५८	श्री राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष	कार्यालय प्रमुख	डा. वावुराम लामिछाने	९८५५०८००६२
५९	स्कूल अफ हेल्थ साइन्स	प्रमुख	श्री रजनी मल्ल	९८४५१४६७९४
६०	मौरी पालन विकास कार्यक्रम, भण्डारा	प्रमुख	श्री गोविन्द प्रसाद पोखरेल	९८५५०६६६५३
६१	श्री रत्ननगर अस्पताल	प्रमुख	डा. विश्व बन्धु वगाले	९८५१०९३६४८
६२	श्री नेपाल रेडक्रस सोसाइटी भरतपुर शाखा	प्रमुख	श्री रमेश कान्त पौडेल	९८५५०८१०८८
६३	श्री नारायणी लिफ्ट, खगेरी सिंचाई व्यवस्थापन कार्यालय	सि.डि.ई	श्री घनश्याम कार्की	९८५५०८१३२४
६४	श्री इलाका प्रशासन कार्यालय, माडी	नि.शा.अ.	श्री टिकाराम वाग्ले	९८५५०८१९४४
६५	श्री प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई, भरतपुर	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	श्री धन बहादुर थापा मगर	९८५५०७७९७०
६६	श्री भूमिगत जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन पर्सा	नि. डिभिजन प्रमुख	श्री राजेन्द्र कुमार दराई	९८५५०६३५६८
६७	खैरहनी मालपोत कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री यादव राज आचार्य	९८५५०८४४१५
६८	खैरहनी नापी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री प्रभु प्र. कोइरी	९८५५०८६४५५
६९	चनौली मालपोत कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री नरहरी सापकोटा	९८५५०८३१९१
७०	चनौली नापी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री कपिल अर्याल	९८५५०८३२८८

७१	माडी मालपोत कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री बाबुराम जैसी	९८४५१४६५९९
७२	माडी नापी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री लाल ब गुरुङ	९८५५०११०३६
७३	इच्छाकामना गाउंपालिका कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री शालिकराम बस्याल	९८५५०५०९९९
७४	श्री जिल्ला खेलकुद विकास समिति	अध्यक्ष	श्री गंगा लामा	९८५५०६०९१०
७५	श्री जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (अनुदान व्यवस्थापन तथा स्थानीय पूर्वाधार)	आयोजना व्यवस्थापक	श्री भिष्म राज अर्याल	९८५५०४२६३७
७६	श्री सैनिक आवासीय मा.वि. चैनपुर	सेनानी	श्री विशेष पौडेल	९८५५०८१८०३
७७	श्री केन्द्रिय आयोजना कार्यान्वयन इकाई (शिक्षा) जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (शिक्षा)	इकाई प्रमुख	श्री लोकनाथ आचार्य	९८५६००२५३३
७८	श्री राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (भवन)	आयोजना प्रमुख	श्री	९८५५०११६१५
७९	श्री खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री घननाथ अधिकारी	९८५५०३४१४५
८०	श्री शहरी विकास तथा भवन कार्यालय मकवानपुर	नि. कार्यालय प्रमुख	श्री संजय पाण्डे	९८५५०१५२७५
८१	श्री सडक विभाग हेभी इकयुपमेन्ट विभाग हेटौंडा	नि. कार्यालय प्रमुख	श्री जयमंगल राय	९८५५०७७७१४
८२	माडी अस्पताल	मे.सु.	डा. रन्जु सिंह	९८४३०३५१४५
८३	श्री पशु क्वारेन्टाइन चेक पोष्ट रामनगर	कार्यालय प्रमुख	श्री मुरारीराज गौतम	९८४११७२३९४
८४	श्री नारायणी बेसिन फिल्ड कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री राम विकेश राय	९८५४०५५८३२
८५	श्री राष्ट्रपति चुरे–तराई मधेश संरक्षण विकास समिति कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई	कार्यालय प्रमुख	श्री राम हरि पन्थ	९८६३०४८३३३
८६	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं. १ मकवानपुर साइट कार्यालय चितवन	कार्यालय प्रमुख	श्री हरेराम पौडेल	९८५५०६१४५०
८७	जलस्रोत तथा सिंचाई विभाग चितवन भूमिगत संयोजनात्मक जल सिंचाई आयोजना	आयोजना संयोजक	श्री देव कुमार स्याडबो	९८५११६७६५८
८८	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भण्डारा	नि. कार्यालय प्रमुख	श्री होमराज विष्ट	
८९	स्वास्थ्य बिमा बोर्ड सम्पक शाखा कार्यालय चितवन	कार्यालय प्रमुख	श्री तोयानाथ दुवाडी	९८५५०५३८४४
८९	श्री कृषि विकास बैंक मध्यमाञ्चल तालीमकेन्द्र वीरेन्द्रनगर	तालीम प्रमुख	श्री संजीव पौडेल	९८५५०६४९९७
९०	श्री रा.बा. बैंक, भरतपुर	प्रबन्धक	श्री मनोज पन्त	९८५५०६१२०७
९१	श्री नेपाल बैंक लिमिटेड, नारायणगढ शाखा	प्रबन्धक	श्री रमेश न्यौपाने	९८५५०४६९९१

९२	श्री नेपाल बैंक लिमिटेड, टाडी शाखा	प्रबन्धक	श्री अमृत राज बिडारी	९८५५०५७५५५
९३	श्री नेपाल बैंक लिमिटेड, पर्सा शाखा	शाखा प्रबन्धक	श्री उषा अधिकारी पौडेल	९८५५०५९०४४
९४	श्री नेपाल बैंक लिमिटेड, रामपुर शाखा	प्रबन्धक	श्री सन्तराम गुरुङ्ग	९८५५०६५५९२
९५	श्री नेपाल बैंक लिमिटेड, गीतानगर शाखा	प्रबन्धक	श्री तुलसी राना	
९६	श्री विद्युत प्राधिकरण, भरतपुर	कार्यालय प्रमुख	श्री राजिव कुमार सिंह	९८५५०८२३८०
९७	श्री रत्ननगर टांडी वितरण केन्द्र नेपाल विद्युत प्राधिकरण, टाडी	कार्यालय प्रमुख	श्री	९८५५०८३६५५
९८	श्री विद्युत प्राधिकरण सव स्टेशन भरतपुर	स.इञ्जिनियर	श्री राजेश प्रताप शाह	९८४५०२०२७७
९९	श्री दूर संचार कार्यालय, भरतपुर	कार्यालय प्रमुख	श्री नविन मिश्र	९८५१२४८५५५
१००	श्री दूर संचार कार्यालय, टांडी	कार्यालय प्रमुख	श्री हरिशचन्द्र खनाल	९८५१००३७७७
१०१	श्री जनक शिक्षा सामाग्री केन्द्र	क्षेत्रीय प्रमुख	श्री हरि प्रसाद माझी क्षेत्री	९८५१०९७०७१
१०२	श्री साझा प्रकाशन क्षेत्रीय कार्यालय	प्रमुख(सहायक प्रथम)	श्री अमृत कान्त पौडेल	९८४५०५५७२९
१०३	श्री साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन	प्रबन्धक	श्री बुद्धि विनोद दाहाल	९८५५०५६८७१
१०४	श्री कृषि सामाग्री कम्पनी लि.	का.मु.शाखा प्रबन्धक	श्री राजेन्द्र वगाले	९८४१०५४५७०
१०५	श्री नेपाल वन निगम लि., हेटौडा	कार्यालय प्रमुख	श्री प्रदिप कुमार निरौला	९८५१०७६६६७
१०६	श्री भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड	कार्यकारी निर्देशक	श्री प्रजापति दाहाल	९८४५०५५३७९
१०७	श्री कृषि विकास बैंक लि. भरतपुर शाखा	का.प्र.	श्री भिम प्रसाद भटराई	९८४१४१९१७२
१०८	श्री मिलेनियम च्यालेञ्ज नेपालको कार्यालय	का.प्र.	श्री जगन्नाथ पौडयाल	९८५५०५८०४०
१०९	श्री राष्ट्रिय बीमा संस्थान	शाखा प्रबन्धक	श्री उषा सापकोटा	९८५५०७५६५५
११०	श्री कृषि विकास बैंक लि. नारायण गढ शाखा			
१११	श्री कृषि विकास बैंक लि. गुन्जनगर शाखा			
११२	श्री कृषि विकास बैंक लि. टाडी शाखा			
११३	श्री कृषि विकास बैंक लि. पर्सा शाखा			
११४	श्री कृषि विकास बैंक लि. सौराह उपशाखा			
११५	श्री कृषि विकास बैंक लि. माडी उपशाखा			

११६	श्री दिवाकर स्मृति प्राविधिक शिक्षालय, माडी	शिक्षा प्रमुख	श्री उपेन्द्र पोखरेल	९८५५०३९१२३
११७	कलेज अफ मेडिकल साइन्स		डा राजेश यादव	९८५५०६०९०२
११८	चितवन मेडिकल कलेज		डा दया लाल लम्साल	९८०२९५५१८५
११९	नेपाल विद्युत प्राधिकरण चनौली शाखा		श्री हिमन्सु कुमार यादव	९८५५०१९३१२

अनुसूचीः २ जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्बरहरु

क्रसं	नामथर	पद	स्थानीय तह	मोवाइल नम्बर
१.	नारयण प्रसाद अधिकारी	प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति	9855059877
२.	कल्पना काफ्ले सापकोटा	उप प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति	9845144766
३.	कृष्णा भक्त भटेटराइ	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति	9845082403
४.	पुजन गुरुङ.	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति	9845195390
५.	सविता चोधरी	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति	9845091740
६.	अनिता नेपाल	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति	9865381658
७.	सँजिव पसाद पौडेल	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति	9845043954
८.	वावराम सुवेदी	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति	9845697950
९.	गुन बिक	सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति	9845221558

अनुसूचीः ३ चितवन जिल्लाका निर्वाचित स्थानीय पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्बरहरु

सि.नं.	स्थानिय तहको नाम	वडा	पद	विजयजन प्रतिनिधीको नामथर	ठेगाना	मोबाईल नं.
१	भरतपुर महानपा		मेयर	रेणु दाहाल	भ.म.न.पा.१०	९८५५०११३११
२	भरतपुर महानपा		उप मेयर	चित्र सेन अधिकारी	भ.म.न.पा. २१	९८५५०६०६३१
३	भरतपुर महानपा	१	वडाअध्यक्ष	केसव महर्जन	भ.म.न.पा.१	९८५१०४५६६५
४	भरतपुर महानपा	२	वडाअध्यक्ष	मनोज रानाभाट	भ.म.न.पा.२	९८५५०५८०५३
५	भरतपुर महानपा	३	वडाअध्यक्ष	विकाश थापा	भ.म.न.पा.३	९८५५०६०८८०
६	भरतपुर महानपा	४	वडाअध्यक्ष	अर्पण पोखरेल	भ.म.न.पा.४	९८५५०५३१२५
७	भरतपुर महानपा	५	वडाअध्यक्ष	यूद्द प्रसाद श्रेष्ठ	भ.म.न.पा.५	९८४५०८१२५४
८	भरतपुर महानपा	६	वडाअध्यक्ष	कृष्णलाल श्रेष्ठ	भ.म.न.पा.६	९८५५०३८८८९
९	भरतपुर महानपा	७	वडाअध्यक्ष	राजेन्द्रमणी काफ्ले	भ.म.न.पा.७	९८५५०४५३०९
१०	भरतपुर महानपा	८	वडाअध्यक्ष	जिवनाथ कंडेल	भ.म.न.पा.८	९८४५०५५५८८
११	भरतपुर महानपा	९	वडाअध्यक्ष	यमलाल कंडेल	भ.म.न.पा.९	९८४५०४८२७४
१२	भरतपुर महानपा	१०	वडाअध्यक्ष	परमेश्वर खनाल	भ.म.न.पा.१०	९८५५०५४७४५
१३	भरतपुर महानपा	११	वडाअध्यक्ष	कमल बहादुर मल्ल	भ.म.न.पा.११	९८५५०५४१९५
१४	भरतपुर महानपा	१२	वडाअध्यक्ष	लेखराज पन्त	भ.म.न.पा.१२	९८५५०५६४३८
१५	भरतपुर महानपा	१३	वडाअध्यक्ष	प्रकाश दवाडी	भ.म.न.पा.१३	९८५५०१३१५३
१६	भरतपुर महानपा	१४	वडाअध्यक्ष	राजेन्द्र साँखी	भ.म.न.पा.१४	९८५५०५७०७२
१७	भरतपुर महानपा	१५	वडाअध्यक्ष	श्रीकृष्ण देवकोटा	भ.म.न.पा.१५	९८४५०५३९५३
१८	भरतपुर महानपा	१६	वडाअध्यक्ष	अमृतराज हमाल	भ.म.न.पा.१६	९८५५०५५०००
१९	भरतपुर महानपा	१७	वडाअध्यक्ष	ललितमान तमाङ	भ.म.न.पा.१७	९८४५३६७६६५
२०	भरतपुर महानपा	१८	वडाअध्यक्ष	बाबु राम राना मगर	भ.म.न.पा.१८	९८७५१७८३८१
२१	भरतपुर महानपा	१९	वडाअध्यक्ष	प्रकाश तमाङ	भ.म.न.पा.१९	९८५५०३९३२४
२२	भरतपुर महानपा	२०	वडाअध्यक्ष	मुक्ति प्रसाद घले	भ.म.न.पा.२०	९८४१८०६७०१
२३	भरतपुर महानपा	२१	वडाअध्यक्ष	कृष्ण कुमार गुरुङ	भ.म.न.पा.२१	९८४५८८३१८२
२४	भरतपुर महानपा	२२	वडाअध्यक्ष	विष्णु राज महतो	भ.म.न.पा.२२	९८५१०११४६४

२५	भरतपुर महानपा	२३	वडाअध्यक्ष	दिपक दवाडी	भ.म.न.पा.२३	९८५५०६३६६७
२६	भरतपुर महानपा	२४	वडाअध्यक्ष	राम बहादुर गोदार	भ.म.न.पा.२४	९८५५०६३८०४
२७	भरतपुर महानपा	२५	वडाअध्यक्ष	छविलाल सापकोटा	भ.म.न.पा.२५	९८५५०५८५८५
२८	भरतपुर महानपा	२६	वडाअध्यक्ष	ज्ञान प्रसाद खनाल	भ.म.न.पा.२६	९८५५०१३१६६
२९	भरतपुर महानपा	२७	वडाअध्यक्ष	राम बहादुर भण्डारी	भ.म.न.पा.२७	९८४५९४८८०५
३०	भरतपुर महानपा	२८	वडाअध्यक्ष	डण्ड पानी रिजाल	भ.म.न.पा.२८	९८५५०१०२३७
३१	भरतपुर महानपा	२९	वडाअध्यक्ष	सुर्य बहादुर गुरुङ	भ.म.न.पा.२९	९८६२५५६६३०
३२	कालिका न पा		मेयर	बिनोद रेग्मी	कालिका न.पा. ६	९८५५०५८९१४
३३	कालिका न पा		उप-मेयर	बिमला तमाङ	कालिका न.पा. ८	९८५५०६२८१५
३४	कालिका न पा	१	वडाअध्यक्ष	सन्तबिर स्याङ्तान	कालिका न.पा १	९८४५०५६२८१
३५	कालिका न पा	२	वडाअध्यक्ष	लक्ष्मण पौडेल	कालिका न.पा २	९८५५०८२६६०
३६	कालिका न पा	३	वडाअध्यक्ष	बिरेन्द्र तमाङ	कालिका न.पा ३	९८४७७७७०४०
३७	कालिका न पा	४	वडाअध्यक्ष	मकरमान श्रेष्ठ	कालिका न.पा ४	९८४५१०९४८८
३८	कालिका न पा	५	वडाअध्यक्ष	दिपक बहादुर भट्टराई	कालिका न.पा ५	९८५५०५२१७३
३९	कालिका न पा	६	वडाअध्यक्ष	टिकाराम रेग्मी	कालिका न.पा ६	९८५५०६२५५३
४०	कालिका न पा	७	वडाअध्यक्ष	कमलराज मुक्तान	कालिका न.पा ७	९८६५२०८८४८
४१	कालिका न पा	८	वडाअध्यक्ष	चित्र बहादुर मगर	कालिका न.पा ८	९८४५१६०३०६
४२	कालिका न पा	९	वडाअध्यक्ष	निलकण्ठ मगर	कालिका न.पा ९	९८६५३४७९०२
४३	कालिका न पा	१०	वडाअध्यक्ष	नर जंग प्रजा	कालिका न.पा १०	९८५५०५१७५२
४४	कालिका न पा	११	वडाअध्यक्ष	कृष्ण बहादुर प्रजा	कालिका न.पा ११	९८५५०१०३५६
४५	खैरहनि न पा		मेयर	शशि कु.खनिया	खैरहनी न.पा. २	९८५११६५४०१
४६	खैरहनि न पा		उप-मेयर	कबिता उप्रेती	खैरहनी न.पा. ३	९८५५०६२२१८
४७	खैरहनि न पा	१	वडाअध्यक्ष	नवराज भुषल	खैरहनी न.पा. १	९८५५०६२२७५
४८	खैरहनि न पा	२	वडाअध्यक्ष	रोहेणी प्रसाद उप्रेती	खैरहनी न.पा. २	९८४५३१४८७८
४९	खैरहनि न पा	३	वडाअध्यक्ष	पुर्ण बहादुर गुरुङ	खैरहनी न.पा. ३	९८५५०१५५४१
५०	खैरहनि न पा	४	वडाअध्यक्ष	वेद बहादुर अधिकारी	खैरहनी न.पा. ४	९८४५०५१५९५
५१	खैरहनि न पा	५	वडाअध्यक्ष	क्षत्रनाथ सुबेदी	खैरहनी न.पा. ५	९८४५०६७९८२

५२	खैरहनि न पा	६	वडाअध्यक्ष	कमल प्रसाद न्यौपाने	खैरहनी न.पा. ६	९८४५०८९२०८
५३	खैरहनि न पा	७	वडाअध्यक्ष	मेनेजर महतो	खैरहनी न.पा. ७	९८५५०५०३१७
५४	खैरहनि न पा	८	वडाअध्यक्ष	शंखर कडेल	खैरहनी न.पा. ८	९८४५१३८६२३
५५	खैरहनि न पा	९	वडाअध्यक्ष	बन्धुराम महतो	खैरहनी न.पा. ९	९८५५०५१३४९
५६	खैरहनि न पा	१०	वडाअध्यक्ष	चन्द्र बिक्रम चौधरी	खैरहनी न.पा. १०	९८५५०६५३४२
५७	खैरहनि न पा	११	वडाअध्यक्ष	दिपेन्द्र कुमार दराई	खैरहनी न.पा. ११	९८४५१४२५५८
५८	खैरहनि न पा	१२	वडाअध्यक्ष	केदारनाथ पन्त	खैरहनी न.पा. १२	९८५५०६६७८३
५९	खैरहनि न पा	१३	वडाअध्यक्ष	कुल प्रसाद भुषाल	खैरहनी न.पा. १३	९८५५०५८५९४
६०	रत्ननगर न पा		मेयर	प्रलाद सापकोटा	रत्ननगर न.पा. २	९८५५०६२९५३
६१	रत्ननगर न पा		उप-मेयर	यादव प्रसाद पाठक	रत्ननगर न.पा. १०	९८५५०६६४१७
६२	रत्ननगर न पा	१	वडाअध्यक्ष	कुल प्रसाद सापकोटा	रत्ननगर न.पा. १	९८४५१६०२८३
६३	रत्ननगर न पा	२	वडाअध्यक्ष	राजेन्द्र प्रसाद घिमिरे	रत्ननगर न.पा. २	९८४५०५६७९०
६४	रत्ननगर न पा	३	वडाअध्यक्ष	महेन्द्र राज खरेल	रत्ननगर न.पा. ३	९८४५१०९२२२
६५	रत्ननगर न पा	४	वडाअध्यक्ष	राम कुमार चौधरी	रत्ननगर न.पा. ४	९८४५०४३१८९
६६	रत्ननगर न पा	५	वडाअध्यक्ष	बालकृष्ण चापागाई	रत्ननगर न.पा. ५	९८५५०६२६७३
६७	रत्ननगर न पा	६	वडाअध्यक्ष	किरण महतो	रत्ननगर न.पा. ६	९८४५०४४२१४
६८	रत्ननगर न पा	७	वडाअध्यक्ष	सजना महतो	रत्ननगर न.पा. ७	९८४५०७५०९६
६९	रत्ननगर न पा	८	वडाअध्यक्ष	कृष्ण चौधरी	रत्ननगर न.पा. ८	९८४५०४४४८३
७०	रत्ननगर न पा	९	वडाअध्यक्ष	अनन्त अधिकारी	रत्ननगर न.पा. ९	९८४५०२६४५१
७१	रत्ननगर न पा	१०	वडाअध्यक्ष	कलाधर पौडेल	रत्ननगर न.पा. १०	९८५५०६१८७८
७२	रत्ननगर न पा	११	वडाअध्यक्ष	श्याम कुमार श्रेष्ठ	रत्ननगर न.पा. ११	९८५५०८२०६६
७३	रत्ननगर न पा	१२	वडाअध्यक्ष	सुन्दरमणी सुवेदी	रत्ननगर न.पा. १२	९८५५०१८७६७
७४	रत्ननगर न पा	१३	वडाअध्यक्ष	पोट बहादुर घिमीरे	रत्ननगर न.पा. १३	९८५५०६६६८०
७५	रत्ननगर न पा	१४	वडाअध्यक्ष	होमनाथ रानाभाट	रत्ननगर न.पा. १४	९८५५०६१८५१
७६	रत्ननगर न पा	१५	वडाअध्यक्ष	आषिक तामाङ	रत्ननगर न.पा. १५	९८५५०६६५६२
७७	रत्ननगर न पा	१६	वडाअध्यक्ष	हेमराज थापा	रत्ननगर न.पा. १६	९८५५०८०३७३

७८	माडी न पा		मेयर	तारा कुमारी काजि महतो	माडी न.पा. ३	९८४५३९७२८१
७९	माडी न पा		उप-मेयर	खेम प्रसाद महतो	माडी न.पा. १	९८५५०६५०७७
८०	माडी न पा	१	वडाअध्यक्ष	अमित कुमार लामा	माडी न.पा. १	९८४५२४६१६८
८१	माडी न पा	२	वडाअध्यक्ष	डण्ड पानी पौडेल	माडी न.पा. २	९८४५३६२४८५
८२	माडी न पा	३	वडाअध्यक्ष	पुरन महतो	माडी न.पा. ३	९८६५०२६५४६
८३	माडी न पा	४	वडाअध्यक्ष	माधब प्रसाद चापागाई	माडी न.पा. ४	९८४५३७७०२४
८४	माडी न पा	५	वडाअध्यक्ष	गणेश प्रसाद विश्वकर्मा	माडी न.पा. ५	९८१४२२७६९८
८५	माडी न पा	६	वडाअध्यक्ष	दिपेन्द्र राज पौडेल	माडी न.पा. ६	९८६५०३६०६६
८६	माडी न पा	७	वडाअध्यक्ष	चन्द्र कुमारी बानिया	माडी न.पा. ७	९८४५१४०४०३
८७	माडी न पा	८	वडाअध्यक्ष	बिरेन्द्र बहादुर भण्डारी	माडी न.पा. ८	९८५५०८१४८८
८८	माडी न पा	९	वडाअध्यक्ष	धनश्याम दवाडी	माडी न.पा. ९	९८४५५०७६२१
८९	राप्ती न पा		मेयर	शमशेर लामा	राप्ती न.पा. ५	९८५५०६२२३२
९०	राप्ती न पा		उप-मेयर	देवेन्द्र लामा	राप्ती न.पा. ९	९८५५०५०६१०
९१	राप्ती न पा	१	वडाअध्यक्ष	सिद्धिलाल स्याङ्तान	राप्ती न.पा. १	९८५५०७१३५७
९२	राप्ती न पा	२	वडाअध्यक्ष	श्याम सुन्दर उप्रेती	राप्ती न.पा. २	९८५५०६२२४०
९३	राप्ती न पा	३	वडाअध्यक्ष	शिवकान्त ओली	राप्ती न.पा. ३	९८५५०५०२७७
९४	राप्ती न पा	४	वडाअध्यक्ष	केदार प्रसाद आचार्थ	राप्ती न.पा. ४	९८५५०६२६३७
९५	राप्ती न पा	५	वडाअध्यक्ष	सिताराम तामाङ	राप्ती न.पा. ५	९८४५०६५३४४
९६	राप्ती न पा	६	वडाअध्यक्ष	जल्लु महत्तो थारू	राप्ती न.पा. ६	९८४५४८२५९२
९७	राप्ती न पा	७	वडाअध्यक्ष	सुमिता डल्लाकोटी	राप्ती न.पा. ७	९८४५०८२७७०
९८	राप्ती न पा	८	वडाअध्यक्ष	पुर्ण प्रसाद आचार्य	राप्ती न.पा. ८	९८५५०५२२१०
९९	राप्ती न पा	९	वडाअध्यक्ष	खड्क बहादुर तामाङ	राप्ती न.पा. ९	९८०९११४९६४
१००	राप्ती न पा	१०	वडाअध्यक्ष	तेज बहादुर तामाङ	राप्ती न.पा. १०	९८५५०५४५२६
१०१	राप्ती न पा	११	वडाअध्यक्ष	बुद्धि बहादुर तामाङ	राप्ती न.पा. ११	९८२७२७९७३६
१०२	राप्ती न पा	१२	वडाअध्यक्ष	अर्जुन प्रजा	राप्ती न.पा. १२	९८५५०५०९०२
१०३	राप्ती नगरपालिका	१३	वडाअध्यक्ष	अशोक कुमार प्रजा	राप्ती न.पा. १३	९८६१०२३६८६
१०४	ईच्छाकामना गा.पा.		अध्यक्ष	दान बहादुर गुरुङ	ईच्छाकामना गा.पा ६	९८५५०२६९६४

१०५	ईच्छाकामना गा.पा.		उपाध्यक्ष	माया सिलवाल	ईच्छाकामना गा.पा. ५	९८४५६२०२२०
१०६	ईच्छाकामना गा.पा.	१	वडाअध्यक्ष	सन्त बहादुर मगर	ईच्छाकामना गा.पा. १	९८४५७७३१७८
१०७	ईच्छाकामना गा.पा.	२	वडाअध्यक्ष	पन्च ब.प्रजा	ईच्छाकामना गा.पा. २	९८६५०७७०९५
१०८	ईच्छाकामना गा.पा.	३	वडाअध्यक्ष	नर बहादुर नेपाल	ईच्छाकामना गा.पा. ३	९८५५०५८६०४
१०९	ईच्छाकामना गा.पा.	४	वडाअध्यक्ष	रुद्ध प्रसाद उप्रेती	ईच्छाकामना गा.पा. ४	९८४५२४३२४५
११०	ईच्छाकामना गा.पा.	५	वडाअध्यक्ष	तेज बहादुर शेर्चन	ईच्छाकामना गा.पा. ५	९८५५०५०९१३
१११	ईच्छाकामना गा.पा.	६	वडाअध्यक्ष	लक्ष्मण प्रजा	ईच्छाकामना गा.पा. ६	९८५५०४६८६९
११२	ईच्छाकामना गा.पा.	७	वडाअध्यक्ष	बम बहादुर थापा मगर	ईच्छाकामना गा.पा. ७	९८०७२७४५२९

अनुसूचीः ४ विपद् उद्धार टोली रहने स्थान र खटिने जनशक्ति:-

सि.नं.	खटिने कार्यालय	खटिने जनशक्ति	सि.नं.	खटिने कार्यालय	खटिने जनशक्ति
१	जि.प्र.का.चितवन	प्र.नि.को कमाण्डमा २५ जना	२७	प्र.चौ. चैनपुर	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना
२	ई.प्र.का. टाँडी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	२८	प्र.चौ. सिताराम चोक	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना
३	व.प्र.का. नारायणगढ	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	२९	प्र.चौ. पार्वतिपुर	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना
४	ई.प्र.का. फुलबारी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३०	प्र.बिट भोजाड	२ जना प्र.क.
५	ई.प्र.का. माडी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३१	प्र.बिट कृष्णपुर	२ जना प्र.क.
६	ई.प्र.का. मुग्लिङ	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३२	अ.प्र.पोष्ट गणेशथान	२ जना प्र.क.
७	ई.प्र.का. खैरहनी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३३	अ.प्र. पोष्ट मैनाहा	२ जना प्र.क.
८	ई.प्र.का. भण्डारा	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३४	प्र.बिट पदमपुर	२ जना प्र.क.
९	ई.प्र.का. गितानगर	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३५	प्र.बिट जिरौना	२ जना प्र.क.
१०	ई.प्र.का. दिव्यनगर	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३६	प्र.बिट शान्तिचोक	२ जना प्र.क.
११	ई.प्र.का. चनौली	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३७	प्र.बिट कृष्णमन्दिर	२ जना प्र.क.
१२	ई.प्र.का. रामनगर	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ५ जना	३८	प्र.बिट टाडी	२ जना प्र.क.
१३	प्र.चौ. नारायणगढ	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	३९	प्रहरी विट कल्याणपुर	२ जना प्र.क.
१४	प्र.चौ. गोन्द्राङ	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४०	अ.प्र.पोष्ट शरणपुर	२ जना प्र.क.

१५	प्र.चौ.रामपुर	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४१	प्रहरी बिट देवघाट	२ जना प्र.क.
१६	प्र.चौ. जुटपानी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४२	प्र.वि.रंगशाला रामपुर	२ जना प्र.क.
१७	प्र.चौ. खोलेसिमल	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४३	अ.प्र.पोष्ट फिस्लिङ	२ जना प्र.क.
१८	प्र.चौ. पन्चकन्या	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४४	प्र.बिट चौबिसकोठी पर्सा	२ जना प्र.क.
१९	प्र.चौ. बछौली	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४५	अ.प्र. पोष्ट लोथर	२ जना प्र.क.
२०	प्र.चौ. कल्याणपुर माडी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४६	प्र. वि.अमृतपानी	२ जना प्र.क.
२१	प्र.चौ. बरुवा माडी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४७	अ.प्र.चौकी शिवनगर	२ जना प्र.क.
२२	प्र.चौ. सुमेश्वर माडी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	४८	अ.प्र.पोष्ट कृष्णचोक	२ जना प्र.क.
२३	प्र.चौ. त्रिबेणी	२ जना प्र.क.	४९	अ.प्र.पोष्ट ज्योतीनगर	२ जना प्र.क.
२४	प्र.चौ. जुगेडी	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	५०	अ.प्र.पोष्ट अमृतचोक	२ जना प्र.क.
२५	प्र.चौ.ईच्छाकामना	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना	५१	अ.प्र.पोष्ट शारदानगर	२ जना प्र.क.
२६	प्र.चौ. सम्झौट पिपरिया	जु.प्र.अ.को कमाण्डमा ३ जना			

अनुसूचीः ५ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अन्तरगत रहेका साधन स्रोतहरुको विवरण

क्रसं	**संस्थागत क्षमता**			**मानवीय स्रोत साधन**				**भौतिक स्रोत साधन**				
	कार्य समिति	**उपशाखा संख्या**	**जु रे स/यु रे स संख्या**	**NDRTस्वयंसेवक**	**DDRTस्वयं सेवक**	**प्राथमिक उपचार प्रशिक्षक**	**आपत्कालीन कार्यदल**	**त्रिपाल**	**कम्वल**	**भाँडाबर्तन सेट**	**कपडा**	**बाल्टिन**
१	१९ सदस्यीय	४१ वटा		३ जना	५४ जना	२२ जना	१५ जना	९१३ थान	४७६ थान	३२ सेट	६०८ मिटर	३३२ गोटा
२	तारपोलियन	कम्बल	भाडा वर्तन	धोती	सादा कपडा	प्लाष्टिक वाल्टी						
	२३६ वटा	१५० वटा	२६ सेट	५५	३३८ मिटर	२०७ थान						

अनुसूचीः ६चितवन जिल्ला स्थित नेपाली सेनाकोबिभिन्न स्थानमा रहेका युनिटका प्रमुखहरुको विवरणः

क्रसं.	युनिटको नाम	प्रमुखको नामथर	सम्पर्क नम्बर	कार्यालयको नम्बर
१.	काली बहादुर गण, भरतपुर	प्र.से. विज्ञान खनाल (गणपति)	९८५५०५६१११	०५६५२०७८३
२.	खड्गदल गण, कसरा	प्रमुख सेनानी सुधिर के.सी. (गणपति)	९८४७८८७३१४	०५६४११०२१
३.	सिंहनाथ गण (कमाण्डो), शक्तिखोर	प्र.से. भाईकाजी थापा (गणपति)	९८५१०५५१४४	९८६०३५६५०१
४.	नं.२ विपद् व्यवस्थापन गण, रसौली	प्र.से. राजेन्द्र पराजुली (गणपति)	9855054503	9855090801

अनुसूचीः ७निजी अस्पतालहरुको नाम र सम्पर्क नम्बर

क्रसं	संस्था	ठेगाना	प्रमुखको नाम	फोन नम्बर	जम्मा स्टाफ	बेड संख्या	कोभिड बेड
1=	भरतपुर अस्पताल	भरतपुर	जगन्नाथ तिवारी		६५०	५००	१९०
2=	चितवन मेडिकल कलेज	भरतपुर	हरिश चन्द्र न्यौपाने	०५६५३२९३३	१३४६	६५१	२६०
3=	मेडिकल साइन्स कलेज	भरतपुर		०५६५२४२०३	१३५०	३०२	२००
4=	नारायणी सामुदायिक अस्पताल	भरतपुर	बिष्णु कुँवर	०५६५२५५१७	१७७	१००	२०
5=	मनकामना अस्पताल	भरतपुर	अमृत कुँवर दवाडी	९८४९१९५३३७	२०	१००	
6=	श्री पुष्पाञ्जली अस्पताल	भरतपुर	सुजनराज अधिकारी	०५६५२६४४०	८१	५५	२८
7=	जय बुद्ध अस्पताल	भरतपुर	सिविक पुन	०५६५२१३७१	१६	१५	
8=	शान्ति अस्पताल	भरतपुर	कविर तिवारी	०५६५२५५७८	१९	५०	
9=	आशा अस्पताल	भरतपुर	नारायण सिंह कुँवर	०५६५२५३५५	३२	७५	
10=	ओम हस्पिटल	भरतपुर	ओम प्रकाश दवाडी	०५६५२१०६६	२१	२४	

11=	चितवन एभरेष्ट हस्पिटल	भरतपुर	भरतराज रेग्मी	९८५५०६३०६५	२४	२५	
12=	भरतपुर सामुदायिक अस्पताल	भरतपुर	जगन्नाथ सापकोटा	०५६५८२३२०	८०	५५	
13=	चितवन अस्पिटल	भरतपुर	भिष्मराज पौडेल	०५६५२७१०१	३१	५५	
14=	देवः हस्पिटल	भरतपुर	देव रानाभाट	०५६५२०२६६	२४	१५	
15=	सेण्ट्रल हस्पिटल	भरतपुर	शोभाकर घिमिरे	९८५५०५४७००	५८	५५	५
16=	रक्षा हस्पिटल	भरतपुर	कृष्ण भट्टराई	०५६५२५०००	२०	१५	
17=	निको बाल अस्पताल	भरतपुर	गोविन्द पौडेल	०५६५२८०५३	६६	२४	
18=	चितवन मोडेल हस्पिटल	भरतपुर	शम्भु सुवेदी	०५६५९४४६०	३२	५१	
19=	नेशनल सिटी हस्पिटल लि	भरतपुर	बिक्रम अधिकारी	९८५५०५३१२२	५०	५५	५
20=	अलाइभ हस्पिटल प्रा लि	भरतपुर	प्रमोद लामिछाने	०५६५२५४२८	३२	५०	
21=	सप्त गण्डकी हस्पिटल	भरतपुर	मोहन बहादुर कुँवर	०५६५२८०३७	३०	२५	
22=	भरतपुर आँखा हस्पिटल	भरतपुर			७०		
23=	चितवन मुटु हस्पिटल	भरतपुर	प्रभा शर्मा	०५६५२०२६६	१७	२५	
24=	मौलाकालिका हस्पिटल	भरतपुर	केशवराज भुर्तेल	०५६५२६७३८	४५	५१	
25=	बकुलर हस्पिटल	रत्ननगर	विश्वबन्धु वाग्ले	०५६५६०५००	९५	३५	८
26=	बगौडा हस्पिटल	मादी	रञ्जु सिंह	०५६५०१०९५	५३	२५	१०
27=	कालिका नगर हस्पिटल	कालिका	स्वप्निल शर्मा	०५६४१३१७३	१२	२५	२०
	भण्डारा हस्पिटल	राप्ती	बुद्धि बहादुर वि क	९८४५०९०६९७	२५	२५	२०
	वि पि को मेक्यान्सर हस्पिटल	भरतपुर			८००		१४०

सर्पदंश उपचार सेवा प्रवाह गर्ने अस्पतालहरुः **भरतपुर अस्पताल र बगौडा अस्पताल**

अस्पतालमा रहेका वर्न बेडको संख्याः भरतपुर अस्पतालमा ७ बेड

अनुसूचीः ८जिल्लामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका सरकारी र गैरसरकारी संस्थाहरुः

क्रसं	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ती	मोवाईल नं.
१.	युएनडिपी	भरतपुर मनपा वडा नं २	अन्जना शर्मा	९८५१२४५६७६
२.	फरवार्ड नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं २	नेत्र प्रताप सेन	९८४५०५७२६३
३.	प्रिपेप्याड नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं २	निर प्रसाद लामिछाने	९८५५०५६५१५
४.	दियालो परिवार	भरतपुर मनपा वडा नं १	भिमनारायण श्रेष्ठ	९८४५०४७५२४
५.	युथक्लवनारायणगढ	भरतपुर मनपा वडा नं १	भगवानकुमारजोशी	९८४५०४८६५१
६.	नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था	भरतपुर मनपा वडा नं १	दामोदरन्यौपाने	९८४५०६९१०१
७.	लोककल्याण सेवा प्रतिष्ठान श्रीराम जानकी बालिका आश्रम	भरतपुर मनपा वडा नं १	सावित्रीटण्डन	९८५५०५१२९०
८.	सुनोलोभविष्य नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं १	फणिन्द्रसापकोटा	९८५१०००५३१
९.	अभय उपचारकेन्द्र	भरतपुर मनपा वडा नं १	मीनाश्रेष्ठ	९८४५२२०२२९
१०.	अटिजमकेयर चितवन सोसाइटी	भरतपुर मनपा वडा नं २	निर्मलाडल्लकोटी	९८४५५९५९८३
११.	नेपालपर्माकल्चर समुह	भरतपुर मनपा वडा नं २	प्रेमबहादुर थापा	९८५१०३८५७१
१२.	माइतीनेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं २	ईश्वरगिरी	९८०११५१५७७
१३.	रामेश्वर पुस्तकालय	भरतपुर मनपा वडा नं २	शशीश्रेष्ठ	०५६५५६७७५
१४.	प्रभातमनोरन्जन समिति	भरतपुर मनपा वडा नं २	केशरीरमण वाग्ले	९८५५०६४३९५
१५.	चितवनसाहित्य परिषद्	भरतपुर मनपा वडा नं ३	सुरेन्द्रअस्तफल	९८५५०६१६६१
१६.	सेभ दमाइण्ड नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं ४	प्रमिलाभूषाल	९८५५०१७२१७
१७.	चेली नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं ५	रतिनाश्रेष्ठ	९८०८३६३८२७
१८.	आफन्तनेपाल(KIN)	भरतपुर मनपा वडा नं ७	केमिकाघिमिरे	९८५५०६६९१६
१९.	शहिदअ स्मृती प्रतिष्ठान नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं ७	संगिताभट्टराई रेग्मी	९८४५०७४५६४
२०.	मञ्जुश्रीअसहाय संरक्षण केन्द्र	भरतपुर मनपा वडा नं ७	मञ्जुखाँड	९८५५०५३७८८
२१.	शारदास्मृति प्रतिष्ठान	भरतपुर मनपा वडा नं ७	श्यामशुन्दर पन्थ	९८४५१५३६४०
२२.	महिला समुहसमन्वय समिति	भरतपुर मनपा वडा नं ८	सीतापौडेल	९८५५०५७८७७
२३.	भ्रष्ट्राचार विरुद्ध अभियान चितवन	भरतपुर मनपा वडा नं ११	भीमबहादुर श्रेष्ठ	९८४५३७७४६५
२४.	परिचय	भरतपुर मनपा वडा नं १०	बन्दनाकुमारी खाँड	९८५५०५४९२५
२५.	हेमोफिलियासोसाइटी नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं १०	दिपकन्यौपाने	९८५५०१४४२२

२६.	मानव सेवाआश्रम	भरतपुर मनपा वडा नं १०	शुशिलाके.सी.	९८५५०७६००१
२७.	एड्स हेल्थकेयर फाउण्डेशन	भरतपुर मनपा वडा नं ११	दिपकदुंगेल	९८५१०७५३२२
२८.	चितवनसक्रिया महिला प्रतिष्ठान	भरतपुर मनपा वडा नं १२	दिक्षारिमाल	९८५५०४६०५५
२९.	नेपाल महिला एकता समाज	भरतपुर मनपा वडा नं १२	जानुकाठकुरी	९८४५४२०४१७
३०.	प्रेरणानेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं १२	हेमापौडेल	९८५५०४६४१२
३१.	महिला शसक्तिकरण तथा परिवर्तनशिल संस्था नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं १२	संगिताभट्टराई रेग्मी	९८५५०५६३२४
३२.	सचेतमहिलासमाज नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं १२	निशान्यौपाने	९८४५०५८२७८
३३.	मार्थानवजीवन समाज	भरतपुर मनपा वडा नं १२	जानकीश्रेष्ठ	९८४५२४८२८३
३४.	सामाजिक तथा वातावरणीय अनुसन्धान संस्था नेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं १५	प्रा डा फूलवारी	९८५५०५८६९१
३५.	शिवरामस्मृति प्रतिष्ठान	भरतपुर मनपा वडा नं १५	अन्जनकुमार तिमल्सेना	९८५५०५४५८१
३६.	एभेष्टलर्निङ्ग एकेडमी	भरतपुर मनपा वडा नं २१	आनान्दपाण्डे	९८५११७०८७४
३७.	क्लिनिकनेपाल	भरतपुर मनपा वडा नं २७	हरिभण्डारी क्षेत्री	९८४१२७४६७६
३८.	सामरीउत्थान सेवा	भरतपुर मनपा वडा नं २९	मनिषामल्ल	९८५४९५६९७०
३९.	कर्तव्यनिष्ठ महिला समाज	इच्छाकामना गाउँपालिका	श्रृजना वसैला देवकोटा	९८४५२२०१८१
४०.	खानेपानी उपभोक्ता महासंघ	काठमाण्डौ	श्रृजना वसैला देवकोटा	९८४५२२०१८१
४१.	कारितासनेपाल	गैंडाकोट २नवलपरासी	शंकरकुमारी पौड्याल	९८०१३१७४९९
४२.	पौरखीनेपाल	चुनदेवीकाठमाण्डौं	मन्जुगुरुङ्ग	९८४१७९३५६७
४३.	फर द वन	नख्खुकाठमाण्डौं	अमृताप्रधान	९८४५०२६६८७
४४.	नेपाल दलित महिला उत्थान संघ	बालुवाटार काठमाण्डौं	पम्फापरियार गुरुङ्ग	९८४१५९६३६७
४५.	पिडित सेवासंघ	लाजिम्पाट,काठमाण्डौं	सुर सिं मोक्तान	९८४१३३०६४१
४६.	फियाननेपाल	नयाँबानेश्वर१०	अशोकबहादुर सिंह	९८४५४४४४६८
४७.	ग्रीन तारानेपाल	बालुवाटार,काठमाण्डौं	श्यामवसकुला	
४८.	लुमन्ती	खैरहनी	सिंहबहादुर लामा	९८४५०४७४३५
४९.	रत्ननगर उद्योग वाणिज्य संघ	रत्ननगर	अनिलकृष्ण श्रेष्ठ	९८५५०५५०२१

५०.	ग्रामिण पुनर्निर्माण संस्था	माडी नगरपालिका	रविन्द्र सिंह ठकुरी	९८५५०५२३२६
५१.	आफन्त नेपाल	माडी नगरपालिका	उषा गुरुङ	९८५७०७४०८१
५२.	चितवन सक्रिय महिला प्रतिष्ठान	माडी नगरपालिका	दिक्षा रिमाल	९८५५०४६०५५
५३.	ने रे सो का उपशाखाहरु	सबै पालिकाहरुमा		
५४.	RNN	ईच्छाकामना गाउपालिका	रामप्रसाद ढुङ्गाना	९८४५०६२५२३
५५.	WHH	ईच्छाकामना गाउपालिका	गिरी खत्री	९८४१८७९१४४
५६.	मेडनेपाल	ईच्छाकामना गाउपालिका	सूर्य पौडेल	९८५५०४६६६९
५७.	दियालोपरिवार	ईच्छाकामना गाउपालिका	गोविन्द सिल्पाकर	९८४५८५६५३६
५८.	दसेवा नेपाल	ईच्छाकामना गाउपालिका	सुरेन्द्र प्रकाश पोखरेल	९८५५०७५४३०
५९.	सपनाभिलेज	ईच्छाकामना गाउपालिका	ध्रुव गिरी	९८४५०६२५२३
६०.	वाइनटु वाटर	ईच्छाकामना गाउपालिका	रोशनी	९८४१८७९१४४

अनुसूचीः ९जिल्लाका स्थानीय तहमा कार्यरत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुको नाम सम्पर्क विवरणः

क्रसं	स्थानीय तह	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सम्पर्क नम्बर
१.	भरतपुर महानगरपालिका	रामबन्धु सुवेदी	9855058066
२.	माडी नगरपालिका	पुष्प राज ढकाल	९८५५०५०३०६
३.	रत्ननगर नगरपालिका	शिशिर पौडेल	९८५५०१४१११
४.	खैरहनी नगरपालिका	पुरुषोत्तम शर्मा	९८५५०१५१११
५.	राप्ती नगरपालिका	गंगा भुजेल	९८५५०४१११
६.	कालिका नगरपालिका	निशान राज गौतम	९८५५०१९१११
७.	इच्छाकामना गाउँपालिका	श्री शालिकराम बस्याल	९८५५०५०९९९

अनुसूचीः १० स्थानीय तहहरुका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र महिला विकास शाखा प्रमुखहरुको सम्पर्क नम्बर

स्थानीय तहको नाम	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सम्पर्क नम्बर	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख	सम्पर्क नम्बर

भरतपुर महनगरपालिका	दिपद सुवेदी	९८५७६२२११९	शान्ताकुमारी पौडेल	९८४००५८८८३
माडी नगरपालिका	भोजराज खनाल	९८५५०६६६१९	उषा आचार्य	९८४९६७९६४२
रत्ननगर नगरपालिका	माधव प्रसाद पौडेल	९८५५०५२५५१	दिपा घिमिरे	९८५५०८५३८०
खैरहनी नगरपालिका	अनुप अधिकारी	९८५५०६३६७७	कृष्णाकुमारी गुरुङ	९८४५०५३१०३
राप्ती नगरपालिका	सुरेश न्यौपाने	९८४६४३५०००	देवी अधिकारी	९८४९०८९८३२
कालिका नगरपालिका	दिपक भण्डारी	९८५५०५३४७८	सम्झना ढकाल	९८४५०७३३५०
इच्छाकामना गाउँपालि	वासुदेव सापकोटा	९८५५०४६३२७	चन्द्राभेदी अधिकारी	९८५१२४९०९४

अनुसूचीः ११ स्थानीय तहका कार्यालयमा रहेका विपद सम्पर्क ब्यक्तिहरुको नामावलीः

सिनं	कार्यालय	नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल
1=	भरतपुर महानगरपालिका	जीवलाल कुँवर	९८४५०८८५२८	Jiblalkunwar2011@gmail.com
2=	माडी नगरपालिका	सन्तोष सुबेदी	९८५५०४६३३४	subedi.s1987@gmail.com
3=	रत्ननगर नगरपालिका	विश्वास श्रेष्ठ	९८५५०१११२४	bshrestha69@gmail.com
4=	खैरहनी नगरपालिका	भुमि प्रसाद कंडेल	९८४५०४३५२७	
5=	राप्ती नगरपालिका	मुक्ति पौडेल	९८५७६२८२३१	
6=	कालिका नगरपालिका	प्रकाश पौडेल	९८४१६४५६५५	
7=	इच्छाकामना गाउँपालिका	रमेश मगर	९८४५१७५४१३	rameshmagarchitwan@gmail.com

अनुसूचीः १२जिल्ला स्थित बिभिन्न कार्यालयहरुका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरणः

क्रसं	कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	पद	मोवाइल	ईमेल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	आनन्द वँशी न्यौपाने	प्रशासकीय अधिकृत	9855092200	poudel.sanjay98@gmail.com
२.	स्वास्थ्य कार्यालय, चितवन	अमृत महर्जन	खोप अधिकृत	9841548495	amritmaharjan24818@gmail.com

३.	संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	योगेन्द्र नारायण देव	केमिष्ट	9845603560	deoyogendranarayan@gmail.com
४.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं१ मकवानपुर साइट . कार्यालय				
५.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय				
६.	डिभिजन वन कार्यालय	बालकृष्ण खनाल	सहायक वन अधिकृत	9855092222	khanalbalkrishna@gmail.com
७.	नारायणी नदी व्यवस्थापन आयोजना	ईश्वरमणी पोखरेल	सि.ई.डि.	9869415692	pep4dwidp@gmail.com
८.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	बालाकृष्ण आचार्य	अधिकृत छैठौं	9845694397	balaknpl@gmail.com
९.	सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	आशिष श्रेष्ठ	इन्जिनियर	9845103107	visitashish@hotmail.com

अनुसूचीः १३जिल्लामा सक्रिय सञ्चारकर्मीहरुको सम्पर्क नम्वर

क्रस	नाम	संस्था	फोन	इमेल
१	नारायणप्रसाद अधिकारी	**अध्यक्ष, नेपाल पत्रकार महासंघ, चितवन**	९८५५०५७७००	npadhikari66@gmail.com
२	प्रकाशमणि ज्ञवाली	एभिन्यूज टिभी	९८५५०५४९८९	pgatvmani@gmail.com
३	प्रमिता ढकाल	कान्तिपुर दैनिक	९८४५०५५९८०	prameeta.dhakal@gmail.com
४	दीपेन्द्र अधिकारी	चितवन पोष्ट/नयाँ पत्रिका	९८५५०५३२५३	reporterdip@gmail.com
५	आनन्द पोखरेल	आभास टिभी/सञ्चारपत्र दैनिक	९८४६२६२८५६	aanandapokharel@gmail.com
६	उर्गेन तामाङ	अर्जेन्ट खबर	९८४२७४६९०९	urgennews@gmail.com
७	राजेन्द्र आचार्य	सौराहा अनलाइन डटकम	९८५५०८०५४४	rajjyotirose2066@gmail.com
८	शोभा पुडासैनी	शासनखबर डटकम	९८४५०९१५६२	spchitwan.5@gmail.com
९	एलिना पोखेल प्रिति	माडी एफ एम	९८४५९५२३३१	
१०	तुलमान गुरुङ	चितवन पोष्ट दैनिक	९८५६०४३३४१	tulmangurung1@gmail.com
११	सरिता महतो साह	स्वदेश एफ एम	९८५५०६५६९०	
१२	भूपराज पाठक	माडी एफ एम	९८४५७१२१६८	

१३	विप्लव काफ्ले	कारोबार दैनिक/ नेपाल प्रेस	९८४५०८५०४०	biphari99@gmail.com
१४	वसन्त शर्मा ढुङ्गाना	कालिका एफ एम	९८४५०८३१२२	basanta74dhungana@gmail.com
१५	अनिल भट्टराई	माडी एफ एम	९८४५६३०८२८	anilbhattarai2016@gmail.com
१६	सरिता पौडेल	खुला नेपाल डट कम	९८४५०७९२९४	saritajournalist@gmail.com
१७	बविलाल तामाङ	न्यूज प्रवाह डट कम	९८४५०६७४१४	newsprabah@gmail.com
१८	समिक्षा पुरी	कालिका एफ एम	९८४५५२९५५८	purisamikshya91@gmail.com
१९	ज्ञानेन्द्र तामाङ	बुलबुल खबर	९८५५०८८२३५	doshigt@gmail.com
२०	विवेक पोखरेल	सिनर्जी एफ एम	९८५५०८०९११	bibek.aadi8@gmail.com
२१	राधेश्याम खतिवडा	उज्यालो नेटवर्क	९८४५०२३६१२	khatiwada.radhe@gmail.com
२२	हरिप्रसाद पोखरेल	चितवन पत्र	९८५५०६४२११	hpralesh@gmail.com
२३	तिलकराम रिमाल	कान्तिपुर हेल्थ	९८५५०८२५८५	tilakrimal@gmail.com
२४	ईश्वर जोशी	बिबिसि र एनटिभी	९८४५०२६४०४	ishworjoshi@gmail.com
२५	विचित्र पौडेल	हिमालय टेलीभिजन	९८५५०५१८९८	poudelbichitra@gmail.com
२६	सुवास पण्डित	अनलाईन खबर	९८४५०४५२१०	panditsubas@gmail.com
२७	रमेश कुमार पौडेल	कान्तिपुर	९८४५०४८४५१	k6ramesh@gmail.com
२८	अनिल ढकाल	अन्नपूर्ण पोष्ट/एपीवान टिभी	९८५५०५१४१६	media.dhakalanil@gmail.com
२९	प्रदीप घिमिरे	ग्रेट एफ एम	९८४५२०९९३०	hamroghimire@gmail.com
३०	होमनाथ सापकोटा	चितवन पोष्ट	९८५५०८०२९१	journalisthom@gmail.com
३१	शान्ता अधिकारी 'ख'	अग्रता साप्ताहिक	९८५१२३५३११	akshanta@gmail.com
३२	राजु चौधरी	कान्तिपुर लिभिजन	९८५५०५११५१	rachaudharyraju@gmail.com
३३	रामकान्त पौडेल	सिनर्जी एफ.एम.	९८५५०३६०२२	k ant818@gmail.com
३४	राजेश घिमिरे	सेतो पाटी डट कम	९८५५०५२०७६	rajeshat94@gmail.com
३५	सूर्यप्रकाश कँडेल	कायाकैरन दैनिक	९८४५०४८९६९	surya75@gmail.com
३६	शान्ता अधिकारी	गोरखापत्र	९८४५०४८३१२	shanta2047@gmail.com
३७	शिव गौतम	कायाकैरन दैनिक	९८४२५५७८०५	shivachitwan75@gmail.com
३८	अमिर रामदाम	स्वर्ण खबर साप्ताहिक	९८४५११००२७	ramdamamir@gmail.com
३९	प्रस्ताव सुवेदी	क्लिक खबर डटकम	९८५५०५४१३५	news.prastab@gmail.com
४०	बसन्त पराजुली	गोरखा पत्र दैनिक	९८५५०५३५७६	parajuli.basanta@gmail.com
४१	निशा श्रेष्ठ	शिलापत्र डट कम	९८६२०९९३८१	nishashrestha2897@gmail.com
४२	ध्रुवराज खनाल	कायाकैरन	९८५५०८०३१५	dhurbanewsexpress@gmail.com

४३	शिशिर सिंखडा	कालिका दैनिक अनलाइन	९८५५०६३२७०	chitwanshishir@gmail.com
४४	प्रकाश सिग्देल	सफल खबर डट कम	९८५५०५२०६७	vjprakash027@gmail.com
४५	शालिग्राम नेपाल	गोरखापत्र दैनिक	९८५५०४११२६	shaligramnepal@gmail.com
४६	लक्ष्मण सापकोटा	रत्ननगर अनलाइन	९८४५०६८०३४	laxman68034@gmail.com
४७	सन्तकुमार चौधरी	जनता टिभी	९८५५०२८२८०	kumarsantaji@gmail.com
४८	शिव शर्मा	कालिका एफ एम	९८४५८५६९५५	shibasharmar55@gmail.com
४९	सूर्यप्रसाद अधिकारी	अभियान दैनिक	९८५५०५०७२७	arthannews.surya@gmail.com
५०	कृष्ण आचार्य	नारायणी अनलाइन	९८४५१५६४१२	acharyak066@gmail.com
५१	चिन्तामणि पौडेल	शुभेच्छा सन्देश साप्ताहिक	९८४५०४८९५७	paudelcmp@gmail.com
५२	नेत्रप्रसाद आचार्य	रेडियो माडी	९८४५४३४८३९	netraacharya2047@gmail.com
५३	प्रतिमा कुमाल	कालिका एफ एम	९८४४४५५६२०	kumalpratima07@gmail.com
५४	कुल काफ्ले	न्यूज कारखाना	९८६०३८९७१७	amitkafle1234@gmail.com
५५	विकास पौडेल	समाबेसी खवर	९८५५०६२२९८	bikashpaudel71@gmail.com
५६	हिरालाल आचार्य	नारायणी अनलाइन	९८४६९२३४८९	hiralalacharya02@gmail.com
५७	सुशील पन्त क्षेत्री	ए टु जेड समाचार	९८४५६९०२७५	sushilpant60@gmail.com
५८	सुदीप निउरे	सिनर्जी एफ एम	९८५५०४६२११	sudeepseason@gmail.com
५९	सुरक्षा न्यौपाने	हल्कारोसमाचार डट कम	९८६५३५६२७८	surakshyaneupane2027@gmail.com
६०	अस्मिता पराजुली	ए टु जेड समाचार	९८४५७३७१९७	asmitaparajuli6@gmail.com
६१	महेश पाण्डे	नेपालीका आवाज डटकम	९८५११६३४२५	pandeymahesh17@gmail.com
६२	सरोज खनाल	माडी एफ एम	९८४५६७२०५८	sarojkh91@gmail.com
६३	हीरालाल गुरुङ	मनकामना एफ एम	९८४५९५०३०१	pallabihira@gmail.com
६४	सुरेन्द्रप्रसाद पौडेल सुरज	रेडियो भरतपुर	९८६७६४३७२६	surajpaudel721@gmail.com
६५	वीरेन्द्रमणि पौडेल	नारायणी टु डे	९८५५०५७५८०	birendramanipaudel@yahoo.com
६६	नवीनबाबु मरहठ्ठा	चितवन ज्योति साप्ताहिक	९८५५०६०१७७	nabinmarahatta10 @gmail.com
६७	हरिप्रसाद उप्रेती	जोश साप्ताहिक	९८४५७१६०७४	josh.news66@gmail.com
६८	सञ्जय चौधरी	लगातार न्यूज डट कम	९८४५२४१०८६	sanjayac75@gmail.com
६९	रवीना पौडेल	प्राइम टाइम टिभी	९८६५०५१३८९	rawbeena84@gmail.com
७०	सुनीलकुमार श्रेष्ठ	एपी वान टिभी	९८६२४१८१४५	sunilkumarshrestha8@gmail.com
७१	प्रतिज्ञा सिलवाल	आइएनएस	९८५१२००४१०	silwal.pratigya@gmail.com
७२	मधुसुदन दवाडी	नारायणी अनलाईन	९८४१६३२५८०	

अनुसूचीः १४जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धी विवरण

स्थानिय निकाय	क्र.स	एम्बुलेन्स सञ्चालनको विवरण ठेगाना	एम्वुलेन्स नम्बर	वर्ग	चालकको नाम फोन □	सञ्चालकको नाम फोन	वार्ड नं.
भरतपुर	१	नेरेसो गीतानगर उपशाखा	बा २१ च १६२६	ग	विक्रम महतो ९८४५९२३४५९	रुद्र अधिकारी ९८५५०५१०४२	६
	२	नेरेसो चनौली उपशाखा	ना २ च २७३५	ग	भिमबहादर महतो ९८४५०५६९३९	ओमप्रसाद लामिछाने ९८५५०५६५१०	
	३	नेरेसो शुक्रनगर उपशाखा	ना २ च ५३४४	ग	जयराम सापकोटा ९८५५०६५९३६	छविलाल सापकोटा ९८५५०५८५८५	२५
	४	नेरेसो पटिहानी उपशाखा	ना २ च ९६७२	ग	हरि चौधरी ९८४५७९४४४४	श्री कृष्णहरी शर्मा ९८४५१४३३९४	२२
	५	नेरेसो जगतपुर उपशाखा	ना २ च ५६९०	ग	रामबहादुर गुरुङ्ग ९८४५५९५७४७	पदमपानी पौडेल ९८५५०६०२८५	२३
	६	नेरेसो महेन्द्रचोक उपशाखा	ना ४ च ४३१३	ग	अमृत खत्री ९८४५११२२८४	जीवन के.सी. ९८४५०४६४५९	१४
	७	नेरेसो लंकू उपशाखा	ना ३ च ७८४३	ग	विरबहादुर गुरुङ्ग ९८६५१८१९००	श्री सोमनाथ खरेल ९८६५०३६३१४	३
	८	नेरेसो पार्वतीपुर उपशाखा	ना ५ च १६७४	ख	वीरबहादुर गुरुङ्ग९८४५०५०५४५	रामचन्द्र अधिकारी ९८४५०७७९०६	२१
	९	नेरेसो शारदानगर उपशाखा	प्र ३ क ००३-०९९९	ख	९८४५०५६६३७	वसन्त कुमार पौडेल ९८४५०२६२०१	१९
	१०	नेरेसो दिव्यनगर उपशाखा	ना १ च ९१२४	ग	तारानाथ भट्ट ९८५५०५८४७४	जिवाखर ढकाल ९८४५०५४१६९	२६
	११	नेजुरेस लक्ष्मी मावि.	ना १ च	ग	गणेश गुरुङ्ग	लक्ष्मी मावि लंकू	

		लंकु	९५२०		९८४५०८२२७७	प्रधानाध्यापक	
कालिका	१२	नेरेसो जुटपानी उपशाखा	ना.२.च २३६१	ग	रविन्द्र श्रेष्ठ९८४५४३२१३५	लिला ब गुरुङ्ग९८५१००९४७४	
	१३	नेरेसो शक्तिखोर उपशाखा	ना ३ च ३०६२	ग	कृष्ण श्रेष्ठ ९८१७२९७८९४	दिपक कुमार खड्का९८१६२३१७४७	
खैरहनी	१४	नेरेसो चैनपुर उपशाखा	वा १४ च ६९०९	ग	रमेश तिवारी ९८५५०८२१००	श्री तेजराज अधिकारी९८४५१०८३६७	३
माडी	१५	नेरेसो अयोध्यापुरी उपशाखा	ना २ च ४०१२	ग	नारद प्रसाद मरहट्टा ९८४५५९३६९४	सूर्यनाथ अधिकारी ९८४५६५४६९६	९
	१६	नेरेसो कल्याणपुर उपशाखा	ना ३ च ५५४३	ग	तेजनारायण सुवेदी ९८६५००३९५५	रामकृष्ण अधिकारी ९८४५३९३७६५	६
	१७	नेरेसो गर्दि उपशाखा	ना ४ च ५७५०	ग	भोजराज भूषाल ९८४५३७०६८५	हिराबहादुर थापा ९८४५०७०३१०	
राप्ती	१८	नेरेसो पिप्ले उपशाखा	ना२च ४४८८	ग	कृष्ण ब.सार्की ९८५५०६३५३२	रामबहादुर लामिछाने ९८५५०६६३७८	१
	१९	नेरेसो भण्डारा उपशाखा	ना ४ प ७७१४	ग	विष्णु चौधरी ९८४५०७०१३३	भाष्करराज ओली ९८५५०६२१८१	
	२०	नेरेसो वीरेन्द्रनगर उपशाखा	बा प्र. च १२११	ग	गणेशकान्त थपलिया ९८४५१३९०७८	श्री हरिशरण डल्लाकोटी९८४५०२३२६९	
रत्ननगर	२१	नेरेसो वछ्यौली	प्र ३-०१-०२३ च ५६५४	ग	निरन्जन चौधरी ९८४४०३०२००	सुवास विडारी ९८४५२४२२४९	

अनुसूचीः १५जिल्लामा रहेका बारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण

सिनं	स्थान	सम्पर्क नम्बर	कैफियत

1=	भरतपुर महानगरपालिका	०५६५२१०८३	२ थान संचालनमा रहेको ।
2=	नेपाली सेना बिपद् व्यवस्थापन गण रसौलीआपटाडी	०५६४१४०४४	आपटाडीमा राख्ने गरिएको ।
3=	भरतपुर बिमानस्थल चितवन		एयरपोर्टमा प्रयोग हुने गरि ।
4=	खैरहनी नगरपालिका	९८५५०८२६५०	खेमनारायण श्रेष्ठ
5=	खैरहनी नगरपालिका	९८६५३७७१०५	श्रीराम चौधरी
6=	खैरहनी नगरपालिका	९८६३०४९९७०	राज कुमार चौधरी
7=	खैरहनी नगरपालिका	९८६५३५०१४७	नवराज रिजाल

अनुसूचीः १६खोज तथा उद्धारको लागि हाल जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा रहेका स्रोतहरुः

(क) जिल्ला प्रहरी कार्यालय चितवनमा रहेको उद्धार सामग्रीहरु

सि.नं.	सामानको विवरण	संख्या	सि.नं.	सामानको विवरण	संख्या
१	लाईफ ज्याकेट	१०	६	स्ट्रेचर	८
२	सेफ्टी हेलमेट	१०	७	सावेल	१०
३	मेटल बकेट (बाल्टिन)	१	८	पिक (गैंटी)	७
४	रबर टयुब	३	९	बन्चरो	५
५	सरफ रोप	२	१०	हँसिया	२

(ख) मातहत कार्यालयमा रहेका उद्धारका सामाग्रीहरू

सि.नं.	कार्यालय	उद्धार सामाग्री	संख्या
१		सावेल	२
		नाइलन डोरी	२
		लाईफ ज्याकेट	१२
		काठको डुंङ्गा	१

	व.प्र.का.नारायणगढ चितवन	रवर बोट	१
		थ्रो ब्याक (पानीमा उद्धार गर्न प्रयोग हुने डोरी)	२
		ट्युब	२
		सेफ्टी हेलमेट	७
		पिक (गैंटी)	१
		स्ट्रेचर	१
२	ई.प्र.का.टांडी चितवन	ट्यूव	७
		डोरी	२
		पिक (गैंटी)	२
		साबेल	६
		बाल्टी	२
३	ई.प्र.का.माडी चितवन	सावेक	२
		लाईफ ज्याकेट	१५
		डोरी	१
		बाल्टी	२
		ट्युव	१२
४	ई.प्र.का.भण्डारा चितवन	पिक	१
		साबेल	४
		डोरी	२
		बालटिन	२
		ट्युव	१
		अग्नि नियन्त्रण सिलिण्डर	२
५	ई.प्र.का.खैरहनी चितवन	लाईफ ज्याकेट	४
		ट्युव	१
		डोरी	१

६	ई.प्र.का.मुग्लिङ चितवन	लाईफ ज्याकेट	१९
		सावेल	२
७	ई.प्र.का.गितानगर चितवन	स्टेचर	४
		सावेल	२
		गैँची	१
		बाल्टी	२
		डोरी	१
		ट्युब	१
८	ई.प्र.का.फुलबारी चितवन	स्टेचर	१
		सावेल	२
		पिक	२
		बाल्टिन	२
		डोरी	१
		ट्युव	१

अनुसूची१७ : उद्योग बाणिज्य संघका पदाधिकारीहरुको विवरणः

क्रसं	नाम थर	पद	सम्पर्क नम्बर	क्रसं	नाम थर	पद	सम्पर्क नम्बर
1=	चुमनारायण श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५५०५५३३१	1=	राजेन्द्र वलि	द्वितीय उपाध्यक्ष	९८५५०५६१८३
2=	राजु श्रेष्ठ	नि अध्यक्ष	९८५५०५५०७५	2=	शिरिस पन्त	तृतीय उपाध्यक्ष	९८५१०८०८०३
3=	सुमनकुमार श्रेष्ठ	वरिष्ठ उपाध्यक्ष	९८५५०५५६९३	3=	राजकुमार कानु	विपद् संयोजक	९८५५०५५०४२
4=	चिरञ्जिवी सुवेदी	प्रथम उपाध्यक्ष	९८५५०५६६६३	4=	निलबहादुर केसी	का निर्देशक	९८५५०५४०६८

अनुसूची १८ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा चितवनका पदाधिकारीहरुः

क्र.स	नामावली	पद	सम्पर्क नम्वर
१	श्री ज्ञानशाली न्यौपाने	सभापति	९८५५०५८३९९
२	डा.पूष्करनाथ भुषाल	वागमती प्रदेश सदस्य	९८५५०८१२१९
३	श्री रत्नप्रसाद सापकोटा	उपसभापति	९८५५०५३१७४
४	श्री विदूर के.सी	उपसभापति	९८४५०२३४५८
५	श्री हरिप्रसाद पौडेल	मन्त्री	९८५५०६१५८९
६	श्री बिजयराज खनाल	कोषाध्यक्ष	९८५५०४६६२६
७	श्री शालिग्राम पौडेल	उपमन्त्री	९८५५०६०५७१
८	श्री सिर्जना अधिकारी	उपकोषाध्यक्ष	९८४५१४१७९९
९	श्री रामबहादूर लामा	सदस्य	९८४५६९७६५०
१०	श्री हरिचन्द्र महतो	सदस्य	९८५५०५२५७२
११	श्री महेश्वर थपलिया	सदस्य	९८५५०६०१३३
१२	श्री जगदीश्वर खनाल	सदस्य	९८४५०८०२४७
१३	श्री चिजकूमार आले	सदस्य	९८४५०६६३११

१४	श्री केशवकूमार अधिकारी	सदस्य	९८४५९२१२६८
१५	श्री हरिप्रसाद न्यौपाने	मनोनित सदस्य	९८५५०५५९७७
१६	डा. सुर्यकान्त श्मिरे	मनोनित सदस्य	९८५५०६३५९०

अनुसूचीः १९नेपाली सेनाका विभिन्न युनिटमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरणः

युनिटको नामः काली बहादुर गण

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
1=	नाईलनको डोरी	२		रबरबोट	१		ईमर्जेन्सी लाईट	२
2=	टायरको ट्यूव	३		ऐ को फूट पम्प.	१		हेड लाईट	६
3=	वायर कटर	२		ऐको प्याडल.	२		थ्रो व्याग	१
4=	पिक	४		ओमोटर .बि एम.	१		स्टेचर	२
5=	सावेल	४		रेस्क्यू भेष्ट	५		मनी व्याग	३
6=	फष्टएड बक्स	१		सेफ्टी हेलिमेट	५		क्रो बार	४
7=	लाईफ ज्याकेट	७२		आल्मूनियम बाल्टीन	४		पानी बूठ	३
8=	अक्सिजन सिलिण्डर	२		ट्यूब	२		भर्याङ्ग	१
युनिटको नामः खड्गदल गण								
1=	रवरबोट	२	5=	आरा	४	9=	पिक	३०
2=	प्लाष्टिक हेलमेट	२९	6=	बन्चरो	२	10=	OBM बोट	५
3=	वाटरप्रुफ लाइफ ज्याकेट	१३६	7=	घन	१	11=	पटेला डुङ्गा	८
4=	साबेल	३०	8=	ईम्प्रोभाइज म्याट्रेस बोर्ड	२	12=	खोपुवा डुङ्गा	३
युनिटको नामः सिंहनाथ गण (कमाण्डो)								
1=	५ केजि फायर एक्सटिङ्गगूईसर	३	46=	१० केजि फायर एक्सटिङ्गगूईसर	२	91=	५० केजि फायर एक्सटिङ्ग गूईसर	६
2=	५ केजि फायर एक्सटिङ्गगूईसर	३	47=	Spray Paint Cans int L Fluorescent Diff Colors	५	92=	Portable Water Sprinkle Container	१
3=	Latex Gloves	७	48=	Tarps 4*4 Meter	३	93=	Water Rescue Rope With Bag	२

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
4=	Inflatable Rubber Boat	१	49=	Tarps 6*6 Meter	३	94=	Cervical Coll	१
5=	स्ट्रेचर	३	50=	Eye Protection	७	95=	Water Proof Suit	१
6=	Reciprocating saw Replacement blades)wood(	१	51=	Madical Frist Responder Set in Bag pack	३	96=	Self-Breaking Descender	३
7=	Life Buoy	९	52=	Knee Pad	७	97=	Rafting Boats	२
8=	रबर ट्युब	१०	53=	Chest Harness	३	98=	Mistral Raft)Boat(	१
9=	Petton Hammer	३	54=	Rock Piton	३	99=	Water Proof Life Jacket	११
10=	Rotary hammer Drill 10.3 kg	१	55=	Rotary hammer Drill 6 kg	१	100=	Breathing Apparateuses Set	३
11=	Climbing Gloves	३	56=	GriGri	३	101=	Dynamic Rope)200 M(	४५०
12=	Chain Saw	२	57=	Multy Utility Knife	३	102=	Raping Rope	१००
13=	Replacement Chain 24 Inch	२	58=	Rescue Helmet)HABOV(	४	103=	Foot Wear)Rock Shoes(	३
14=	Replacement Chain 16 Inch	३	59=	Bolt Cutter	६	104=	Demolition Hammer)6 Kg (	२
15=	Circular Saw 15 Amps 26 CM)10 1/4 Inch (Blade	३	60=	Bolt Cutter 24/42 Inch	२	105=	Rotary Hammer)10.3 kg (	१
16=	Circular Saw Blade	५	61=	Come Alone Rescue Diff Types	१	106=	Rescue Pulley	७
17=	Reciprocating Saw	३	62=	Crowbar)60 CM(	७	107=	Carabina	८
18=	Reciprocating Saw Blade Metals	३	63=	Level 60 CM	३	108=	Heavy Rescue Ladder	१
19=	Reciprocating Saw Replacement Blade	३	64=	Hydraulic Jacks 5/10/12/20/30 Ton	३	109=	Rescue Rope 12 mm 100 ,	२
20=	Drill Bit 40 MM	३	65=	Farming Hammers 0.7 kg	३	110=	Jumar	१
21=	Drill bit 30 MM	३	66=	Pinch Point Pray Bars)60 (Inch	५	111=	Fan for Confined Spaces With Hose Electric	१
22=	Rotary Rescue Saw For Concrete Cutting	९	67=	Sledge Hammer 4,5,6 kg	३	112=	Portable Light Oxygen Set For Rescuer	१
23=	Rotary Rescue Saw Blades For Cutting Wood	३	68=	Carpenter Hand Saw)60 cm Blade(	५	113=	Light Portable Pump	१
24=	Rotary Rescue Saw For Metal Cutting Blade	९	69=	Shovel Rounded or Spade	६	114=	Frame Rescue HELIC	१
25=	Rotary Rescue Saw	१	70=	Tin Snips	२	115=	Rapplling Gloves	३३
26=	Rotary Rescue Saw 16"	१	71=	Pliers	२	116=	Oxygen Cylinder complete Set	१

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
27=	Adjustable Ladder of Different size	१	72=	Crescent Wrench	३	117=	Fire swatter	५
28=	Gasoline Operated Portable Breather Compressor	२	73=	Screw Driver Set Slot & Philips Head)Various Size(	३	118=	Fire Rake with handle	३
29=	Entry Control Board	१	74=	Key Hole Saw 15 cm Blade Min	३	119=	Rak hoe	३
30=	Harness	४	75=	Measuring Tape)SM(	३	120=	Helmet	१०
31=	Bull Dog Grip	४	76=	Carpenter Square 30 cm Min	३	121=	Pump	१
32=	BackBoard With 2 Straps	३	77=	Galvanise Metal Tube 4 "6 Ft Long	८	122=	Shovel	५
33=	Seat Harness	५	78=	Chipping Hammer Drill Bits Flat	३	123=	water bottle	४
34=	Throwbag	२	79=	Lighting Equipment)Halogen Spot Light (With Cord	४	124=	Foruwa	१
35=	Hammer	१	80=	Chipping Hammer Drillbit Pointed	३	125=	Gloves	२
36=	Snatch Block)single(	१	81=	Emergency Fire Skip Rope Ladder 100 Ft	१	126=	Gaggles	३
37=	Prusikcord	१	82=	Fire Proximity Suit	६	127=	First aid box	१
38=	FastropeGlovs	३	83=	Flash Hood	९	128=	jump suit	३
39=	Heli Rescue strecher	१	84=	Fire Man Axe	१	129=	leather boot long	३
40=	Screw Carabina	१	85=	Luminous Jacket, Vest	१	130=	Head light	२
41=	ATC	१	86=	Fire Fighting Helmet with Face Shield	९	131=	X hoe	१
42=	Fire Beater	६	87=	Fire Fighters Working Gloves	९	132=	Crosscut saw 4 inch	२
43=	Scene Tape Roll	९	88=	Fire Proof Boot	९	133=	Bow saw set 36 inch and 24 inch	२
44=	Safety cones	१८	89=	Safety Helmet with Head Lamp	८			
45=	Extension Cord 30 Mtr	२	90=	Swr Bulldog Grips Winch Machine Block&Tackles	१			
युनिटको नामः नंर विपद व्यवस्थापन गण.								
1=	Frame Rescue Helic	3	125=	Torch Light	8	249=	Protective Eye Ware	2
2=	Circular Saw Blade)CSSR(	16	126=	Lighting equipment helogene light)1+24(	15	250=	Fire Extinguisher 6 kg)co2(	1

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
3=	Circular Saw	18	127=	Snake Camera)3+4(	7	251=	Fire Protective Boot	45
4=	Winch 12V Truck)MYD(	2	128=	wireless life detector	3	252=	Fire Extinguisher 9 kg	1
5=	Winch Machine 5 Ton	2	129=	Rescue Rader	1	253=	Fire Extinguisher 10 kg	49
6=	Steel Wire Rope)SWR 1/2' 100m Long(	6	130=	Wireless smoke life detector	2	254=	Fire Fire Extinguisher 5-8 kg dry chemical type Bc	2
7=	Steel Wire Rope)SWR 1/4' 100m Long(	७	131=	Rescue Rader life sensor	1	255=	Fire Extinguisher 5kg	3
8=	SWR Clamp)SWR 1/2"(	1	132=	Digital Camera	2	256=	Fire Extinguisher 2kg	8
9=	Sling 1/2' SWR)5 Mtr.Long(	11	133=	Hand held gas detector)1+5(	6	257=	Mobile Fire Extinguisher 50kg	7
10=	Sling 1/2' SWR)10 Mtr.Lon(	11	134=	Entry Control Board	3	258=	Fire Extinguisher 9kg	1
11=	Steel wire rope clamp 1/2 inch	4	135=	DSLR Camera	3	259=	Fire Extinguisher)CO2 (6kg	1
12=	Bulldog grip 1/2' 50+12	38+12	136=	Timber for shoring)Shalla (	24	260=	Throwing type fire extinguisher	159
13=	Bull dog Grip 1/4'	34	137=	Galvanised Metal Tube Roller 4' 6 ft long	24	261=	ELIDE Fire Ball	14
14=	Block and Tackle)Jhumar(	2	138=	Safty helmet with head lamp	14	262=	Flexible Water Storage Bladder)5000 Ltr.Capacity(	3
15=	Block and Tackle	12	139=	P.P.E helmet	12	263=	Cable Ladder	1
16=	Block and Tackle	2	140=	Safty helmet)working(	8	264=	Aluminium Ladder -e¥ofé_)13+4s(	11
17=	Snatch Block)SWR 1/2' Inch(	10	141=	Rescue air bag 200 ton	1	265=	Hook Ladder 25 ft)no Fold (	1
18=	Hydraulic Jack)10 Tons(	3	142=	Rescue Ram with pump	1	266=	Hook ladder)Folding(	3
19=	Hydraulic Jack)20 Tons(	8	143=	Hydraulic Spreader with pump	1	267=	Three Extention Ladder	2
20=	Hydraulic Jack, 12 Ton	6	144=	Hydraulic Cutter with pump	1	268=	Aluminium Ladder)small (	3
21=	Hydraulic Jack, 6 ton	3	145=	Ear Protection	9	269=	Folding Ladder)Indistiul(	1
22=	Gas Powered Multipurpose Rock Breaker	4	146=	hydrolic crimping tool	4	270=	Emergency fire scape ladder 12 Emergency fire skip rope ladder 3	9
23=	Fuel Operated/Powered multi purpose rock breaker)Jack	4	147=	Out boat moter)40HP (P)2 (E)3+(sail 2	6	271=	Heavy rescue ladder	3

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
	Hammer(							
24=	Gas powered)compressor gas operated (multi purpose rock breaker	2	148=	Out boat moter)60HP (PT)1 (Y)2(	3	272=	Thermal Imaging Camera)1+2(	3
25=	Portable Light Oxygen set for Rescuer)Composit Fiber (	3	149=	Emergency rescue Boat Set)1 (Out boat moter)30HP (8 man capacity	1	273=	Gasoline Operated Portable Breather Compressor	3
26=	Rock Drill)Fuel Operated Portable(	2	150=	Inflatable repair kit	2	274=	Breathing apparatus set	9
27=	Demolationhammar)2+1+2(	5	151=	Inflatable Tube repair kit	3	275=	Concrete Cutter)Heavy D(	3
28=	Demolationhammar drill bit, flat	4	152=	Ic Valve Spring)10pk ( )Watermanship(	2	276=	Waterpump set)5 HP diesel(	2
29=	Demolationhammar drill bit, pointed	4	153=	Valve Gasket)Watermanship(	2	277=	Waterpump set)kerosine (	2
30=	Gas Operated Chain Saw)Portable(	25	154=	Valve Diapharam)30pk ( )Watermanship(	2	278=	Waterpump set)Light portable pump kerosine (	3
31=	Chain Saw, Electric	6	155=	Valve Grease)10pk ( )Watermanship(	1	279=	Fire man axe	3
32=	Chain Saw Replacement)CSSR(	29	156=	IC calibration Tool	1	280=	Rescue Stretcher	4
33=	Come along rescue type)1400 K.G,8) (3400 LB,3(	4	157=	IC valve base spanner	1	281=	Rescue Stretcher)8+4(	11
34=	Come along rescue Diff types	7	158=	Pressure Guage 1000mb)Watermanship(	1	282=	Basket Stretcher	2
35=	Hand Drill	1	159=	Valve Base spanner	1	283=	Wheeled Stretcher	4
36=	Carpenter)Hand (Saw	15	160=	Clamps)For The Inflation Tube ( )Watermanship(	2	284=	B.P .Instrument	1
37=	Rotary hammar drill)2+1+3+5=11 (10Kg =18	21	161=	Upper Engine Cover)Watermanship(	1	285=	O2 cylinder small)D&E(	3
38=	Rotary hammar drill bit 6+45)40 mm 18)("30mm 27 (	51	162=	Loyal Engine Cover)port(	1	286=	Adult CPR mannequines	1

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
	)5 cm 5(							
39=	Chipping Hammar BOSCH	3	163=	Loyal Engine Cover)STD(	1	287=	INFANT CPR mannequines	1
40=	Chipping)Demolition (hammar 10 kg	19	164=	Throttle Position Sensor)Watermanship(	2	288=	Adult bag valve masks	1
41=	Chipping hammar 6 kg	9	165=	Ignition Coil	1	289=	Disposebleone way valve masks	1
42=	Chipping hammar drill bit, pointed	37	166=	Fuel Filter)Watermanship(	5	290=	Air way kit	1
43=	Chipping hammar drill bit, pointed 30-45 cm long	7	167=	Oil Cap Assembly)Watermanship(	2	291=	3 inch ko sling	2
44=	Chipping hammar drill bit, flat	44	168=	Spark Plug)Watermanship(	7	292=	6 inch ko sling	2
45=	Drill, Electric, Reversible w/1/2-inch)1+3(	3	169=	Clip & Lanyard Assembly)Watermanship(	2	293=	Bite sticks	2
46=	Drill bit eletric for metal	8	170=	waterpump Repair kit	2	294=	Oxygen regulater	1
47=	Reciprocating saw	12	171=	Xd 100 Oil)Watermanship(	7	295=	Oxygen turbing	1
48=	Reciprocating saw blade for metal	13	172=	Gearcase SpeashGurd)Watermanship(	1	296=	Immobizization black board	2
49=	Reciprocating saw blade for wood	24	173=	Exhaust Husing)Watermanship(	1	297=	Ked or short back board	1
50=	Rotary Rescue saw)1+3+21(	19	174=	Strainner full flow oil)RBESP(	2	298=	Stethoscope	1
51=	Rotary Rescue saw)300mm 12("	3	175=	Strainner by pass oil filter)RBESP(	2	299=	Paraguard Stretcher	3
52=	Rotary Rescue saw)350mm14("	10	176=	Oil 15 W 40)GALLON(	2	300=	First Aid Box)MFR ( )2+3+4(	6
53=	Rotary Rescue saw)400mm 16("	7	177=	Grease, marine)RBSP(	2	301=	Medical First Responder set in back pack	1
54=	Rotary Rescue saw, blade concrete	66	178=	Grease Gun)RBSP(	1	302=	Trauma Kit)MFR(	2
55=	Rotary Rescue saw, blade metal	42	179=	Wrenches strap 2 pcs	2	303=	Blankets	116
56=	Rotary Rescue saw, blade wood	10	180=	Inflatable Rubber Boat 12 man capacity 3+J1)Paddle-10, foot pump-4, repair kits-4(	4	304=	Back Board With 2 Strap)MFR(	8

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
57=	Inflatable Rubber Boat 2 Man capacity)Paddl-4, foot pump-2, repair kits-2(	2	181=	Inflatable Boat)Rafting boat)(2)B+(4)R+(1)B)((Paddle-2/4=28, foot pump-4, repair kits-4(	5	305=	Inflatable Rubber Boat 8 Man capacity)2+2 ( )Paddle-2/4=12, foot pump-4, repair kits-4(	1
58=	Extention cord	16	182=	Latex Gloves)MFR(	6	306=	Cervical collar	6
59=	Inflatable Rubber Boat 10 man capacity)Paddl-2, foot pump-1, repair kits-1(	1	183=	Spray Paint Can, Int'l Fluorescent Orange	17	307=	Oxygen Cylinder Complete Set	6
60=	Traps, 4x4 meters)minimum (	10	184=	Bucket)steel) (2+5(	7	308=	Mask	12
61=	Traps, 6x6 meters)minimum (	12	185=	PADDLE	10	309=	Dust Mask	10
62=	Tin snips)1+3+12+4(	14	186=	ORAS	3	310=	Dust Mask Old	6
63=	Safety Helmet 39+20	43	187=	Life Jacket	129	311=	CPR Maniquim training face shield	2
64=	Elbow Pad	8	188=	helmet)yellowcolour (NRS	26	312=	snow Boot	6
65=	Kneed pad	18	189=	water helmet)Red colour (12+41+14	54	313=	carmapoms	6
66=	Bulb 60 Watt	80	190=	Carabinner	126	314=	Avalanches cord	6
67=	Working gloves	165	191=	Figure Eight Carabiner)16+6(	15	315=	Hiking Stick	4
68=	leather Gloves	16	192=	GirGri)15s+6b(	12	316=	ATC)Air Traffic control (	6
69=	Eye protection	21	193=	Grapnell	1	317=	koflch boot	6
70=	Building Marking Kit)CSSR(	3	194=	Multi utility knife)16+4(	20	318=	snow Gaitl RJ	4
71=	Camming Device	3	195=	Rock Petten)16+12(	28	319=	Helmet Mount Lite	8
72=	Friction Device)CSSR(	3	196=	PittenHammar	15	320=	Cahemecal light stick	8
73=	Steel Picket	120	197=	Climbing Gloves	16	321=	snow goggles	2
74=	Rolls Duct Tape)CSSR(	3	198=	water rescue gloves	41	322=	bear paw	1
75=	Measuring Tape)10M 2 (,)8M 3(,)5M 11(	11	199=	RAPPLLING GLOVES)41+5(	38	323=	Fire Extinguisher 2/10 kg -u(Fsf[_	2÷4
76=	Flat head axe	3	200=	Self BreakingDecender	9	324=	fire Truck bdsn	1
77=	Axe picket head	3	201=	Jhumar)14+4(	17	325=	Chipping Hammar, bit BOCSH	10

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
78=	Carpenter Belt)CSSR(	3	202=	24 "ring buoy	15	326=	Rescue van	1
79=	Tent 20 Man Capacity	2	203=	Multi Loop Straps	4	327=	Smoke Machine)Blower(	1
80=	180 Pound Tent)Double (	2	204=	Rubber Tube)32r+2b(	8	328=	Air Rescue)Tent Bag(	1
81=	Electric 5 K.V .A .Generator	3	205=	Boat Anchot Kit)1+1+2+1)(6 Big(	7	329=	More Guns)Gun(	2
82=	Electric 2 .5 K.V.A . Generator 2+3	3	206=	Foot Pump)In Tube (	3	330=	Survey Stand	2
83=	3 k.v.a.Generator 5 Kw	1	207=	Foot Pump 2+3	5	331=	Mobil Bottle	1
84=	12 V .35 A.M.P Generator Battary	1	208=	ELECTRIC BOAD PUMP	1	332=	Cable Winch 50 Mtrs)Drum Cab(	2
85=	Crescent Wrench		209=	Hand Pump	1	333=	White Basket	1
86=	Adjustable Wrench)5 (Crescent Wrench)19 (	17	210=	DIVE TANK	2	334=	Luminous Jacket	4
87=	Crow Bar)23 (Claw Wrecking Bar)3(	14	211=	DIVE HOOD	2	335=	Blue Basket	1
88=	Pry Bar, 6ft.	20	212=	WATER PROOF SUIT	2	336=	Hellozen Lamp 500 WQVF 135	2
89=	Sledge Hammer)3.5 K.G 3(,)1.4 K.G 3(,)4.5 -6 K.G .26(	25	213=	MULTY UTILITY KNIFE	2	337=	Rubber Gloves Electric 12 Kva	6
90=	Hammer)Small (	4	214=	BUOYANCY COMPPENSATOR	2	338=	Leather Gloves)Neofit(	3
91=	Hammer Standard Carpenter	6	215=	DIVE BOOT	2	339=	Work shop Glove	5
92=	Framing Hammer	1	216=	DIVE FIN	2	340=	Helmet	6
93=	Bolt Cutter)24-"13) (24-" 13) (12-"2)(30-"5) (14-"4(	27	217=	DIVE COMPUTER	2	341=	Axe	4
94=	Fan for Confined Space with Hose, Electric)1+3+8(	6	218=	DIVE GOGGLES & SNORKEL	2	342=	Shavel	1
95=	Hacksaw Frame)CSSR(	5	219=	FULL FACE DIVE MASK	2	343=	Fire Tricks)jacket Clothing(	1
96=	Hacksaw Replacement Blade	28	220=	DIVE WEIGHT BELT	2	344=	Oil Barre	1
97=	Levels 60 Cm	5	221=	DIVE GLOVES	2	345=	Paper Cutter	1

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
98=	Pliers	11	222=	DEVE REGULATOR	2	346=	Plugging Tool	1
99=	Screw Driver Set, Slot)9 pcs (	1	223=	St.Rope Quick 1)Quick Strpa 6(	7	347=	Cotton Packet	1
100=	Tool Kit)Container only-for item 16,17,19 and other small item)38 pcs(	1	224=	Herness	18	348=	White Adhesive Pkt	1
101=	Tool Kit Container including diff terms	2	225=	Rescue pulley)24 R4 ("50mm	11	349=	Black Adhesive Pkt	1
102=	Screw Driver Set, Slot)3 set (1=19 pcs	41	226=	Rescue Rapling rope	2	350=	White Powder	1
103=	Screw Driver Set, Slot	4	227=	Dynamic rope 200mtr	1	351=	Clamp Lock	10
104=	Electric Tool Set)10 pcs(	1	228=	static rope 100mtr	5	352=	Steel Tape Rool	1
105=	Key Hole saw)13+3(	10	229=	Kernmantle Rope	2	353=	Steel Patta	2
106=	Shovel Rounded or spade shape)13 (Shovel Long Handle	41	230=	Life line rope 100 mtr	1	354=	Red Box	1
107=	Safty Vest	1	231=	climbing Rope	1	355=	Clamp and Rope Drum Set	1
108=	Illuminated Jacket)55 (Luminious Jacket)2(	25	232=	Water Rescue Rope with bag)throw bag(	6	356=	P Clamp	3
109=	Safety Vest)48 (luminious Jacket)10(	52	233=	Rescue Rapling rope 12mm	5	357=	Stretcher	1
110=	Air Compressor	1	234=	Rope Ranger Rafling)7/13' dia& 150 feet long	1	358=	Rope Rescue Safety Rool	2
111=	Chisel, Diamond-Point	1	235=	Water Proof Suit	6	359=	Chisel	2
112=	Chisel, Flat	4	236=	Water proof suit	9	360=	Lever	4
113=	Carpenter square	16	237=	Foot wear)Rock Shoes(	16	361=	WATER RESCUE WHISTLE	1
114=	Scene tape)1+41+10(	10	238=	Water Goggles)Seafty	9	362=	Power Source Cable	1
115=	Barricade Tape	5	239=	ROPE GUN	1	363=	3 Phase Cable	1
116=	Thermos)for drinking water, minimum 10 ltr(.	1	240=	Generator HONDA GX 630 10 kva, 220 volt 46 Amp 52 Hz	16	364=	Rechargeable Search Light / Penther Heavy Duty Search Light)20+8(	27
117=	Safety cone)3+92(	34	241=	ANCHOR PLATE	3	365=	3 Phase Mail Connector	1

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण	क्र सं	सामानको नाम	परिमाण
118=	Fuel Container)Gallon(	1	242=	Kayak	2	366=	Remote Control	1
119=	Cribing and wedges kit	3	243=	Fire Protective Jacket)2+8+2(	3	367=	Control Board	1
120=	Mega Phone	12	244=	Fire Protecitve Gloves)10+22(	7	368=	Jack	1
121=	Head Lamp)5+12+49(	30	245=	Fire proximity suit		369=	Wheel Broush	1
122=	Flash light	16	246=	Fire entry suit	3	370=	Liver	1
123=	Trik Ring Cable	1	247=	Flash hood	11	371=	Fire Extinguisher 1 kg	
124=	Reachargable Search light)O G colour(	7	248=	Fire Protecitve helmet)10+2+25(	12	372=	Rechargeable Search Light / Flash Light	8

विपद् प्रतिकार्यको लागि वन डिभिजन कार्यालय, चितवनबाट प्रदान भएकाथप खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरण

क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्रसं	सामानको नाम	परिमाण
काली बहादुर गण			**सिंहनाथ गण (कमाण्डो)**			**२ नं विपद् व्यवस्थापन गण**		
1.	Fire Swatter with handle	२	1.	Fire swatter	५	1.	Fire swatter	
2.	Axe hoe	२	2.	Fire Rake with handle	३	2.	Fire rake with handle	
3.	Halmet Plastic	१	3.	Rak hoe	३	3.	Rak hoe)shocks(	
4.	Lather Boot Long	१	4.	Helmet	१०	4.	Helmet	
5.	Fire swit	१	5.	Pump	१	5.	Pump)water pump(	
6.	Tumlet	१	6.	Shovel	५	6.	Shavel	
7.	Fire swatter	५	7.	water bottle	४	7.	Water bottle	
8.	Fire Rake and rake hoe with handle	७	8.	Foruwa	१	8.	Foruwa	
9.	helmet	५	9.	Gloves	२	9.	Gloves	
1(	pump	१	10.	Gaggles	३	10.	Goggles)Black(	
1:	shovel	६	11.	First aid box	१	12.	Jump suit	
1:	Water bottle	४	12.	jump suit	३	14.	First aid box	

	gloves	३	13.	leather boot long	३	15.	Leather boot long	
11	gaggles	४	14.	Head light	२	16.	Head light	
12	jump suit	३	15.	X hoe	१	17.	x-hoe)axe(	
13	leather boot long	३	16.	Crosscut saw 4 inch	२	18.	Cross cut saw 4 inch	
14	Head light	२	17.	Bow saw set 36 inch and 24 inch	२			

जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्रदान भएका सामग्रीहरु			**जिसस चितवनबाट प्रदान भएका सामग्रीहरु**		
क्रसं	सामानको नाम	परिमाण	क्रसं	सामानको नाम	परिमाण
काली बहादुर गण			नं२ विपद् व्यवस्थापन गण.		
1.	बन्चरो	५	1.	Safety Helmet	६
2.	हसिया	४	2.	life jacket	२
3.	पिक	४	3.	Rubber Tube	४
4.	प्लाष्टिकहेल्मेट	५	4.	Fire Extinguisher	१
5.	लाईफज्याकेट	५	5.	Bolt Cutter	१
6.	थ्रोव्याग	१	6.	Iron Picket	१
7.	रबरट्यूव	३	7.	Rescue Hammer	१
8.	लाईफबरिङ्ग	३	8.	Foot Pump	१
9.	सावेल	४	9.	Throw Bag	१
10.	सेतोरोप (पर्शनल)	४	10	Stretcher	२
			11	Rubber Gumboot	१

थप आवश्यक सामग्रीहरुः

(क) काली बहादुर गण, भरतपुरको लागि

चेनसोब गोटा-२, रबर बोट र OBM २/२, लाईफ ज्याकेट-३०, फुट पम्प-१, रोप २००० मिटर, थ्रो-ब्याग ५०, लाईफ वोयरिङ्ग ५०, फिगर एट क्याराबिना १०, ह्याम्मर १०, ट्राफ ८, SWR १/२" २०० मिटर, हेलमेट ३०, ग्लोप्स ३०, Rafting boat २, Rubber tube १०,

(ख) खड्गदल गण, कसराको लागि

लाईफ लाईन रोप गोटा -१, फिगर ८ क्याराविनो-२, रबर ट्युब-६, स्विपट वाटर उद्धार हेल्मेट-१२, रिसक्यु ट्रो व्याग-६, डाईनमिक रोप-२०० मिटर, क्याराविना मेनुअल-१२,रुफ ल्याटर/रुट ल्याटर-१, चेनसोव-१ (रुख काट्ने) ।

(ग) नं.२ विपद् व्यवस्थापन गण, रसौलीको लागि

इन्फी टेवल रबर बोट (पावरबोट) २, OBM ४, फुट पम्प १, ह्याण्ड पम्प ६, रोप १६०० मिटर, लाईफ ज्याकेट ४२, थ्रो-ब्याग११०, लाईफ वोयरिङ्ग ९५, फिगर एट क्याराबिना १०, ह्याम्मर १६, ट्राफ ८, उईन्च मेसिन (१० टन) ८, SWR १/२" २०० मिटर, बुलडग ग्रिप ७९, स्न्याच ब्लक ९४, हेली बास्केट ५, पुल्ली ५०, हेलमेट ९४, मल्टि लुप स्ट्राप ४१, ग्लोप्स ३४, Rafting boat 6, Harness 15, Rappeling glover 46, Rubber tube 50, kayak boat 6, winch machine 5 ton 8

अनुसूची२० सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल,विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय, कुरिनटारमा रहेका सामग्रीहरुः

क्रसं	सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण	क्र सं	थप आवश्यक सामग्री
1.	OBM	१ सेट	1.	OBM १ सेट
2.	CSSR Set	५ सेट	2.	एम्बुलेन्स १
3.	Helmet	५० पिस	3.	अक्सिजन सिलिण्डर १
4.	Rafting boats	५ सेट	4.	लाइफ ज्याकेट ५० पिस
5.	Fire suit	१५ सेट	5.	हेल्मेट ५० पिस
6.	Life jacket	५० सेट	6.	फायर सुट ५० सेट
			7.	दमकल १ थान

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. 17 गण हेडक्वाटर

क्रसं	सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण	क्रसं	सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्री
1.	Life jacket	6	9.	Search Light	1pc	लाईफ ज्याकेट, डुङ्गा, प्याडल, अन्य विपद प्रतिकार्य सामाग्रीहरु
2.	Saftey Helmet	6 pcs	10.	साबेल	5 pcs	
3.	harness	5 pcs	11.	Climbing Rope	50m – 1 pc	
4.	Hand Gloves	3 pcs	12.	Fire Bitter	2 pcs	
5.	Carabiner	6 pcs	13.	Fire rack	1 pc	
6.	Robber Tube	1	14.	Back pack Pump (Fire)	1 pc	

7.	Plastic Bucket	Big- 3 pcs	15.	Axe	2 pcs	
8.	Buoy Tube	3 pcs	16.			

अनुसूची २१ :शसस्त्र प्रहरी वल न १७ गण

थप आवश्यक सामाग्री :-

क्रस	कार्यालयको नाम	जग्गा	भवन	सवारी साधन
१	श प्र वल नेपाल न १७ गण	४.५६ हेक्टर	१८	४
२	श प्र वल नेपाल वि अ पि वादरझुला	२ बिगहा	३	१
३	श प्र वल नेपाल वि अ पि छरछरे	६ गठ्ठा	७	१
४	श प्र वल नेपाल वि अ पि कल्याणपुर	१ बिगहा		२
५	श प्र वल नेपाल वि अ पि कान्छी वगही	१२ गठ्ठा		२
६	श प्र वल नेपाल वि अ पि गर्दि भगता	१५गठ्ठा		२
७	श प्र वल नेपाल वि अ पि वाल्मिकि आश्रम			२
८	श प्र वल नेपाल सुरक्षा वेश भुतिया			२

अनुसूची२२ : स्थानीय तहगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था

क) भरतपुर महानगरपालिकामा युएनडिपीबाट प्राप्त भएका सामग्रीहरुः

क्रसं	सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण			क्रसं	सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण		
		महानगरपालिका	वडा नं २	वडा नं १०			महानगरपालिका	वडा नं २	वडा नं १०
1=	Pick Axe with Bit,	3	2	2	21=	Spanner set	2	1	1
2=	Shovel with Bit,	3	2	2	22=	Tape Measuring	2	1	1
3=	Spade with Bit	3	2	2	23=	Tape Measuring	2	1	1
4=	Sledge Hammer	3	2	2	24=	Ladder	3	1	1
5=	Sledge Hammer	3	2	2	25=	Stretcher	7	3	4
6=	Crow Bar	3	2	2	26=	Back Board	3	2	2
7=	Crow Bar	3	2	2	27=	Safety Helmet	4	4	4
8=	Crow Bar	3	2	2	28=	Safety vest		16	16
9=	Saw frame	3	2	2	29=	Ear Plug	16	8	8
10=	Hand Shaw Frame	3	2	2	30=	Gloves	16	8	8
11=	Hand Shaw Blade	3	2	2	31=	Knee Pads	16	8	8
12=	Carpenter Hammer	3	2	2	32=	Scene Tape	3	2	3
13=	Carpenter Hammer	5	1	1	33=	Safety Belt	3	0	0
14=	Chipping Hammer	3	2	2	34=	Jack Screw	1	0	0
15=	Chipping Hammer	3	2	2	35=	Jack Screw	2	1	1
16=	Chipping Bits	3	1	1	36=	Nylon Rope (Roll)	3	0	0
17=	Crescent, Pipe Wrench 12"	2	1	1	37=	Protective Glass	10	10	10
18=	Crescent, "	2	1	1	38=	Life Jacket	15	0	0
19=	Screw Driver Set	2	1	1	39=	Throw Bag	3	1	1
20=	Slide Wrench	2	1	1	40=	Chain Saw	2	1	1
21=	Slide Wrench 12"	2	1	1	41=	Search light	3	1	1
22=	Spanner set "15	2	2	2	42=	Spanner set	2	1	1

ख) सबै स्थानीय तहले व्यवस्थापन गरेका सामग्रीहरुः

क्रसं	संस्था वा निकाय	लाईफ ज्याकेट	स्ट्रेचर	फस्ट एड बक्स	बाल्टिन	पिक	साबेल	गल	फरुवा	घन	टर्च लाईट	रबर बुट	रेस्क्यु भेष्ट	क्याराबिना	डोरी मिटर	रबर ट्यूब	सेफ्टी हेल्मेट	ड्रिल मेसिन	मेगा फोन	हेडलाइट	सवारी जीप	मोटरसाईकल	गैरखाद्य सेट	हाइजीन किट	त्रिपाल	कम्बल	झुल	रबर बोट
१.	भरतपुर महानगर पालिका	२०	५	१०	५०	०	५	५	५	५	१०	३०	३०	०	०	०	१५	०	४	०	१०	५	०	०	३४०	०	२०	१
२.	माडी नगरपालिका	२६	१२	४	०	४	४	४	०	०	४	८	०	०	२०००	४	३२	०	१	४	१	२	०	०	०	०	०	०
३.	रत्ननगर नगरपालिका	५	२	०	१०	०	५	०	०	०	०	०	१०	०	०	०	०	०	०	०	१	५	०	०	०	०	०	०
४.	खैरहनी नगरपालिका	१५	०	१३	०	६	६	०	८	०	५	५	०	०	१०००	४	०	०	०	०	३	१०	०	०	४०	१०	१०	७
५.	राप्ती नगरपालिका	२०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२ रोल	०	०	०	०	२२	१	०	०	०	६	०	०	०
६.	कालिका नगरपालिका	३	०	०	६०	५	५	०	५	०	०	२	३	३	२ रोल	३	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७.	इच्छाकामना गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	१४	०	०	३६	०	०	०
	जम्मा	८९	१९	२७	१२०	१५	२५	९	१८	५	१९	४५	४३	३		११	४७		८	२६	१९	३६			१२२	१०	३०	८

अनुसूचीः२३चितवन जिल्लामा कोभिड-१९ का व्यबस्थापनको क्षमता

क्र सं	अस्पताल तथा आइसोलेसन सेन्टर	General BED	HDU	ICU	Oxygen Cylinder	Oxygen Plant
१.	भरतपुर अस्पताल	१४०	२५	२५	ठुलो =७२सानो=२८	७५सिलिन्डर
२.	चितवन मेडिकल कलेज	२५	७३	१२१	१००सिलिन्डर	१००सिलिन्डर
३.	कलेज अफ मेडिकल साइन्स	८०	३०	९०		
४.	बि पि कोइराला मेमोरियल अस्पताल	१०६	२६	८	ठुलो =२०सानो=२०	५०सिलिन्डर
५.	शिवनगरकोभिड अस्पताल	१५			१५	
६.	शारदानगर कोभिड अस्पताल	१५			१५	
७.	कोभिड -१९ आर्युवेद	२०			१०	
८.	चैनपुर कोभिड आइसोलेसन सेन्टर	१५			१२	
९.	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र वडा न ९	८			८	
१०.	भण्डारा अस्पताल	२०			२०	
११.	कालिक नगर अस्पताल	२०			२०	
१२.	बगौडा अस्पताल	२०			१०	
१३.	आइसोलेसन सेन्टर कुरिनटार	१६			१६	
१४.	आइसोलेसन सेन्टर मुग्लिन	४			४	
१५.	आइसोलेसन सेन्टर स्यङ्दी	५			५	
१६.	बकुलहर रत्ननगर अस्पताल	८			८	
१७.	पिठुवा स्वास्थ्य चौकी	२५			५	

अनुसूचीः२४ जिल्लामा रहेका हेभ्भी इक्वीपमेण्टहरुको विवरणः

सि नं	हेभ्भी इक्वीपमेण्टहरु	ना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्वर
१	व्याक हो लोडर	राप्ति नगरपालिका, भण्डारा	नगेन्द्र थापा	९८४५२१८२०७
२	रोड रोलर VMT-860	राप्ति नगरपालिका, भण्डारा	नगेन्द्र थापा	९८४५२१८२०७
३	जे. सि. वि व्याक हो लोडर	कालिका नगरपालिका	घर्म सापकोटा	९८५५०६००३२
४	ग्रेडर	कालिका नगरपालिका	घर्म सापकोटा	९८५५०६००३२
५	मिनी ढिपर	कालिका नगरपालिका	घर्म सापकोटा	९८५५०६००३२
६	व्याक हो लोडर	खैरहनी नगरपालिका	प्रकाश बहादुर श्रेष्ठ	९८०६८२००४०
७	व्याक हो लोडर	भरतपुर महानगरपालिका	ई. विराट घिमिरे	९८५५०५६०३५
८	व्याक हो लोडर	भरतपुर महानगरपालिका	ई. विराट घिमिरे	९८५५०५६०३५
९	ग्रेडर	भरतपुर महानगरपालिका	ई. विराट घिमिरे	९८५५०५६०३५
१०				

अनुसूचीः२५ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी चितवन जिल्ला शाखा अर्न्तगत गठित उपशाखाहरुको सम्पर्क विवरण

क.स	उपशाखाको नाम	सभापतिको नाम	सम्पर्क नं.	सचिवको नाम	सम्पर्क नं.
१	नेरेसो भण्डारा उपशाखा	श्री भाष्कराज ओली	९८५५०६२१८१	श्री चुडामणी खरेल	९८४५१७२१२२
२	नेरेसो जुटपानी उपशाखा	श्री लिलाबहादुर गुरुङ्ग	९८५१००९४७४	श्री भीमप्रसाद खनाल	९८५५०६२१४४
३	नेरेसो भरतपुर उपशाखा	श्री बालकृष्ण सुवेदी	९८४५०८७६९४	श्रीमती विद्या कोइराला	९८४५०८७४५८
४	नेरेसो मुगलिङ्ग उपशाखा	श्री काजि लामा	९८४५०८४२५२	श्री शंकरप्रसाद सिलवाल	९८४५०५३१५१
५	नेरेसो खैरहनी उपशाखा	श्री सानुकाजी पाण्डे	९८४५०२६९२६	श्री शरदकुमार बर्तौला	९८५५०६०३४५
६	नेरेसो रत्ननगर उपशाखा	श्री गोविन्द श्रेष्ठ	९८४५०६५२५२	श्री रामचन्द्र पौडेल	९८४५०८५६९५
७	नेरेसो नारायणगढ उपशाखा	श्री राजकुमार गुप्ता	९८४५०२६१३५	श्री नारदप्रसाद परिहस्त	९८४५०५५९५७
८	नेरेसो लंकू उपशाखा	श्री सोमनाथ खरेल	९८६५०३६३१४	श्री देवेन्द्र पौडेल	९८४५२०५१०५
९	नेरेसो नारायणपुर उपशाखा	श्री शिवप्रसाद सापकोटा	९८४५१५३९८६	श्री नेत्रनारायण आचार्य	
१०	नेरेसो गीतानगर उपशाखा	श्री रुद्र अधिकारी	९८४५१४४०४२	श्री कृष्णचन्द्र पण्डित	९८५५०५७३००
११	नेरेसो महेन्द्रचोक उपशाखा	श्री जीवन के.सी.	९८४५०४६४५९	श्री ज्ञानेन्द्र पोखरेल	
१२	नेरेसो मंगलपुर उपशाखा	श्री इन्द्रबहादुर वस्नेत	९८४५०५३७३६	श्री धर्मदत्त दवाडी	९८४५११३८०१
१३	नेरेसो शारदानगर उपशाखा	श्री वसन्तकुमार पौडेल	९८४५०२६२८१	श्री चिजकुमार आले	९८४५०६६३११
१४	नेरेसो चनौली उपशाखा	श्री ओमप्रसाद लामिछाने	९८५५०५६५१०	श्री चुडामणी पौडेल	
१५	नेरेसो दिव्यनगर उपशाखा	श्री जिवाखर ढकाल	९८४५०५४१६९		
१६	नेरेसो मेघौली उपशाखा	श्री चन्द्रदत्त उपाध्याय सुवेदी	९८४५०२६५१६	श्री रतनकुमार वागदास	९८४५१३९८६६
१७	नेरेसो माडी गर्दी उपशाखा	श्री हिराबहादुर थापा	९८४५०७०३१०	श्री विन्दुकुमारी महतो	९८४५१४५२३२

१८	नेरेसो माडी अयोध्यापुरी	श्री सूर्यनाथ अधिकारी	९८४५६५४६९६	श्री हर्कबहादुर हमाल	९८४१०३०७८९
१९	नेरेसो कविलास उपशाखा	श्री श्रीप्रसाद गुरुङ्ग	९८४५०६३३२२	श्री टेकबहादुर गुरुङ्ग	९८४५०६३४४१
२०	नेरेसो शक्तिखोर उपशाखा	श्री दीपक कुमार खड्का	९८१६२३१७४७	श्री भोजबहादुर मगर	९८२१२२७३२१
२१	नेरेसो कृष्णपुर उपशाखा	श्री कृष्णप्रसाद ढकाल	९८५५०६४७९३	श्री राजुबहादुर खनाल	९८४५०६७१०१
२२	नेरेसो वीरेन्द्रनगर उपशाखा	श्री हरिशरण डल्लाकोटी	९८४५०२३२६९	श्री ओमप्रकाश सेढाई	९८५५०६६१९१
२३	नेरेसो माडी कल्याणपुर उपशाखा	श्री रामकृष्ण अधिकारी	९८४५३९३७६५	श्री गणेशकुमार मकाजु	९८११२४८५९०
२४	नेरेसो जगतपुर उपशाखा	श्री पद्मपानी पौडेल	९८५५०६०२८५	श्री दिनेश लामिछाने	९८४५५२९२८९
२५	नेरेसो बछ्यौली उपशाखा	श्री सुवास विडारी	९८४५२४२२४९	श्री मनोज चौधरी	९८४५०४४२१५
२६	नेरेसो माडी वघौडा उपशाखा	श्री भागीरथ वस्याल	९८५५०५४०७८	श्री नरपति सुवेदी	९८४५२२११८३६
२७	नेरेसो उपशाखा पार्वतीपुर	श्री राचन्द्र अधिकारी	९८४५०७७९०६	श्री कृष्णप्रसाद गौतम	९८५५०५०५२९
२८	नेरेसो उपशाखा पटिहानी	श्री कृष्णहरी शर्मा	९८४५१४३३९४	श्री छविराम पौडेल	
२९	नेरेसो उपशाखा शुक्रनगर	श्री छविलाल सापकोटा	९८५५०५८५८५	श्री सुवर्ण न्यौपाने	९८४५०२४१३३
३०	नेरेसो उपशाखा चैनपुर	श्री तेजराज अधिकारी	९८४५१०८३६७	श्री रामहरी खकुराल	९८५५०५९८२२
३१	नेरेसो उपशाखा शिवनगर	श्री भिमबहादुर थापा	९८४५०५२७४०	श्री शिवराम ढुङ्गाना	
३२	नेरेसो उपशाखा पिप्ले	श्री रामबहादुर लामिछाने	९८४५०२८१७८	श्री ओमप्रसाद डल्लाकोटी	९८४५६६१९००
३३	नेरेसो उपशाखा पञ्चकन्या	श्री अर्जुनप्रसाद पौडेल	९८५५०६२६४०	श्री विनोद अधिकारी	
३४	नेरेसो उपशाखा पदमपुर	श्री कमलप्रसाद आचार्य	९८४५०५४०३७	श्री कृष्ण सुदामा	९८४५०८९९२१
३५	नेरेसो उपशाखा कुमरोज	श्री राजुप्रसाद सिलवाल	९८५५०५८६२८	श्री राजन वर्तौला	९८४५०२६१८२
३६	नेरेसो उपशाखा कठार	श्री खडानन्द सिलवाल	९८४५०५५५५०	श्री कृष्णप्रसाद पाण्डे	
३७	नेरेसो उपशाखा पिठुवा	श्री कमलनाथ अधिकारी	९८४५०५६६१४	श्री रामहरी भण्डारी	९८५५०५७१५७
३८	नेरेसो उपशाखा गुञ्जनगर	श्री हरिराज अर्याल	९८४५०४६७४९	श्री हरिप्रसाद ढकाल	९८४५०४९००१
३९	नेरेसो उपशाखा गौरिगञ्ज	श्री रामचन्द्र देवकोटा	९८४५०८६२१५		
४०	नेरेसो काउँले उपशाखा	श्री नेत्रबहादुर अधिकारी	९८४५३६४३३८	श्री दिनेश अधिकारी	९८६१४९०६३९
४१	नेरेसो वेलुवा उपशाखा	श्री रामचन्द्र पौडेल	९८५५०८४६७६	श्री राधादेवी चापागाई	९८४५०२६३३९

अनुसूची २६ जिल्ला विपद् प्रतिकार्य समूह (तथ्याङ्क संकलन तथा राहत कार्यका लागि तालीम प्राप्त समूह)

क्र.स	नाम	पद	कार्यालयको नाम	सम्पर्क नं.
१	सुवास विडारी	सभापति	नेरेसो उपशाखा बछ्यौली	९८४५२४२२४९
२	गोपाल सेढाई	सभापति	नेरेसो उपशाखा वीरेन्द्रनगर	९८४५०५७४११
३	भाष्करराज ओली	सभापति	नेरेसो भण्डारा उपशाखा, भण्डारा	९८५५०६२१८१
४	हरि पहारी	नि.सभापति	नेरेसो उपशाखा अयोध्यापुरी माडी	९८४५०८६७६४

५	भुवनेश्वर बराल	शिक्षकनायक	सरस्वती मा.वि. जगतपुर	९८४५०५२६४१
६	शारदा शर्मा पौडेल	शिक्षकनायक	लिटिल स्टार्स आ.मा.वि. कृष्णपुर	९८५५०६१५६०
७	देवेन्द्र पौडेल	सदस्य DDRT	नेरेसो चितवन शाखा	९८४५२०५१०५
८	कौशलराज भट्टराई	आजिवन सदस्य	नेरेसो उपशाखा वघौडा माडी	९८४५२४५७९२
९	शिवप्रसाद अधिकारी	आजिवन सदस्य	नेरेसो उपशाखा कल्याणपुर माडी	९८४५२४४५७३
१०	गीता काफ्ले	शिक्षकनायक	चितवन उच्च मा.वि. भरतपुर	९८४५१५६४३१
११	राजु ढकाल	सदस्य	नेरेसो उपशाखा दिव्यनगर	९८४५१३८६२८
१२	कृष्ण पाठक	स-शिक्षकनायक	सोमेश्वर उच्च मा.वि. माडी गर्दि	९८४५४५००५४
१३	बद्रीबहादुर भण्डारी	सदस्य	नेरेसो उपशाखा शारदानगर	९८४५३७०१३२
१४	मीना अधिकारी	शिक्षकनायक	बालकुमारी उच्च मा.वि. नारायणगढ	९८४५११२०१०
१५	वैकुण्ठ शर्मा	सदस्य	नेरेसो उपशाखा जुटपानी	९८४७६२१२१८
१६	ऋषिराम त्रिपाठी	सदस्य	नेरेसो उपशाखा मेघौली	९८४५३९०६२४
१७	पिताम्बर अर्याल	स्वयंसेवक	नेरेसो मेघौली उपशाखा, मेघौली	९८४५४६८६४२
१८	सन्तोष शर्मा	स्वयंसेवक	नेरेसो पटियानी उपशाखा, पटियानी	९८५५०८८८६७
१९	दिब्य श्रेष्ठ	स्वयंसेवक	नेरेसो पटियानी उपशाखा, पटियानी	९८६१३५८७९५
२०	भारती न्यौपाने (भुषाल	सदस्य DDRT	माडी	९८४५५०७६८२
२१	धन प्रसाद गौतम	फाएर फाइटर	माडी नगरपालिका	९८४०४१९६७५
२२	नारायणबाबु श्रेष्ठ	सदस्य	नेरेसो रत्ननगर उपशाखा, रत्ननगर	९८५५०६६८७७
२३	रतन कुमार बागदास	सचिब	नेरेसो मेघौली उपशखा, मेघौली	९८४५१३९८६६
२४.	देबेन्द्रराज रेग्मी	मूख्य अग्नि नियन्त्रक	भरतपुर, महानगरपालिका भरतपुर	९८५५०४६६८३
२५.	रामचन्द्र तिवारी	सदस्य	नेरेसो गितानगर उपशाखा, गितानगर	९८४५४२१००४
२६.	राजकुमार तामाङ्ग	वडा सदस्य	राप्ती नगरपालिका	९८४५२४६४६४
२७.	छबिराज पाण्डे	पत्रकार	रेडियो दर्पण	९८५७०६७०००
२८.	अनिता अर्याल	पत्रकार	रेडियो दर्पण	९८४५०४९३९३
२९.	मिन बहादुर गुरुङ्ग	वडा सदस्य	कालिका नगरपालिका	९८५५०८६७५७
३०.	शिवकान्त ओली	सदस्य	नेरेसो पिप्ले उपशाखा	९८५५०५०२७७

३१.	श्री प्रसाद भण्डारी	सदस्य		९८०६८३०१२३
३२.	देउ बहादुर गुरुङ्ग	सदस्य		९८४५२७८८६८
३३.	मिलन पौडेल	स्वयंसेवक	नेरेसो शारदानगर उपशाखा	९८४१८००१८७
३४.	कविता गाएक	स्वयंसेवक	माडी	९८४५९४५५३६
३५.	बेद प्रसाद ढकाल	सदस्य	नेरेसो दिब्यनगर उपशाखा दिब्यनगर	९८६०४१८५५२
३६.	कृष्ण बि.क.	स्वयंसेवक	खरखट्टा, माडी	९८४५१७५५६९
३७.	विवेक शिलवाल	स्वयंसेवक	नेरेसो कठार उपशाखा	९८४५६९४१८०
३८.	अजयराज सापकोटा	स्वयंसेवक	नेरेसो मंगलपुर उपशाखा मंगलपुर	९८४५९४२२७६
३९.	बलभद्र घिमिरे	स्वयंसेवक	रत्ननगर नगरपालिका, रत्ननगर	९८४५०६४८१७
४०.	सुदिप चौधरी	स्वयंसेवक	रत्ननगर नगरपालिका, रत्ननगर	९८१११६७३३८
४१.	मनिप्रकाश खतीवडा	स्वयंसेवक	रत्ननगर नगरपालिका, रत्ननगर	९८४५०४९३९०
४२.	सबिन पौडेल	स्वयंसेवक	पटियानी, चितवन	९८४१८०९२४४
४३.	सूर्य प्रसाद दाहाल	स्वयंसेवक	भरतपुर, चितवन	९८४५१५४५३०
४४.	नरबहादुर केसी	शिक्षक नायक	दुर्गा शेषकान्त अधिकारी.मा.वि.	९८४५०५४५०२
४५.	रमेशचन्द्र आचार्य	स्वयंसेवक	रत्ननगर नगरपालिका, रत्ननगर	९८४५१४४०४४
४६.	शशिकला लामा	स्वयंसेवक	रत्ननगर नगरपालिका, रत्ननगर	९८४५६४८६५६
४७.	चन्द्रकला न्यौपाने	स्वयंसेवक	मंगलपुर, चितवन	९८४५२०२१६२
४८.	नारायणी लामीछाने	शिक्षक	भरतपुर, चितवन	९८४५१९९१३४
४९.	इस्टर घिमिरे	स्वयंसेवक	मंगलपुर, चितवन	९८४५४७८४०६
५०.	निकिता गुरुङ्ग	स्वयंसेवक	मंगलपुर, चितवन	९८४५२९११४५
५१.	शुरेश ढकाल	स्वयंसेवक	कठार, चितवन	९८४५०२४४८२
५२.	प्रेम पाठक	स्वयंसेवक	लंकु, भरतपुर	९८४५०४५०६९
५३.	भरत पौडेल	स्वयंसेवक	शिवनगर, चितवन	९८४५०४७११४
५४.	लोक बहादुर बराल	स्वयंसेवक	कबिलास, चितवन	९८४५१७६६३७

अनुसूची २७: विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यशर्तः

कुनै विषयगत क्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्ने सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकारप्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयगत सदस्य संस्था भनिन्छ ।

विषयगत सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य यस प्रकार हुनेछन्ः

१ विषयगत सदस्य संस्था(सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रियगैससआदि)का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना गर्न तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।

२ संघीय प्रदेश जिल्ला र स्थानीय तह सरकारी निकाय स्थानीय नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।

३ आफ्नो विषयगत क्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने । यस अन्तरगत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी आपत्कालीन कार्य संबोधन गर्न प्राथमिकताप्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमी कमजोरी पहिचान विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन् ।

४ आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकश्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने ।

५ विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरु सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका बारेमा जानकारी राख्दछन र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने।

६ विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।

७ सूचना संकलन तथा प्रचार प्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।

८ विषयगत क्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्यसञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने । साथै विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरुलाई सामान्य माध्यमबाट उनीहरुको स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने ।

९ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने ।

१० पूर्व निर्धारित प्राथमिकता प्राप्त आवश्यकता पूर्तिका लागि विषयगत संस्थाहरुलाई अन्तिम सेवा प्रदायकका रुपमा जिम्मेवार बनाउने ।

११ कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयगत क्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने ।

अनुसूची २८: अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा सम्बन्धित तहमा कार्यरत सवै निकायकावीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी आवश्यक सहजकर्ताको कार्य गरी यस कार्यमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग प्रदान गर्नु हो । यस आवमा सहयोगी सँस्था नभएकोले परामर्शदाताको रुपमा विपद् विज्ञ वलराम लुइटेल लाइ तयारीका लागी सहयोग पुर्याउन अनुरोध गरिएको थियो ।

मुख्य भूमिका यसप्रकार हुनेछः

१. सबै निकाहरुको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।
२. विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समान्वय गरी अन्तिम कार्यशाला गर्नु अघि वैठकहरू संचालन गर्ने ।

३. विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने र प्राविधिक तथा वित्तीय सहयोग प्रदान गर्ने ।

४. प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका बारेमा समन्वय गर्ने ।

५. विगतका अनुभवका आधारमा सफलता चुनौति तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने ।

६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृयामा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरु लगायत अन्य सरोकारवालाहरुको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।

७. कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरु माझ प्रवाह गर्ने । माथिल्लो तहमा प्रतिवेदन दिने साथै तल्लो तहसम्म जानकारी गराउने आदि ।

नेपाल सरकार

विपद् प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम

फारम भर्दा ध्यानदिनु पर्ने कुराहरुः

१. एउटा वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ ।
२. विपद् भएको ० देखि २४ घण्टा भित्र गाउँ तथा नगरपालिकाको कर्मचारी, नेपाल प्रहरीतथा स्थानीय रेडक्रस प्रतिनिधिको संलग्नतामा फारम भरिने छ ।
३. लेखाजोखा टोलीबाट विभिन्न सुचनादाताहरुसंगको अन्तरवार्ता तथा प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी फारम भरिने छ ।
४.यदि अस्पष्ट सुचनाहरु प्राप्तभएको खण्डमा लेखाजोखा टोलीबाट उपयुक्त विचारका आधारमा फारम भरिने छ ।
५. आवश्यक सेवाहरुको लेखाजोखा गर्न प्रभावित संख्या अनुमान गरिने छ ।
६. तल दिइएका विकल्पहरु नभएमा अन्यमा उल्लेख गरिने छ ।

१ स्थान र पहुँच सम्वन्धी सूचनाको जानकारी			
१.१ प्रदेशको नाम :		१.२ जिल्लाको नामः	१.३ गाउँ/नगरपालिकाको नामः
१.४ वार्ड नम्बर		१.५ मितिः	गते /महिना/सालः
१.६ सूचना संकलन गर्ने व्यक्तिको विवरण :			
नाम : १ २ ३	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	टोली नेताको नामः

१.७ अहिले जिल्ला सदरमुकामबाट प्रभावित वडासम्म आवतजावतको अवस्था	☐ पहिलाको जस्तै सामान्य ☐ कठिन (मुस्किल छ) ☐ धेरै कठिन	१.८ प्रभावित वडा सम्म पुग्ने साधन	☐ पैदल ☐ गाडी ☐ अन्य(उल्लेख गर्ने)
१.९ अहिले जिल्ला सदरमुकामबाट प्रभावित क्षेत्र सम्मपुग्ने साधनको आधारमालाग्ने समय	☐ १ घण्टा भन्दाकम ☐ १ देखि २ घण्टा ☐ २ देखि ४ घण्टा ☐ ४ देखि ८ घण्टा ☐ १ दिनभन्दा बढि ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)		

२. विपद् सम्बन्धी विवरण

२.१ घटना घटेको मिति		२.२ घटना घटेको समय	
२.३ विपद्को प्रकार	☐ बाढी ☐ पहिरो ☐ आगलागी	☐ भूकम्प ☐ महामारी ☐ शीतलहर	☐ खडेरी ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)

२.४.१ मृतक	२.४.२ बेपत्ता	२.४.३ घाइते	२.४.४ विस्थापित
☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन
अनुमानित संख्याः	अनुमानित संख्याः	अनुमानित संख्याः	अनुमानित संख्याः

२.५ प्रभावित क्षेत्रमा संचारको अवस्था कस्तो छ ? (मोबाइल, टेलिफोन)	☐ ठिक छ ☐ आंशिक ठिक छ ☐ अवरुद्ध
२.६ प्रभावित क्षेत्रमा विपद्को कारणले अन्य कुन कुन सेवाहरु अवरुद्ध भएका छन ? चिन्ह लगाउनुहोस ।	☐ विद्युत ☐ बजार/पसल ☐ विमानस्थल ☐ विद्यालय ☐ स्वास्थ्य सेवा ☐ खानेपानीको आपूर्ति ☐ पुलहरु ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने) ☐ मुख्य सडक

३.प्रभावितव्यक्तितथा सेवाहरु

३.१ प्रभावित क्षेत्रकामुख्य सेवा तथा कार्यालयहरु संचालनको अवस्था कस्तो छ ?	जम्मा संख्या	संचालनमा छ	आंशिक क्षति तथा संचालन	पूर्ण क्षति	थाहा छैन
३.१.१ विद्यालय					

३.१.२ प्रहरी कार्यालय					
३.१.३ स्वास्थ्य केन्द्र					
३.१.४ वडा कार्यालय					
३.१.५ अन्य सरकारी कार्यालयहरु					
३.१.६ सामुदायिक भवनहरु					
३.१.७ रेडक्रसको कार्यालय					
३.१.८ अन्य (उल्लेख गर्ने)					

३.२ विपद्का कारणले कुन समुहका मानिसहरु बढि जोखिममा रहेका छन ?	☐ गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरु (अनुमानित संख्या) ☐ ५ बर्ष मुनिका बालबालिकाहरु (अनुमानित संख्या) ☐ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु (अनुमानित संख्या) ☐ किशोरी तथा प्रजनन उमेरका महिलाहरु (अनुमानित संख्या) ☐ ६० वर्षभन्दा माथिका व्यक्तिहरु (अनुमानित संख्या) (संख्या उल्लेख गर्दा द्वितिय तथ्याङ्कलाई आधार मान्न सकिने छ)
३.३ प्रभावित क्षेत्रमा माथि उल्लेख नभएका तर जोखिममा रहेका समुहहरु छन भने उल्लेख गर्नुहोस । जस्तै: घरवार विहिन, एकल महिला तथा पुरुषहरु	

४. खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता

४.१ पिउने पानीको श्रोतको अवस्था कस्तो छ ?(यदि क्षति भएको छैन भने ४.३ मा जाने ।)	☐ पुर्ण क्षतिग्रस्त ☐ आंसिकक्षति
४.२ पिउने पानीको बैकल्पिक श्रोतको अवस्था कस्तो छ ?	☐ छ, सुरक्षित श्रोतको रुपमा प्रयोग भएको छ ☐ छ, तर सुरक्षित छैन ☐ छ, सुरक्षित/असुरक्षित थाहा छैन तर प्रयोग भएको छ ☐ बैकल्पिक श्रोतको प्रयोग भएको छैन
४.३ फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तोछ ?	☐ व्यवस्थित छ ☐ व्यवस्थित छैन
४.४ शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ छ ☐ छैन

५. अस्थाई आवास र अन्य अनिवार्य गैर–खाद्य सामग्रीहरु

५.१ के विपद्का कारण आवास सम्वन्धी कुनै समस्या भएको छ ? (यदि छैन भने ६.१ मा जानुहोस)	☐ छ ☐ छैन
५.२ तत्कालको लागि कति घरपरिवारलाई अस्थाई आवासको आवश्यकता छ ?	संख्या उल्लेख गर्ने

५.३ अहिले विस्थापितहरु कहाँ बसेका छन् ?	☐ विद्यालय ☐ अन्य सार्वजनिक भवन ☐ सडक छेउमा शिविर बनाएर ☐ जंगल छेउमा शिविर बनाएर ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)
५.४ विस्थापितहरुका लागि कति समयका लागि अस्थायी आवास आवश्यक छ ?	☐ १ हप्ता सम्म ☐ १ देखी२ हप्ता सम्म ☐ २ हप्ता देखी१ महिना सम्म ☐ १ देखी३ महिनासम्म ☐ ३ महिनाभन्दा बढी
६. खाद्यान्न तथा बजार	
६.१ प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाले सञ्चित गरेर राखेको खाद्यान्न क्षतिको अवस्था कस्तो छ ?	☐ पूर्ण क्षति ☐ आंसिक क्षति ☐ क्षति छैन
६.२ प्रभावित क्षेत्रको बजार संचालनको अवस्था कस्तो छ?	☐ पूर्ण संचालन ☐ आंशिक संचालन ☐ संचालन छैन ☐ थाहा छैन
६.३ पशु तथा कृषिबालीको क्षतिको अबस्था कस्तो छ ?	☐ पूर्ण क्षति ☐ आंसिक क्षति ☐ क्षति छैन
६.४ कुन पशु तथा कृषिबालीको क्षति भएको छ ?	☐ पशुपालन ☐ बालीनाली ☐ माछापालन ☐ अन्य (उल्लेख गर्नुहोस)
७. स्वास्थ्य तथा पोषण	
७.१ प्रभावित क्षेत्रमा विपद् पश्चात स्वास्थ्य सम्वन्धी कुनै समस्याहरु उत्पन्न भएका छन् ? (यदि छैन भने ७.३ मा जानुहोस् ।)	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन
७.२ यदि छ भने कस्ता खालका समस्याहरु देखा परेका छन् ?	☐ घाइते ☐ सरुवा रोग ☐ प्रजनन स्वास्थ्य समस्या ☐ अपर्याप्त औषधि आपुर्ति ☐ अपर्याप्त स्वास्थ्य जनशक्ति ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)
७.३ प्रभावित क्षेत्रका मानिसहरुले स्वास्थ्य सेवा पाईरहेका छन् ?	☐ छन् ☐ छैनन् ☐ आंशिक, केहीलाई मात्र स्वास्थ्य सेवाको पहुँच भएको
७.४ प्रभावित क्षेत्रमा अति कुपोषण भएका ५ बर्ष मुनिका बालबालिका छन् ?	☐ छन् ☐ छैनन् छन् भने कतिजना छन् अनुमानित संख्या उल्लेख गर्नुहोस्
८. संरक्षण	
८.१ प्रभावित क्षेत्रमा बालबालिकाहरु हराइरहेका वा परिवारसंग छुटेका छन्?	☐ छन् ☐ छैनन्
८.२ प्रभावित क्षेत्रमा कुनै लैगिक हिंसा भएको बारेमा जानकारी छ ?	☐ छ ☐ छैन्

८.३ प्रभावित क्षेत्रका मानिसहरुमा डर तथा चासोका विषयहरु के के छन् ?	☐ बत्तिको अभाव ☐ गोपनियताको अभाव ☐ मानव बेचविखन ☐ लैङ्गिक हिंसा बढ्नु ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)

९. विपद् पश्चात्को मौसमको अबस्था

९.१ मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	☐ मौसम सामान्य छ ☐ हिमपात ☐ भारी वर्षा ☐ हावाहुरी ☐ अत्याधिक चिसो ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने) ☐ अत्याधिक गर्मी

१०. उपलब्ध श्रोत साधन, समस्याको सामनागर्ने रणनीतिहरु र आवश्यक सहयोग

मुख्य सूचनादाताको सूचना र लेखाजोखा टोलीको अवलोकनका आधारमा उक्त क्षेत्रमा देखिएका थप आवश्यक सहयोग

क्षेत्र	अतिरिक्त सहयोगको आवश्यकता	आवश्यक सहयोग उल्लेख गर्नुहोस
१०.१ खोज तथा उद्धार	☐ छ ☐ छैन	
१०.२ आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा	☐ छ ☐ छैन	
१०.३ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	☐ छ ☐ छैन	
१०.४ आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीहरु	☐ छ ☐ छैन	
१०.५ संरक्षण	☐ छ ☐ छैन	
१०.६ खाद्यान्न	☐ छ ☐ छैन	
१०.७ शिक्षा	☐ छ ☐ छैन	
१०.८ संचार	☐ छ ☐ छैन	
१०.९ प्रभावित वडामा तत्काल आवश्यक सहयोग सम्वन्धमा लेखाजोखा टोलीको बुझाई कस्तो छ ?	☐ स्थानीय क्षेत्रमा उपलब्ध श्रोत बाट आवश्यकता पुर्ति गर्न सकिने ☐ केहि मात्रामा सहयोगको आवश्यकता रहेको ☐ सहयोगको अति आवश्यकता रहेको	
१०.१० तत्काल सहयोगकालागि सबैभन्दा उच्च प्राथमिकतामा के परेको छ ? प्राथमिकता निर्धारण गर्दा नम्बरमा उल्लेख गर्नुहोस ।	☐ खोज तथा उद्धार ☐ आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा ☐ खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता ☐ आवास तथा गैर खाद्य ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)	☐ खाद्यान्न ☐ शिक्षा ☐ संचार ☐ संरक्षण

केही थप टिप्पणी भएमा उल्लेख गर्ने:

हस्ताक्षर

सन्दर्भ सामग्रीहरु

- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाअद्यावधिक २०७६,
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (अद्यावधिक २०७६),
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा कार्यालय प्रमुखहरुको कार्यशाला
- सरोकारवाला कार्यालय र संघसंस्थाहरुमा भएका तथ्याङ्क तथा अभिलेखहरु,
- स्थानीय तहका तथ्याङ्कहरु, टेलिफोन वार्ता र अन्तरकृया